ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2013. ГОДИНУ

www.ceo.edu.rs| Децембар 2012

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ **3**

ДЕЛОКРУГ РАДА И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ЗАВОДА **4**

ПРОГРАМСКЕ ОБЛАСТИ **6**

КЛАСИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА **7**

УРЕЂЕЊЕ И НАДЗОР ОБРАЗОВНОГ СИСТЕМА **7**

ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА 7
ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА 32
ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОДРШКА УСТАНОВАМА У ДОМЕНИМА ВРЕДНОВАЊА И САМОВРЕДНОВАЊА 43
ИСТРАЖИВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ У ОБРАЗОВАЊУ 50

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА **55**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПЛАНА И ПРОГРАМА ЗА 2013. ГОДИНУ **57**

ПРОЈЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2014. ГОДИНУ **61**

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА **68**

ПРОЈЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2015. ГОДИНУ **69**

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА **75**

ПРИЛОЗИ **76**

ДЕЛОКРУГ РАДА И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ЗАВОДА

Делокруг рада

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања основан је Одлуком о оснивању Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања Владе Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 73/04) ради обављања развојних, саветодавних, истраживачких и других стручних послова у предшколском, основном и средњем образовању и васпитању у складу са Законом о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 72/09), (у даљем тексту: Закон), ради праћења, обезбеђивања и унапређивања квалитета и развоја система образовања и васпитања.

На основу члана 22. Закона, **Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања** обавља стручне послове у области праћења и вредновања степена остварености циљева образовања и васпитања, стандарда постигнућа по нивоима и врстама образовања, као и друге послове у складу са Законом, актом о оснивању и статутом Завода.

Завод обавља стручне послове који се, нарочито, односе на:

1) припрему:

- општих и посебних стандарда постигнућа;
- стандарда квалитета рада установа;
- посебних стандарда постигнућа у основном, општем средњем и уметничком образовању и васпитању;
- програма завршног испита у основном и матурских испита у општем средњем и уметничком образовању и васпитању;
- инструмената завршног испита у основном образовању и васпитању, опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању, обраду и анализу резултата испита;

2) вредновање огледа;

3) вредновање рада установа;

4) обављање међународних истраживања, националних испитивања и праћење ученичких постигнућа;

5) пружање стручне подршке Министарству просвете и науке и надлежним саветима по питању осигурања квалитета и прикупљања и обраде података;

6) пружање стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа; припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика, стручних препорука за прилагођавање посебних стандарда;

7) праћење усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља;

8) друге послове у складу са Законом, актом о оснивању и статутом.

Завод из става 1. овог члана подноси Министарству посебне периодичне извештаје о образовним индикаторима.

Завод може стицати приходе непосредно од корисника, продајом производа и услуга на

тржишту, донаторством и из других извора, у складу са Законом (члан 6. став 2. Одлуке о оснивању Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања).

За оснивање и рад Завода средства се обезбеђују у буџету Републике (члан 17. став 9. Закона).

На статут и годишњи план и програм рада Завода сагласност даје Влада Републике Србије (члан 17. став 5. Закона).

Организациона структура Завода

Ради остваривања задатака из делокруга рада, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Заводу, систематизовано је 60 извршилаца.

Правилником је уређена унутрашња организација, систематизација радних места, структура и број запослених, назив радних места, опис послова, одговорност и захтевана стручност.

Завод обавља своју делатност у оквиру следећих организационих јединица (целина):

1. КАБИНЕТ

2. СЕКРЕТАРИЈАТ

3. ЦЕНТАР ЗА СТАНДАРДЕ:

- 3.1. Одељење за развој образовних стандарда
- 3.2. Одељење за подршку у примени образовних стандарда и вредновања

4. ЦЕНТАР ЗА ИСПИТЕ:

- 4.1. Одељење за развој програма и инструмената за испите
- 4.2. Одељење за подршку у реализацији испита

5. ЦЕНТАР ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И ИСТРАЖИВАЊА:

- 5.1. Одељење за вредновање
- 5.2. Одељење за методологију истраживања, статистичку обраду и анализу

6. СЛУЖБА ЗА ИЗДАВАЧКО-ТЕХНИЧКЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ:

- 6.0. Одељење за издавачко-техничке послове
- 6.1. Одељење за заједничке послове

Организациона шема је приказана у Прилогу бр. 1.

У оквиру буџета тренутно се финансира 37 радних места, а због обима посла који Закон предвиђа као редовну делатност, израђен је кадровски план за попуњавање преосталих радних места.

Као установа која припрема материјале за испитивање ученика на разним нивоима образовања, као и документа од стратешког значаја за образовање, Закон је предвидео (члан 23) да Завод може да ангажује спољне сараднике за одређене активности и пројекте. У том смислу, Завод према потребама образује стручне тимове из реда стручњака у области образовања и васпитања, односно ангажује научноистраживачке институције. На овај начин Завод стиче могућност ефикаснијег и делотворнијег извршавања поверених му послова и остваривање квалитета услуга.

Стога је од изузетне важности да у буџету буде опредељено довољно средстава за финансирање стручних и специјализованих услуга.

ПРОГРАМСКЕ ОБЛАСТИ

У обављању послова који произлазе из дефинисане надлежности, Завод се ослања на решења која проистичу из следећих прописа: Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09); Закон о уџбеницима и другим наставним средствима („Службени гласник РС“, број 72/09), Закон о основној школи („Службени гласник РС“, број 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 66/94, 22/02, 62/03 и 101/05); Закон о средњој школи („Службени гласник РС“, број 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 24/96, 23/02, 25/02 и 62/03); Закон о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94 и 79/05); Одлука о оснивању Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 73/04); Устав Републике Србије („Службени гласник РС“, број 1/90); Статут Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања; прописи из области предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања.

У складу са Законом, Актом о оснивању и Статутом, као и започетим пројектима у 2010. години, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у 2011. години у складу са финансијским могућностима, обављаће стручне послове у следећим програмским областима у складу са финансијском класификационом структуром:

24. МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

20. ОБРАЗОВАЊЕ

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Вредновање квалитета образовања

411	Плате
412	Социјални доприноси на терет послодавца
413	Накнаде у натури
414	Социјална давања запосленима (боловања)
416	Награде запосленима
421	Стални трошкови
422	Трошкови путовања
423	Услуге по уговору
425	Текуће поправке и одржавање
426	Материјал
481	Донације осталим непрофитним организацијама
482	Порези, таксе
511	Зграде и грађевински објекти
512	Машине и опрема

КЛАСИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

24. МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

20. ОБРАЗОВАЊЕ

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

УРЕЂЕЊЕ И НАДЗОР ОБРАЗОВНОГ СИСТЕМА

ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА

Распоред средстава

Извор	2013	2014	2015
Буџетска средства	100.438.000	125.725.000	141.154.000
Остали извори ИПА	30.067.000	10.000.000	-
Остали извори	6.800.000	5.940.000	6.140.000
Укупно буџет	**130.505.000**	**135.725.000**	**141.154.000**
Укупно буџет и сопствена средства	137.305.000	141.665.000	147.294.000

Опис, правни или други основ програма

На основу члана 17. става 2. **Закона о основама система образовања и васпитања** („Сл. гласник РС“, бр. 72/09)**,** а у вези са чл. 4. и 13. Закона о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91 и 71/94) дефинисано је оснивање Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања за обављање развојних, саветодавних, истраживачких и других послова у предшколском, основном и средњем образовању и васпитању.

У оквиру активности Завода које се односе на осигурање квалитета рада установе, у оквиру редовног функционисања и буџета Завода, у 2011. години биће организоване следеће активности:

- Успостављање система менаџмента квалитетом према захтевима ISO 9001

Наведене активности биће финансиране из буџетских извора намењених редовном функционисању Завода, у мери у којој то услови буду дозвољавали, а недостајућа средства ће се финансирати из сопствених средстава.

Циљеви програма

На основу члана 22, Закона, **Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања** у 2010. години обављаће стручне послове у областима: припреме општих стандарда постигнућа, примене стандарда квалитета рада установа, припреме програма завршног испита у основном и матурских испита у општем средњем и уметничком образовању и васпитању, припреме задатака и инструмената завршног испита у основном образовању и васпитању опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању, обраду и анализу резултата испита, вредновање огледа, пружање стручне подршке Министарству просвете и надлежним саветима по питању осигурања квалитета и прикупљања и обраде података; пружање стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа, припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика, праћење усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и вапитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља. За остваривање програмских активности потребна су средства за свакодневно функционисање рада установе.

Очекивани резултати и показатељи успешности:

Очекивани резултати

Реализоване планиране програмске акивности за 2013. годину

Показатељи успешности

Остварени наведени показатељи успешности у предвиђеним пројектима

Веза програма са стратегијама и политикама

Миленијумски циљеви развоја (2001); Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995); Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009); Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990); Свет по мери деце (2002); Развој политике и стратегије стручног образовања у Србији (2005); Стратегија за унапређивање образовања Рома (2005); Стратегија за смањење сиромаштва (2003); Конвенција о правима детета (1989); Национални план акције за децу (2004); Препорука о статусу учитеља (1966); Препорука о васпитању и образовању за међународно разумевање, сарадњу и мир и поштовање људских права и темељних слобода (1974); Декларација о праву на развој (1986); Општа декларација о људским правима (1948); Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960); Декларација и целовити оквир деловања у васпитању и образовању за мир, људска права и демократију (1995); Национална стратегија за младе (2008); Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960); Стратегија развоја стручног образовања у Републици Србији (2006).

Националне стратегије запошљавања 2005 – 2010, (2005), Стратегије развоја малих и средњих предузећа и предузетништва за период 2003-2008

(2003), Националне стратегије Србије за приступање Србије и Црне Горе Европској Унији (2005), Стратегије развоја социјалне заштите 2005), Националне стратегије о старењу 2006-2015, (2006), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Хамбуршка декларација о учењу одраслих, UNESCO (1997), Меморандум о доживотном учењу Европске комисије (2000), Дакарски оквир деловања – Образовање за све (2000), Европски простор доживотног учења (2001), Копенхагеншка декларација (2002); Декада образовања за одрживи развој Скупштине УН (2005).

Почетна година	Завршна година
2003.	-

411 Плате

Економска класификација

411111, 411112, 411113

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	32.275.000

Износ - укупно

32.275.000 динара

Образложење расхода и издатака

Правни основ – Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.
Приказана одобрена средства за исплату плата се односе на постојећих 37 запослених. Средства неопходна за исплату плата запослених обрачунали смо у складу са Упутством за припрему Буџета Републике Србије за 2013. годину донетог од стране министра финансија, односно, масу неопходних средстава увећали смо за 2% од априла 2013 и 0,5% од октобра 2013, у складу са инструкцијама. **Скрећемо пажњу да је Завод у току 2012. године имао 2 запослене које су добијале накнаде за трудничко и породиљско боловање од стране РЗЗО и нису биле на платном списку Завода**, односно, нису биле примљене замене зато што ни у 2012. години нисмо имали довољно средстава на апропријацији за плате, већ су њихове радне обавезе биле распоређене на друге запослене. **Због наведеног а због потребе да се плате обрачунају за свих 37. запослених у Заводу, нарушено је фискално правило да маса плата за 2013. годину не може бити већа** од 6% у односу на 2012. годину. **Наглашавамо да средства плата нису била опредељена у реалном износу за буџетску 2012. годину, те да су ово реалне потребе Завода.**

Међутим, после ступања на снагу новог Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр.72/09) којим је изразито повећан обим посла и надлежност Завода, Завод је усагласио организацију и рад са овим Законом у предвиђеном року. Усаглашавање је обавезало да се у новој организационој структури предвиде нова радна места, што је допринело повећању захтеваних средстава на овој позицији.

Указала се потреба за повећањем броја радника и за проширењем систематизације са постојећих 37 на 50 запослених.

Уколико дође до одобравања нове систематизације на потребних 50 запослених, недостајућа средства на економској позицији 411 на годишњем нивоу ће износити 10.956.000,00 динара.

412 Социјални доприноси на терет послодавца

Економска класификација

412111, 412211, 412311

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	5.745.000

Износ - укупно

5.745.000 динара

Образложење расхода и издатака

Наведени износ одобрених средстава за исплату социјалних доприноса на терет послодавца односи се на постојећих 37 извршилаца.

Уколико се оствари право на запошљавање нових 13 извршилаца, недостајућа средства за исплату плата запослених на економској класификацији 412 ће износити 1.967.000 динара.

413 Накнаде у натури

Економска класификација

413142 – Поклони за децу запослених	168.000
413151 - Превоз на посао и са посла (маркица)	1.619.000

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета 1.787.000

Износ - укупно

1.787.000 динара

Образложење расхода и издатака

Средства су опредељена за превоз запослених на посао и с посла (маркица) на нивоу цене претплатне карте јавног превозника, а у складу са чланом 118. Закона о раду, став 1, тачка 1. („Службени гласник РС“, бр. 24/2005 и 61/05). Планирана средства се односе на 37 запослених. Уколико се одобри проширење систематизације радних места за додатних 13 извршилаца, недостајућа средства ће износити 573.000 динара.

414 Социјална давања запосленима (боловања)

Економска класификација

414111 - Породиљско боловање

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета 100.000

Износ

100.000 динара

Образложење расхода и издатака

Правни основ - члан 95. Закона о раду Средства су опредељена за финансирање породиљског боловања за породиље у току 2013. године, а која ће бити довољна за исплату накнада по основу породиљског боловања само за први месец, а после тога очекујемо рефундацију надлежне институције, која ће омогућити наставак исплате породиљског боловања до краја периода. Опредељена средства на овој позицији су заиста минимална и потребна су да би се премостио период закашњења од три месеца до пристизања прве рефундације од стране Организације социјалног осигурања.

416 Награде запосленима

Економска класификација

416100 – Награде запосленима

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета

Износ

1.000 динара

Образложење расхода и издатака

У 2013. години само отварамо апропријацију 416, за случај њене потребе.

421 Стални трошкови – потребе Завода

Економска класификација

421 – Стални трошкови

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	3.295.000

Износ

3.295.000 динара

Образложење расхода и издатака

Из средстава у оквиру ове групе трошкова финансирају се трошкови платног промета, енергетске услуге, услуге комуникација, комуналне услуге, а ради обављања функција које се односе на праћење, обезбеђивање и унапређивање квалитета и развоја система образовања и васпитања. Највећи део ових трошкова настаје за обезбеђење нормалног функционисања процеса рада, као и за одвијање програмских делатности и реализацију квалификационог испита. У оквиру групе 421 - Стални трошкови, планирамо извршење трошкова по следећој економској класификацији, *из буџета:* 4211 – Трошкови платног промета 445.000

4212 – Енергетске услуге	1.290.000
4213 – Комуналне услуге	350.000
4214 – Услуге комуникација	1.120.000
4215 – Трошкови осигурања	90.000
Укупно из буџета:	3.295.000

421 Стални трошкови за потребе пројекта

Економска класификација

421 – Стални трошкови – редован буџетски пројекат

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	252.000

Износ

252.000 динара

ПРОГРАМ 1

1.3 Припремање инструмената завршног испита у основном образовању - редован буџетски пројекат

Образложење расхода и издатака

Из средстава у оквиру ове групе трошкова финансирају се трошкови платног промета, енергетске услуге, услуге комуникација, комуналне услуге, а ради обављања функција које се односе на праћење, обезбеђивање и унапређивање квалитета и развоја система образовања и васпитања.

УКУПНО за групу 421:

- За потребе Завода са буџета 3.295.000
- За потребе пројеката са буџета 252.000

ТОТАЛ - 421 3.547.000

422 Трошкови путовања

Економска класификација

422 – Трошкови путовања

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета – потребе Завода	300.000

Износ

300.000 динара

Образложење расхода и издатака

Према члану 118. став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству, односно, на исплату дневница за службено путовање у земљи и иностранству.

Делатност Завода везана је за праћење примене општих и посебних стандарда знања, вредновање рада наставника, васпитача, стручних сарадника и установа, утврђивање квалитета образовања, па је неопходно обезбедити предложени износ средстава за најнеопходнија путовања која су везана за рад и делатност Завода члан 23. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 58/2004.). Завод је и истраживачка институција која своје резултате представља на научним конференцијама у земљи и иностранству. Због специфичне делатности веома су значајна искуства које сличне институције у окружењу имају, те је неопходно повремено финансирати посете таквим институцијама ради размене искустава. Све ово води јачању капацитета запослених у домену осигурања квалитета рада на подручју образовања. Како наведене активности није могуће директно повезати са пројектима, средства се планирају у оквиру редовног функционисања.

У оквиру групе 422 - Трошкови путовања, планирамо извршење трошкова по следећој економској класификацији:

422100 - Трошкови службених путовања у земљи 150.000

422200 - Трошкови службених путовања у иностран. 150.000

Укупно из буџета: 300.000

422 Трошкови путовања - за потребе пројеката

Економска класификација

422 – Трошкови путовања

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	500.000

01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	25.000
06 - TEMPUS - донација	40.000

Износ – потребе пројеката

565.000

Пројекти:

1.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа – буџетски пројекат

1.6. Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе – буџетски пројекат

3.2. Примена образовних стандарда у функцији осигурања квалитета образовања одраслих – емпиријско истраживање (ИПА 2008)

2.7. Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији (TEMPUS IV MASTS). – донација.

Образложење расхода и издатака

Према члану 118. став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству, односно, на исплату дневница за службено путовање у земљи и иностранству.

Делатност Завода везана је за праћење примене општих и посебних стандарда знања, вредновање рада наставника, васпитача, стручних сарадника и установа, утврђивање квалитета образовања, па је неопходно обезбедити предложени износ средстава за најнеопходнија путовања која су везана за рад и делатност Завода члан 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС” бр. 72/09.). Завод је и истраживачка институција која своје резултате представља на научним конференцијама у земљи и иностранству. Због специфичне делатности веома су значајна искуства које сличне институције у окружењу имају, те је неопходно повремено финансирати посете таквим институцијама ради размене искустава. Све ово води јачању капацитета запослених у домену осигурања квалитета рада на подручју образовања.

Пројекат је директно повезан са пројектом *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008, приоритетна оса 2, пројекат 16) који за општи циљ има развој модерног, ефикасног система образовања у Србији који доприноси економском развоју земље у складу са ЕУ политиком садржаном у Лисабонској стратегији. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурању квалитета за опште и средње стручно образовање са нагласком на развој националног система испита, као и јачање капацитета јачању капацитета релевантних институција Министарства просвете РС, Завода за вредновање квалитета образовања и

васпитања и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања. Студијске посете у оквиру предвиђених треба да помогну бољем разумевању проблематике и преузимања добре праксе у процесима евалуације и унапређивања система осигурања квалитета. У оквиру групе 422 – Трошкови путовања према пројекту 1.1, 1.6, 2.7 и 3.2 планирамо извршење трошкова по следећој економској класификацији: 422100 - Трошкови сл. путовања у земљи 456.000 422200 - Трошкови сл. путовања у иностранство 109.000 Укупно за све пројекте: 565.000 **УКУПНО за групу 422:** Укупно за 422 – потребе Завода - буџет 300.000 Укупно за 422 – пројекти – буџет 500.000 Укупно за 422 – 01 – буџет 800.000 Укупно за TEMPUS 40.000 Укупно за 422 – 2601-08 (02) ИПА 2008 25.000 **ТОТАЛ – 422 865.000**

423 Услуге по уговору - за потребе Завода

Економска класификација

423 – Услуге по уговору

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета – потребе Завода	3.590.000
04 - Сопствена средства – потребе Завода	3.115.000

Износ

6.705.000 динара – потребе Завода

Образложење расхода и издатака

У оквиру групе 423 су намењена за покриће трошкова редовног рада Завода - Услуге по уговору, планирамо трошкове по следећој економској класификацији,за потребе Завода, из буџета: 4231 – Административне услуге (превођење) 150.000

4232 – Услуге за израду софтвера	300.000
4233 – Услуге образ. и усавршавања запослених	400.000
4234 – Остале услуге штампања	100.000
423521 – Правно заступање	300.000
423591 - Накнаде члановима управног одбора	640.000
423599 - Остале стручне услуге	400.000
423621 – Угоститељске услуге	500.000
423911 - Остале опште услуге	800.000
Укупно за потребе Завода из буџета:	*3.590.000*

У оквиру групе 423 – Услуге по уговору,за потребе Завода, односно, организацију редовног функционисања процеса рада, планирамо извршење трошкова по следећој економској класификацији, *са сопствених средстава :*

4231 – Административне услуге	300.000
4232 – Компјутерске услуге	300.000
4233 – Услуге образовања и усаврш. запослених	450.000
4234 – Остале услуге штампања	800.000
4235 – Остале стручне услуге	640.000
4236 – Угоститељске услуге	400.000
4237 – Трошкови репрезентације	225.000
Укупно за потребе Завода са сопств. сред.:	*3.115.000*

423- Потребе Завода буџет+соп.средства	***6.705.000***

423 Услуге по уговору – за потребе пројеката

Програм 1 – Осигурање квалитета у систему образовања

1.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа – редован буџетски пројекат

1.2. Припремање програма завршног испита у основном образовању (ИПА 2008)

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању - редован буџетски пројекат

1.4. Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању - редован буџетски пројекат

1.5. Праћење и унапређење образовних стандарда за крај обавезног основног образовања (ИПА 2011)

1.6. Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе - редован буџетски пројекат.

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	42.518.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	8.167.000
01 - Приходи из буџета 2601-11 (04) ИПА 2011	-
04 - Сопствени приходи	-

Укупан износ – Програм 1

50.685.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови се односе на стручне услуге, хонораре спољних сарадника Завода – обучених стручњака за израду задатака и тестовног материјала, статистичке методе, обучене испитиваче и водитеље који ће вршити реализацију програма (423500), као и трошкове угоститељских услуга за намењених за реализацију семинара (423600), услуге превођења (423100) као и компјутерске услуге везане за активност реализације Квалификационог испита за упис у средње школе (423200).

Програм 2 – Стручна подршка установама у доменима вредновања и самовредновања

2.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа

2.2. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за крај средњег образовања (ИПА 2008)

2.3. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда у основном образовању одраслих (ИПА 2008 - 07)

2.4. Подршка самовредновању школа у области образовних постигнућа ученика

2.5. Самовредновање у функцији развоја школа

2.6. Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања (ИПА 2011)

2.7. Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији (TEMPUS IV MASTS).

Економска класификација

423	Услуге по уговору

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	-
01 - Приходи из буџета 2601-08 ИПА 2008	8.785.000
01 - Приходи из буџета 2601-11 (04) ИПА 2011	2.900.000
04 - Сопствени приходи	3.685.000
06 – TEMPUS – донација	1.080.000

Укупан износ – Програм 2

16.450.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови се односе на стручне услуге, хонораре спољних сарадника Завода – обучених возача који ће вршити реализацију програма (423500) као и угоститељске услуге (423600).

Програм 3 – Истраживање и вредновање у образовању

3.1. Вредновање остварености циљева и исхода програма огледа у функцији развоја система образовања и васпитања - редован буџетски пројекат

3.2. Примена образовних стандарда у функцији осигурања квалитета образовања одраслих – емпиријско истраживање (ИПА 2008 - 07)

3.3. Аналитичко-истраживачки активности у функцији пружања стручне подршке министарству просвете и науке и надлежним саветима у области осигурања квалитета образовања и васпитања (ИПА 2008 - 02)

Економска класификација

423	Услуге по уговору

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	1.064.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (07) ИПА 2008	1.200.000
01 – Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	640.000

Укупан износ – Програм 3

2.904.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови се односе на стручне услуге, хонораре спољних сарадника Завода – обучених испитивача који ће вршити реализацију испитивања (423500) и административне услуге уношења и обраду података (423100), као и трошкови организовања обуке за испитиваче (423600).

УКУПНО за групу 423:	
- За потребе Завода са буџета	3.590.000
- За потребе пројеката са буџета	43.582.000
- За потребе пројеката са буџета - ИПА	21.692.000
Укупне потребе са буџета	68.864.000
- Са сопствених средстава – за потребе Завода	3.115.000
- Са сопствених средстава – за потребе пројеката	3.685.000
Укупно са сопствених средстава	6.800.000
- 06 – TEMPUS – донација	1.080.000
ТОТАЛ - 423 (пројекти 70.039.000 + потребе Завода 6.705.000)	
	76.744.000
Тотал – 423 - буџет + сопствена средства (без ИПЕ)	**53.972.000**

424 Специјализоване услуге - за потребе Завода

Економска класификација

424

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	300.000

Укупан износ

300.000 динара

Образложење расхода и издатака

Са наведене економске класификације са буџета, средства су намењена ангажовању образовних институција које пружају услуге едукације за које Завод није регистрован, а које су потребне за реализацију наших програмских активности, као и за редован годишњи систематски здравствени преглед запослених, и то, са буџета:	
424300 – Медицинске услуге	300.000
Укупно за 424 :	*300.000*

424 Специјализоване услуге – за потребе пројеката

Програм 1 – Осигурање квалитета у систему образовања

1.5. Праћење и унапређење образовних стандарда за крај обавезног основног образовања (ИПА 2011)

Економска класификација

424	Специјализоване услуге

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета 2601-11 (04) ИПА 2011	7.085.000

УКУПНО за групу 424:

- За потребе Завода са буџета 300.000
- За потребе пројеката са буџета - ИПА 7.085.000

Укупне потребе са буџета 7.385.000

ТОТАЛ - 424 (пројекти 7.085.000 + потребе Завода 300.000)

7.385.000

425 Текуће поправке и одржавање

Економска класификација

425

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета 600.000

Укупан износ

600.000 динара

Образложење расхода и издатака

Средства су намењена за одржавање зграде и опреме у Фабрисовој број 10, односно, за кречење дела пословне зграде и одржавање-поправку опреме.

Средства планирана на овој групи економске класификације за одржавање и поправку опреме неопходна су зато што се у власништву Завода налази рачунарска опрема (дигитална штампарија) у којој се штампа тестовни материјал за испитивање у оквиру пројеката и класификациони испит за националне мањине. Средства су неопходна да би се скупоцене машине одржавале.

У оквиру групе 425 - Текуће поправке и одржавање, планирамо трошкове по следећој економској класификацији, са буџета:

425100 – Текуће поправке и одржавање зграда 200.000

425200 – Текуће поправке и одржавање опреме 400.000

Укупно из буџета: *600.000*

Укупно за 425 : *600.000*

426 Материјал – За потребе Завода

Економска класификација

426 - Материјал

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета - 1.940.000 – потребе Завода

Укупан износ – потребе Завода – буџет + сопств.средства

1.940.000

Образложење расхода и издатака

Финансијска средства са позиције 426111 – Канцеларијски материјал користиће се за редовно функционисање Завода, као и за финансирање програмских активности које се односе на осигурање рада наше установе *(Успостављање система управљања квалитетом према захтевима SRPS ISO 9001:2008; Израда банке задатака и успостављање процедура за њено коришћење; Процена ризика на радним местима и радној околини).*

У оквиру групе 426 - Материјал, за потребе Завода, планирамо трошкове по следећој економској класификацији, са буџета :

426311 – Стручна литература за ред. потр. зап.	260.000
426412 – Дизел гориво	80.000
426800 – Храна и пиће	700.000
426800 – Средства за хигијену	650.000
426913 – Алат и инвентар	250.000
Укупно из буџета за потребе Завода	*1.940.000*
Укупно-потребе Завода-буџет	*1.940.000*

426 Материјал – за потребе пројеката

Програм 1 – Осигурање квалитета у систему образовању

1.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа – редован буџетски пројекат

1.2. Припремање програма завршног испита у основном образовању (ИПА 2008)

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању – редован буџетски пројекат

1.4. Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању – редован буџетски пројекат

1.5. Праћење и унапређење образовних стандарда за крај обавезног основног образовања (ИПА 2011)

1.6. Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе – редован буџетски пројекат.

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	621.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	450.000
04 – Сопствени приходи	-

Износ

1.071.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови подразумевају административни материјал (426100) за штампање тестова и других материјала за реализацију испита и истраживање, приручника за водитеље и материјал за рад радних група, рад на семинарима/радионицама (папир, фасцикле, фломастери, селотејп, маказе и др.), као и материјал за образовање и усавршавање запослених (426300).

Програм 2 – Стручна подршка установама у доменима вредновања и самовредновања

2.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа

2.2. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за крај средњег образовања (ИПА 2008)

2.3. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда у основном образовању одраслих (ИПА 2008 - 07)

2.4. Подршка самовредновању школа у области образовних постигнућа ученика

2.5. Самовредновање у функцији развоја школа

2.6. Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања (ИПА 2011)

2.7. Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији (TEMPUS IV MASTS).

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	-
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	300.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (07) ИПА 2008	100.000
01 - Приходи из буџета 2601-11 (04) ИПА 2011	15.000
06 – TEMPUS - донација	100.000

Износ

515.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови подразумевају административни материјал (426100) за штампање тестова и других материјала за реализацију испита и истраживање, приручника за водитеље и материјал за рад радних група, рад на семинарима/радионицама (папир, фасцикле, фломастери, селотејп, маказе и др.), као и материјал за образовање и усавршавање запослених (426300).

Програм 3 – Истраживање и вредновање у образовању

3.1. Вредновање остварености циљева и исхода програма огледа у функцији развоја система образовања и васпитања – редован буџетски пројекат

3.2. Примена образовних стандарда у функцији осигурања квалитета образовања одраслих – емпиријско истраживање (ИПА 2008 07)

3.3. Аналитичко-истраживачки активности у функцији пружања стручне подршке министарству просвете и науке и надлежним саветима у области осигурања квалитета образовања и васпитања (ИПА 2008)

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	-
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	300.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (07) ИПА 2008	100.000
04 - Сопствени приходи	-

Износ

400.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови подразумевају административни материјал (426100) за штампање тестова и других материјала за реализацију испита и истраживање, приручника за водитеље и материјал за рад радних група, рад на семинарима/радионицама (папир, фасцикле, фломастери, селотејп, маказе и др.), као и материјал за образовање и усавршавање запослених (426300).

УКУПНО за групу 426:	
- За потребе Завода са буџета	1.940.000
- За потребе пројеката са буџета	621.000
Укупне потребе са буџета без ИПЕ	2.561.000
- За потребе пројеката са буџета - ИПА 2008	1.250.000
- За потребе пројеката са буџета – ИПА 2011	15.000
Укупне потребе са буџета са ИПО-м	3.826.000
- TEMPUS – донација	100.000
ТОТАЛ - 426	3.926.000

481 Донације осталим непрофитним институцијама

Економска класификација

481000 - Донације

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	-	динара

Нису планирана средства на овој економској класификацији.

482 Порези и таксе

Економска класификација

482200 – Обавезне таксе

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	500.000	динара

Укупан износ

500.000 динара

У оквиру групе 482 – Порези, обавезне таксе и казне, планирамо трошкове по следећој економској класификацији, са буџета:
482200 – Обавезне таксе 250.000
482300 – Новчане казне 250.000

Образложење расхода и издатака

Планирана средства намењена су за регистрацију возила, судске таксе, обавезне таксе, итд.
С обзиром на то да су Заводи формирани као посебна правна лица – установе из области образовања, ова средства су намењена за њихов редован рад и функционисање.

512 Машине и опрема за потребе Завода

Економска класификација

512200 – Административна опрема

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	-	50.000

Износ

50.000

512 Машине и опрема за потребе пројеката

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању – редован буџетски пројекат

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	2.000.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	-
04 – Сопствени приходи	-

Износ

2.000.000

Образложење расхода и издатака

Ради убразавања процеса вредновања у оквиру реализације завршних испита, уноса и обраде података, безбедног чувања, штампања и дистрибуирања инструмената података (и задатака), предвиђено је јачање хардверских капацитета Завода. Завод је зато планирао набавку компјутерске опреме која може да помогне убрзање процеса учитавања и обраде података (оптички читач) и гарантовање безбедности и тајности електронских облика тестовних и других материјала (сервер).

УКУПНО за групу 512:	
01 – Приходи из буџета	2.050.000
01 – ИПА	-
Укупно - 512	2.050.000

515 Нематеријална имовина

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању (ИПА 2008)

Економска класификација

515111 – Нематеријална имовина – Компјутерски софтвер

Извор финансирања

01 – Приходи из буџета	3.000.000
04 – Сопствени приходи	-

Износ

3.000.000

Образложење расхода и издатака

Ради убразавања процеса вредновања у оквиру реализације завршних испита, уноса и обраде података, безбедног чувања, штампања и дистрибуирања инструмената података (и задатака), предвиђено је јачање софтверских капацитета Завода. Завод је зато планирао набавку софтвера која може да помогне убрзање процеса обраде података и гарантовање безбедности и тајности постигнутих резултата у процесу евалуације квалитета рада школа.

Р Е К А П И Т У Л А Ц И Ј А

Буџетска средства	*100.438.000*
Од тога: - Потребе Завода са буџета	50.483.000
- пројекти са буџета	49.955.000
Сопствена средства	*6.800.000*
Од тога: - потребе Завода са сс	3.115.000
- пројекти са сс	3.685.000
Укупно редован буџет (буџет + сс)	107.238.000
(Од тога за редовне пројекте (буџет + сс)	53.640.000
ИПА 2008 2601-08 (02) + 2601-08 (07) + ИПА 11	30.067.000
Укупно пројекти (буџетски+ ИПА)	80.022.000
Укупно пројекти (буџетски+сс+ИПА)	83.707.000
УКУПНО буџет + ИПА	130.505.000
УКУПНО буџет + ИПА + сопствена средства	137.305.000

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОТРОШЊЕ СОПСТВЕНИХ СРЕДСТАВА У 2013. ГОДИНИ ЗА ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 04 – СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

7. Услуге по уговору 423000 ******** 6.800.000**

Члан 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 72/09) прописује да Завод обавља послове у области праћења и вредновања степена остварености циљева образовања, задатака и општих и посебних стандарда по нивоима и врстама, као и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Средства су намењена за покриће трошкова реализације пројеката Завода, као и за обезбеђење редовног функционисања процеса рада, односно, за потребе Завода. Средства са ове позиције биће распоређена на следећи начин:

Потребе Завода:

4231 – Административне услуге	**300.000**
4232 – Компјутерске услуге	**300.000**
4233 – Услуге образовања и усавршавања запослених	**450.000**
4234 – Остале услуге штампања	**800.000**
4235 – Остале стручне услуге	**640.000**
4236 – Угоститељске услуге	**400.000**
4237 – Трошкови репрезентације	**225.000**
Укупно – потребе Завода	**3.115.000**

Потребе пројеката:

4235 – Стручне услуге	**3.405.000**
4236 – Угоститељске услуге	**280.000**
Укупно – потребе пројеката	**3.685.000**

Укупно за 423 Завод + пројекти са сопств.средстава 6.800.000

У оквиру ове групе су планирана и средства за реализацију активности осигурања квалитета рада установа, које се односе на успостављање система управљања квалитетом према захтевима стандарда SRPS ISO 9001, односно сертификовање система квалитета, документовање постојеће праксе рада, унапређење рада организације и подизање свести запослених и унапређен приступ рада запослених. Наведене активности ће се финансирати у оквиру економске класификације 4235 – Остале стучне услуге, а са сопствених средстава Завода.

Укупна планирана сопствена средства за 2013. годину – 6.800.000 динара (потребе Завода 3.115.000 + пројекти 3.685.000)

ПРАВНИ ОСНОВ СТИЦАЊА СОПСТВЕНИХ СРЕДСТАВА

У члану 5. став 2. Одлуке о оснивању Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ бр.73/04), коју је донела Влада Републике Србије, прописано је да Завод има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима установе утврђеним Законом, овом одлуком и статутом Завода. У члану 6. поменуте одлуке прописано је да Завод може стицати приходе непосредно од корисника, продајом производа и услуга на тржишту, донаторством и из других извора, у складу са законом.

У члану 14. Статута Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања прописано је да Завод може, без уписа у судски регистар да обавља и друге делатности које служе делатности уписаној у судски регистар, које се уобичајено обављају уз те делатности, у мањем обиму или привремено. Такође, у члану 17. Статута утврђено је да се средства за оснивање и рад Завода обезбеђују, између осталог и из прихода које Завод оствари обављањем послова из своје надлежности и других извора, у складу са законом.

24. МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
20. ОБРАЗОВАЊЕ

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА

Приоритет

Висок

Распоред средстава

Извор	2013	2014	2015
Буџетска средства	48.891.000	53.000.000	65.000.000
ИПА пројекат	15.702.000	10.000.000	-
Остали извори	-	-	-
Укупно	64.593.000	63.000.000	65.000.000

Опис програма (детаљан опис пројекта дат је у прилогу)

Значај образовања захтева континуирано праћење његовог квалитета. Принципи успостављања система квалитета подразумевају аутономност, интегрисаност и кохерентност, развој домена праћења и вредновања, благовремено предузимање евалуација, ефикасност реаговања на актуелне потребе образовног система, усклађеност са међународним процедуралним стандардима, усклађеност са стручним и материјалним капацитетима.

Изворишта на којима се темеље принципи контроле квалитета су: Стратешки циљеви Министарства просвете и спорта Републике Србије; савремене концепције и методе везане за праћење и вредновање квалитета образовања; постојање независне институције која врши истраживања у области евалуације, искуства других земаља; јачање капацитета запослених у образовању за евалуацију (просветни саветници) и самоевалуацију (наставници, стручни сарадници, директори); јачање капацитета наставника за вредновање рада ученика на основу успостављених образовних стандарда.

1. У оквиру програмске области ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА, Завод реализовати следеће пројекате:

1.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа – редован буџетски пројекат

1.2. Припремање програма завршног испита у основном образовању (ИПА 2008)

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању – редован буџетски пројекат

1.4. Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању – редован буџетски пројекат

1.5. Праћење и унапређење образовних стандарда за крај обавезног основног образовања (ИПА 2011)

1.6. Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе – редован буџетски пројекат.

Пројекат 1.1 се односи на примену националних стандарда, развој додатних инструмената који ће се користити у евалуацији рада образовно-васпитних установа и процедура осигурања квалитета рада екстерних евалуатора. Наведени документи су неопходни за објективно вредновање рада установа од стране екстерних евалуатора. Продукти који настају у овом пројекту помажу и унапређење и развој школа јер унапређују процес самоевалуације школа. Пројекат 1.1 је подршка активностима 1.1.3, 1.1.4, 1.4.3, 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.6.1, и 1.7.1, 1.7.2 и 1.7.3 компоненте 1 Пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008).

Пројекат 1.2 подразумева припремање програма завршног испита у основном образовању (ИПА 2008) и подршка је активностима 1.3.1, 1.3.2, 1.5.3 и 1.7.1 компоненте 1 Пројекта *Подршка успостављању система квалитета на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008). Он подразумева активности које се односе на формирање и рад стручних група у складу са методолошким захтевима у процесу развијања програма, као и састављање низова задатака који ће се користити за илустрацију програма и вежбање ученика за предмете српски језик и матерњи језик националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски), као и предмет математика на српском језику и језицима националних мањина.

Пројекат 1.3 обухвата низ поступака које треба да обезбеде довољну продукцију задатака и осигура квалитет инструмената и процеса у завршном испиту у основном образовању. Он представља подршку активностима 1.3.1, 1.3.2, 1.5.3, 1.6.1, 1.6.3 и 1.7.1 компоненте 1 Пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању (ИПА 2008).*Такође треба да омогући развој банке задатака за остваривање завршног испита у основном образовању. Планиран је у складу са концептом завршног испита који подрзумева увођење трећег теста који садржи питања из 5 предмета (историја, географија, биологија, физика и хемија).

Пројекти 1.5 је подршка активностима 1.2. и 1.3. компоненте 1. *Подршка развоју људског капитала и истраживању* (ИПА 2011) и треба да помогне ревизију постојећих образовних стандарда у циљу развоја оквира националног курикулума у основном образовању.

Пројекат 1.6 се односи на низ разнородних активности које се баве унапређивање система осигурања квалитата како на националном нивоу, тако и на нивоу установе.

Опис, правни или други основ програма

На основу члана 22. **Закона о основама система образовања и васпитања** („Сл. гласник РС“, бр. 72/09)**, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања** обавља стручне послове у домену припреме општих и посебних стандарда постигнућа; стандарда квалитета рада установа; праћења ученичких постигнућа, припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика, припремање програма и инструмената завршног испита.

Циљеви програма

Општи циљ пројекта 1.1 је повећавање квалитета образовног система у целини и одговорности образовно-васпитних установа према корисницима и друштву. Специфични циљеви се односе на имплементацију дефинисаних стандарда за вредновање квалитета рада установа образовања и васпитања, израду процедура и инструмената који служе у процесу вредновања, израду електронских база података које служе за вредновање и доношење одлука за унапређење рада установе, као и јачање капацитета запослених у државној управи за обављање екстерне евалуације рада установа и управе школе за самоевалуацију рада установе кроз предвиђење обуке.

Општи циљ пројекта 1.2 јесте развијање програма завршног испита заснованих на образовним стандардима. Пројекат треба да осигура квалитет завршних испита на начин које треба да задовољи критеријуме ефикасности и праведности. Специфични циљ се односи на дефинисање програма и задатака из српског језика/матерњег језика и математике на српском језику и језицима националних мањина.

Општи циљ пројекта 1.3 јесте продукција валидних и поузданих тестова за мерење образовних постигнућа намењених евалуацији у образовању, на крају циклуса обавезног образовања − праћење постигнућа ученика у односу на националне образовне стандарде у области наставе из српског језика/матерњег језика и математике на српском језику и језицима националних мањина. Специфични циљеви пројекта се односе на продукцију задатака и тестова који садржи све наставне области заступљене у образовним стандардима, формирање базе задатака који задовољавају критеријуме ваљаности и поузданости, који ће бити употребљени у процесу завршног испита, развој специфичног софтвера за прикупљање, прегледање и обраду података у процесу реализације завршних испита, као и анализу података у циљу унапређења система.

Општи циљ 1.4 пројекта јесте развијање програма опште и уметничке матуре засноване на образовним стандардима. Пројекат треба да осигура квалитет опште и уметничке матуре на начин који треба да задовољи критеријуме ефикасности и праведности. Специфични циљ се односи на дефинисање програма и задатака из наставних предмета дефинисаних у концепту опште и уметничке матуре, на српском језику и језицима националних мањина.

Општи циљ 1.5 пројекта је унапређивање квалитета развијених образовних стандарда за крај обавезног образовања у складу са Законом о основама

система образовања и васпитања (2009) и савременим трендовима у Европској унији. Специфични циљеви односе се на развој и установљавање процедура за дефинисање, праћење и унапређивање општих и посебних стандарда постигнућа на крају обавезног образовања и општег средњег образовања, као и на ревизију постојећих стандарда.

Општи циљ пројекта 1.6 јесте унапређивање система осигурања квалитета како на нивоу установе тако и на нивоу система у целини. Специфични циљеви се односе на унапређивање система образовања на основу резултата националног испитивања, на унапређивање вредновања ученичких постигнућа и јачање капацитета наставника за објективно оцењивање и праћење ученичких постигнућа, развој капацитета запослених за самовредновање и развојно планирање на основу резултата завршних испита, развој капацитета просветних саветника за стручно-педагошки надзор.

Очекивани резултати и показатељи успешности

Очекивани резултати

1.1 Имплементирани стандарди, показатеља успешности и процедуре за екстерно вредновање квалитета рада образовно-васпитиних установа у образовној пракси, спроведено вредновање.

1.2. Дефинисани програми за полагање завршног испита за предмете: Српски језик, матерњи језик (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски), Математика, Биологија, Историја, Географија, Физика и Хемија на српском језику и језику националних мањина. Сачињени низови задатака за испитивање образовних постигнућа ученика за изабране наставне предмете Српски језик, матерњи језик (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) и Математика Биологија, Историја, Географија, Физика и Хемија на српском језику и језику националних мањина. Припремљене збирке задатака из српског, односно матерњег језика (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) и математике на српском језику и језицима националних мањина (албанском, бугарском, мађарском, румунском, русинском, словачком, хрватском).

1.3 Састављени задаци за предмете Српски језик и Математика на српском језику и матерњем језику националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски). Састављени тестови за пробно тестирање ученика VIII разреда, односно испитивање образовних постигнућа ученика за наставне предмете српски језик, матерњи језик (албански, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) и математика на српском језику и језику националних мањина. Састављени тестови за испитивање образовних постигнућа ученика за наставне предмете Српски језик, матерњи језик (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) и Математика на српском језику и језику националних мањина. Састављени тестови за предмете биологија, историја, географија, физика и хемија на српском језику и преведени на језике националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) за VII разред основне школе. Развијен пробни софтвер који ће бити употребљен у процесу

завршних испита.

1.4 Дефинисани програми опште и уметничке матуре за полагање завршног испита за предмете предвиђене дефинисаних у концепту опште и уметничке матуре, на српском језику и језицима националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски). Сачињени низови задатака за испитивање образовних постигнућа ученика за изабране наставне предмете на српском језику и језику националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски).

1.5. Општи стандарди постигнућа ученика у основном образовању развијени, разматрани, тестирани и дефинисани у складу са Законом о основама система образовања (2009) и савременим трендовима у ЕУ.

1.6. Дефинисани процеси оцењивања и националног испитивања који се користе за евалуацију исхода наставе и учења; спроведено национално испитивање ученика у складу са захтевом Министарства просвете, науке и технолошког развоја; Унапређени процеси спољашњег вредновања и самовредновања у основном и средњем образовању.

Показатељи успешности

1.1. Сачињени информативни материјали о спољашњој евалуацији за различите циљне групе/кориснике (предшколске установе, школе, родитеље, локалну самоуправу, просветне саветнике). Развијен софтвер за годишње планирање вредновања и извршена обука за коришћење. Развијени додатни инструменти као извори доказа за индикаторе спољашњег вредновања. Спроведено вредновање квалитета рада школа и обрађени прикупљени резултати. Установљен систем осигурања квалитета рада екстерних евалуатора.

1.2 Састављени програми и збирке за испитивање образовних постигнућа ученика за изабране наставне предмете. Програми доступни образовној јавности и учесницима у завршним испитима преко релевантних медија.

1.3 База задатака из два предмета на српском језику и језику националних мањина. Припремљени тестови и упутства за оцењивање из матерњег језика и математике за пробно тестирање ученика 8. разреда основне школе на српском језику и језицима националних мањина (албански, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски). Одштампани тестови за ученике VIII разреда основне школе. Софтвер је у пробној употреби у пилот школама и служи за праћење резултата ученика и образовних индикатора у систему. Припремљени тестови и упутства за тестирање за предвиђене предмете и достављени школама за VII разред. Испит реализован.

1.4. Састављени програми за испитивање образовних постигнућа ученика за изабране наставне предмете на српском језику и језику националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски). Сачињени низови задатака који илуструју програме и служе за вежбање ученицима.

1.5. Сачињен предлог општих стандарда постигнућа у општем образовању (основном и средњем) прослеђени Министарству просвете, науке и

технолошког развоја и Националном просветном савету на усвајање.

1.6. Развијени стандарди за процесе оцењивања и националног испитивања који се користе за евалуацију исхода наставе и учења; спроведено национално испитивање ученика у основном образовању; сачињен извештај о квалитативној анализи примене Правилника о оцењивању; унапређена методологија за самовреновање и развијена веб апликација плана унапређења школе, као и веб апликација планирања екстерне евалуације.

Шифра функционалне класификације.

Веза програма са стратегијама и политикама

Пројекти 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.6 су директно повезан са пројектом *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008, припритетна оса 2, пројекат 16) који за општи циљ има развој модерног, ефикасног система образовања у Србији који доприноси економском развоју земље у складу са ЕУ политиком садржаном у Лисабонској стратегији. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурању квалитета за опште и средње стручно образовање са нагласком на развој националног система испита, као и јачање капацитета Министарства образовања и других релевантних инстуција. Пројекат то чини обезбеђујући експерте и фацилитацију у оквиру осигурања квалитета система образовања, дајући предност завршним испитима и јачању капацитета релевантних институција Министарства просвете, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Завода за унапређивање образовања и васпитања (Центр за стручно образовање и образовање одраслих).

Пројекат између осталог обухвата:

- ***ревизију постојећих и развој нових стандарда*** и припрему инструмената и приручника који ће бити коришћени у развоју завршних испита;
- ***преглед постојеће и развој базе података са резултатима постигнућа ученика који се користе у процесу завршних испита***

Активности су структуриране у четири компоненте: 1 – основно образовање, 2 – опште средње образовање, 3 – средње стручно образовање, 4 – национални оквир квалификације.

У прегледу постојећег и развоју завршног испита на различитим нивоима и различитим секторима образовања, у оквиру пројекта фокус је на садржају испитног процеса (врсте стандарда, компетенције које треба испитивати и друго), као и начин на који ће бити реализован овај сложени процес сачињавања задатака, контроле квалитета задатака, реализација испитивања и друго. Ово су кључни аспекти у којима пројекат под називом *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању*, треба да помогне

релевантним институцијама у систему које раде на моделима, методологији и инструментима.

Активности у оквиру пројекта 1.6 су подршка пројекту *Друга шанса - Развој система функционалног основног образовања одраслих у Србији* (ИПА 2008).

Планирани пројекти Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у оквиру програмске области **Осигурање квалитета у систему образовања,** такође подржавају остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а који је усвојила и потписала Република Србија: Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Копенхагенска декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Национални план акције за децу (2004), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

Почетна година

2010.

Завршна година

-

421 Стални трошкови за потребе пројекта

Економска класификација

421 – Стални трошкови - – редован буџетски пројекат

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	252.000

Износ

252.000 динара

Пројекат:

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању

Образложење расхода и издатака

Из средстава у оквиру ове групе трошкова финансирају се трошкови платног промета, енергетске услуге, услуге комуникација, комуналне услуге, а ради обављања функција које се односе на праћење, обезбеђивање и унапређивање квалитета и развоја система образовања и васпитања. Трошкови и оквиру овог пројекта настају у процесу испоручивања специјалних поштанских пошиљки који се односе на безбедну испоруку тестова школама.

422 Трошкови путовања - за потребе пројеката

1.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа – редован буџетски пројекат

1.6. Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе (ИПА 2008).

Економска класификација

422 – Трошкови путовања

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	500.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	-
04 - Сопствена средства -	

Укупан износ

500.000 динара

Образложење расхода и издатака

Завод је и истраживачка институција која своје резултате представља на научним конференцијама у земљи и иностранству. Због специфичне делатности веома су значајна искуства које сличне институције у окружењу имају, те је неопходно повремено финансирати посете таквим институцијама ради размене искустава. Све ово води јачању капацитета запослених у домену осигурања квалитета рада на подручју образовања.

423 Услуге по уговору – за потребе пројеката

1.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа – редован буџетски пројекат

1.2. Припремање програма завршног испита у основном образовању (ИПА 2008)

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању – редован буџетски пројекат

1.4. Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању – редован буџетски пројекат

1.5. Праћење и унапређење образовних стандарда за крај обавезног основног образовања (ИПА 2011)

1.6. Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе – редован буџетски пројекат

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	42.518.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	8.167.000

Укупан износ

50.685.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови се односе на стручне услуге, хонораре спољних сарадника Завода – обучених стручњака за израду задатака и тестовног материјала, статистичке методе, обучене испитиваче и водитеље који ће вршити реализацију програма (423500), као и трошкове угоститељских услуга за намењених за реализацију семинара (423600).

424 Специјализоване услуге – за потребе пројеката

1.5. Праћење и унапређење образовних стандарда за крај обавезног основног образовања (ИПА 2011)

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета 2601-11 (04) ИПА 2011	7.085.000

426 Материјал – за потребе пројеката

Програм 1 – Осигурање квалитета у систему образовању

1.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа – редован буџетски пројекат

1.2. Припремање програма завршног испита у основном образовању (ИПА 2008)

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању – редован буџетски пројекат

1.4. Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању – редован буџетски пројекат

1.6. Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе – редован буџетски пројекат

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	621.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	450.000

Износ

1.071.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови подразумевају административни материјал (426100) за штампање тестова и других материјала за реализацију испита и истраживање, приручника за водитеље и материјал за рад радних група, рад на семинарима/радионицама (папир, фасцикле, фломастери, селотејп, маказе и др.), као и материјал за образовање и усавршавање запослених (426300).

512 Машине и опрема за потребе пројеката

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању – редован буџетски пројекат

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	2.000.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	-
04 – Сопствени приходи	-

Износ

2.000.000

Образложење расхода и издатака

Ради убразавања процеса вредновања у оквиру реализације завршних испита, уноса и обраде података, безбедног чувања, штампања и дистрибуирања инструмената података (и задатака), предвиђено је јачање хардверских капацитета Завода. Завод је зато планирао набавку компјутерске опреме која може да помогне убрзање процеса учитавања и обраде података (оптички читач) и гарантовање безбедности и тајности електронских облика тестовних и других материјала (сервер).

515 **Нематеријална имовина –** – редован буџетски пројекат

Економска класификација

515111 – Нематеријална имовина – Компјутерски софтвер

Извор финансирања

01 – Приходи из буџета	3.000.000

Износ

3.000.000

Образложење расхода и издатака

Ради убразавања процеса вредновања у оквиру реализације завршних испита, уноса и обраде података, безбедног чувања, штампања и дистрибуирања инструмената података (и задатака), предвиђено је јачање софтверских капацитета Завода.

Завод је зато планирао набавку софтвера која може да помогне убрзање процеса обраде података и гарантовање безбедности и тајности постигнутих резултата у процесу евалуације квалитета рада школа.

24. МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

20. ОБРАЗОВАЊЕ

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОДРШКА УСТАНОВАМА У ДОМЕНИМА ВРЕДНОВАЊА И САМОВРЕДНОВАЊА

Приоритет

Висок

Распоред средстава

Извор	2013	2014	2015
Буџетска средства	-	-	-
ИПА пројекат	12.100.000	-	-
Остали извори	4.905.000	16.000.000	17.000.000
Укупно	17.005.000	16.000.000	17.000.000

Опис програма (детаљан опис пројекта дат је у прилогу)

2. У оквиру програмске области **Пружање стручне подршке установама у доменима вредновања и самовредновања**, Завод ће организовати активности из домена пружање стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа и припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика.у оквиру следећих пројеката:

2.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа

2.2. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за крај средњег образовања (ИПА 2008 - 02)

2.3. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда у основном образовању одраслих (ИПА 2008 - 07)

2.4. Подршка самовредновању школа у области образовних постигнућа ученика

2.5. Самовредновање у функцији развоја школа

2.6. Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности (ИПА 2011)

Пројекат 2.1 и 2.2 се односе на подршку предшколским установама у примени стаднарда квалитета рада установа, као и подршку наставницима за примену стандарда за крај средњег образовања у поцесу наставе и

вредновања.

Пројекат 2.3 представља имплементацију образовних стандарда у образовању одраслих, односно подршка наставницима за примену стандарда у образовању одраслих.

Пројекат 2.4 се односи на обуке намењене образовном кадру која омогућују унапређивање знања наставника о карактеристикама, облицима и особинама задатака објективног типа којима се на ваљан начин испитују постигнућа ученика и разматра проблеме у пракси оцењивања ученика (нпр. недовољна примена формативног оцењивања, недостатак аналитичности у оцењивању, нејасна структура оцене, непрецизна и непотпуна повратна информација, субјективност у оцењивању и недовољно дефинисани критеријуми оцењивања) и кроз јачање компетенција наставника у овој области утиче на превазилажење овога проблема.

Садржај и планиране активности у оквиру програма 2.5 оријентисане су на школску праксу. Развијање самовредновања у установама/школама могуће је значајно да унапреди рад организације. Овом пројектом реализују се обуке које пружају додатну подршку процесима самовредновања започетим у нашим установама и школама.

Семинари који се изводе у оквиру ових пројекта 2.4 и 2.5 су акредитовани од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања и налазе се у Каталогу програма стручног усавршавања запослених у образовању за 2012/2013, а према процени Министарства просвете, науке и технолошког развоја, сврстани су у категорију обавезних програма стручног усавршавања.

Пројекат 2.6 јесте покушај успостављања система континуираног праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у основном образовању усмерено ка интегралном развоју ученика, унапређење наставе физичког васпитања и подршка наставницима у остваривању циља и задатака наставе.

Пројекат 2.7 се бави развојем интердисциплинарног програма мастерских студија (60 ЕСПБ) којим би се свим потенцијалним наставницима који се на њима школују омогућило да се задовоље услови који доприносе професионализацији њиховог рада.

Опис, правни или други основ програма

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања на основу члана 22. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 72/09 има надлежности у домену пружање стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа и припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика.

Циљеви програма

Општи циљ пројекта 2.1 је повећање квалитета образовног система у целини и одговорности предшколских установа према корисницима и друштву.

Општи циљ пројекта 2.2 се односи на ширење и унапређивање културе вредновања и праћење квалитета вредновања у целини, као и унапређење наставе кроз усмеравање на кључна знања и компетенције, специфични на обуку наставника за примену образовних стандарда у циљу боље припреме ученика за матурске испите на крају средњег образовања, повећање степена информисаности установа и учесника у образовању (директори, наставници, ученици, родитељи, високошколске установе) о значају увођења стандарда образовних постигнућа у образовни систем и њиховој примени као и на подизање компетенција просветних саветника за пружање подршке школама у примени образовних стандарда.

Општи циљ пројекта 2.3 се односи на ширење и унапређивање културе вредновања и праћење квалитета вредновања у целини, као и унапређење наставе кроз усмеравање на кључна знања и компетенције, специфични на обуку наставника за примену образовних стандарда у циљу боље припреме полазника за укључивање у свет рада и даље школовање, повећање степена информисаности установа и учесника у образовању (директори, наставници, ученици, полазници, родитељи, високошколске установе) о значају увођења стандарда образовних постигнућа у образовни систем и њиховој примени као и на подизање компетенција просветних саветника за пружање подршке школама у примени образовних стандарда.

Општи циљеви програма 2.4 и 2.5 јесу унапређивање праксе у области евалуације, самоевалуације и школског оцењивања у основним школама подизањем професионалних компетенција наставника.

Циљеви пројекта 2.6 циљеви односе се на утврђивање модела праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика који би могао да буде имплементиран у образовно-васпитни систем; развој батерије тестова и утврђивање критеријумских референтних вредности које ће убудуће бити коришћене за унапређење наставе.

Пројекат 2.7 Успостављање основног модула од 36 ЕСПБ, укључујући 6 ЕСПБ из наставне праксе у школи, омогућиће усклађивање образовања наставника, док ће разноврсност мастерских курсева/модула обезбедити флексибилност образовних путева. Додатни, ужи циљ односи се на побољшање доживотног образовања, а остварује се кроз понуду курсева у виду стручне обуке на радном месту за запослене наставнике.

Очекивани резултати и показатељи успешности

Очекивани резултати

2.1 Развијени инструменти који се користе у процесу спољашњег вредновања. Развијени приручник и водич за спољашње вредновање намењен предшколским установама, реализована обука екстерних евалуатора за поступке евалуације ПУ.

2.2 Припремљени релевантни документи и материјал за обуку и имплементацију. Реализована обука групе водитеља за имплементацију

стандарда за 11 предмета и међупредметне компетенције. Реализована обука просветних саветника за пружање подршке школама у имплементацији стандарда и припреми за матурски испит. Реализована обука за наставнике гимназија и средњих стручних школа, директоре и стручне сараднике.

2.3 Припремљени релевантни документи и материјал за обуку и имплементацију. Реализована обука групе водитеља за имплементацију стандарда за 16 предмета/модула дефинисаних програмом функционалног основног образовања одраслих за крај пвог и трећег циклуса. Реализована обука просветних саветника за пружање подршке школама у имплементацији стандарда и припреми за матурски испит. Реализована обука за наставнике који реализују програм функционалног основног образовања одраслих, директоре и стручне сараднике

2.4 и 2.5 Реализовани семинари који ће допринети побољшању праксе вредновања ученичких постигнућа, као и самовредновања рада установе и унапређење образовне васпитне праксе у целини.

Пројекат 2.6. Утврђене критеријумске референтне вредности физичког развоја и развоја моторичких способности ученика, развијен софтвер заснован на критеријумским вредностима које се у настави физичког васпитања за индивидуални развој ученика, реализовано испитивање за утврђивање националних критеријума.

Пројекат 2.7 Развијен курикулум, наставни материјал и програм школске праксе. Сачињени инструменти за испитивање задовољства студената. Реализовано испитивање.

Показатељи успешности

2.1 Развијени и пилотирани додатни инструменти који се користе као извори или докази у вредновању рада установа (образац за опсервацију васпитно-образовног рада, упитници за испитивање задовољства корисника, упитник за праћење бзбедности у окружењу ПУ…). Развијени помоћни материјали за имплементацију стандарда ПУ. Развијена и имплементирана обука за око 150 екстерних евалуатора.

2.2 Утврђен начин деловања и материјал који ће бити коришћен у имплементацији. Обучено око 90 сарадника за имплементацију стандарда и мотивисање ученика за рад. Обучено 120 просветних саветника. Обучено око 4000 наставника, директора и стручних сарадника.

2.3 Утврђен начин деловања и материјал који ће бити коришћен у имплементацији. Обучено око 60 сарадника за имплементацију стандарда и мотивисање полазника за рад. Обучено 120 просветних саветника. Обучено око 1000 наставника, директора и стручних сарадника.

2.4 Реализовано 30 семинара, односно, око 600 наставника и стручних сарадника обучено за израду задатака објективног типа и објективно оцењивање.

2.5 Реализовано 15 семинара из области самовредновања и обучено око 450 наставника, стручних сарадника и директора за самоевалуацију установа.

2.6 Програм рада наставе физичког васпитања заснован на добијеним подацима код ученика. Утврђена националне мере успешности. Развијени индивидуални програми подршке ученицима. 2.7 Програм имплементиран и материјали дисиминирани.

Шифра функционалне класификације

Веза програма са стратегијама и политикама

Планирани пројекти Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у оквиру програмске области **Пружање стручне подршке установама у доменима вредновања и самовредновања,** такође подржавају остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а који је усвојила и потписала Република Србија: Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Копенхагенска декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Национални план акције за децу (2004), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

Почетна година	Завршна година
2005.	2011.

423 Услуге по уговору – за потребе пројеката

Програм 2 – Стручна подршка установама у доменима вредновања и самовредновања

2.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа

2.2. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за крај средњег образовања (ИПА 2008 02)

2.3. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда у основном образовању одраслих (ИПА 2008 07)

2.4. Подршка самовредновању школа у области образовних постигнућа ученика

2.5. Самовредновање у функцији развоја школа

2.6. Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања (ИПА 2011)

2.7. Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији (TEMPUS IV MASTS).

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	-
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	5.985.000
01 - Приходи из буџета 2601-11 (04) ИПА 2011	2.900.000
04 - Сопствени приходи	3.685.000
06 – TEMPUS – донација	1.080.000

Укупан износ

13.650.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови се односе на стручне услуге, хонораре спољних сарадника Завода – (423500). Трошкови се односе на стручне услуге, хонораре спољних сарадника Завода – обучених испитивача који ће вршити реализацију испитивања и обучених водитеља који ће вршити реализацију програма (423500), административне услуге уношења и обраду података (423100), као и трошкови организовања обуке за испитиваче (423600).

426 Материјал – за потребе пројеката

Програм 2 – Стручна подршка установама у доменима вредновања и самовредновања

2.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа

2.2. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за крај средњег образовања (ИПА 2008 02)

2.3. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда у основном образовању одраслих (ИПА 2008 07)

2.4. Подршка самовредновању школа у области образовних постигнућа ученика

2.5. Самовредновање у функцији развоја школа

2.6. Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања (ИПА 2011)

2.7. Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији (TEMPUS IV MASTS).

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	-
01 - Приходи из буџета 2601-08 ИПА 2008	400.000

01 - Приходи из буџета 2601-11 ИПА 2011	15.000
06 - TEMPUS	100.000

Износ

515.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови подразумевају административни материјал (426100) за штампање тестова и других материјала за реализацију испита и истраживање, приручника за водитеље и материјал за рад радних група, рад на семинарима/радионицама (папир, фасцикле, фломастери, селотејп, маказе и др.), као и материјал за образовање и усавршавање запослених (426300).

422 Трошкови путовања - за потребе пројеката

2.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа

2.7. Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији (TEMPUS IV MASTS).

Економска класификација

422 – Трошкови путовања

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2011	-
04 - Темпус - донација	40.000

Укупан износ

40.000 динара

Образложење расхода и издатака

Завод је и истраживачка институција која своје резултате представља на научним конференцијама у земљи и иностранству. Због специфичне делатности веома су значајна искуства које сличне институције у окружењу имају, те је неопходно повремено финансирати посете таквим институцијама ради размене искустава. Све ово води јачању капацитета запослених у домену осигурања квалитета рада на подручју образовања.

24. МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

20. ОБРАЗОВАЊЕ

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

20. ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ

ИСТРАЖИВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ У ОБРАЗОВАЊУ

Приоритет

Висок

Распоред средстава

Извор	2013	2014	2015
Буџетска средства	1.064.000	4.000.000	5.000.000
ИПА пројекти	2.265.000	-	-
Остали извори	-	-	-
Укупно	3.329.000	4.000.000	5.000.000

Опис програма

У свим студијама о развоју образовања и образовним реформама истиче се потреба да се промене заснивају на анализи и евалуацији постојећег система која је урађена на националном, односно интернационалном нивоу. Истраживања која ће се предузети у овој години спроводе се пре свега ради унапређење система образовања у складу са циљевима који се односе на омогућавање квалитетног образовања за све. У оквиру програмске области **Истраживање и вредновање у образовању** Завод је предвидео три пројеката:

3.1. Вредновање остварености циљева и исхода програма огледа у функцији развоја система образовања и васпитања

3.2. Примена образовних стандарда у функцији осигурања квалитета образовања одраслих – емпиријско истраживање (ИПА 2008 07)

3.3. Аналитичко-истраживачки активности у функцији пружања стручне подршке министарству просвете и науке и надлежним саветима у области осигурања квалитета образовања и васпитања (ИПА 2008 02)

Сврха пројекта 3.1 је вредновање постојећих огледних програма у са циљем добијања информација и давања препорука на основу којих Министарсво просвете, науке и технолошког развоја доноси одлуке у вези са увођењем у систем.

Пројекат 3.2 се бави развојем концепта и садржаја опште и уметничке матуре у Републици Србији. Предложени концепти и садржаји биће полазна основа за припрему програма и инструмената опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању у Републици Србији, која ће се први пут спровести 2015. године.

Опис, правни или други основ програма

На основу члана 22. **Закона о основама система образовања и васпитања** („Сл. гласник РС“, бр. 72/09) и чл. 4 и 13 Закона о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91 и 71/94) дефинисано је оснивање Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања за обављање развојних, саветодавних, истраживачких и других послова у предшколском, основном и средњем образовању и васпитању. *Закон о основама система образовања и васпитања* прописује обавезу Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у обављању стручних послова у области вредновања огледа (чланови 22., 101. и 178.) и праћења усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и вапитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља (члан 22).

Циљеви програма

Општи циљ пројекта 3.1 је увођење и развој сумативног и спољашњег вредновања рада образовно-васпитних установа у шест програма огледа у односу на постављене циљеве и исходе образовања. Специфични циљеви пројекта су усмерени на: развој методологије/методологија за вредновање остварености циљева и исхода образовања и васпитања на крају шест програма огледа, развој инструмената за вредновање остварености циљева и исхода образовања и васпитања на крају шест програма огледа, спровођење поступка вредновања остварености циљева и исхода на крају шест програма огледа, развој капацитета запослених у Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања за спољашње вредновање рада установа у домену остварености постављених циљева и исхода образовања на крају програма огледа, остваривање сарадње са Министарством просвете у поступку разматрања иницијатива за одобравања нових програма огледа.

Општи циљ пројекта 3.2 је унапређивање основног образовања одраслих, које ће бити сигурна основа за њихову активну друштвену партиципацију, стицање вишег образовања и запошљавање, чиме ће се утицати на побољшање економског статуса појединаца и друштва у целини. Специфични циљеви пројекта усмерени су на испитивање процеса и резултата примене образовних стандарда у наставном раду са одраслим полазницима; прикупљање података о процесу и резултатима примене тестова знања у остваривању образовних стандарда у образовању одраслих полазника; испитивање искустава и капацитета наставника за квалитетну примену образовних стандарда у наставном раду; систематизовање података о примени образовних стандарда за потребе унапређивања наставних програма.

Општи циљ пројекта 3.3 је обезбеђивање релевантних, поузданих и објективних података од значаја за осигурање квалитета образовања и васпитања.

Очекивани резултати

3.1 Извршена евалуација огледа у шест огледних програма. На основу резултата дате препоруке за даље увођење у систем.

3.2 Образовни стандарди доприносе квалитету планирања, реализације и праћења напредовања полазника. Наставници дају своје виђење и процену о квалитету примене образовних стандарда. У наставном раду се користе тестови знања који садрже задатке за процену остварености одређених образовних стандарда.

3.3 Припремљени су релевантни, поуздани и објективни подаци о резултатима завршног испита из јуна 2013, припремљени су релевантни подаци о процесу и резултатима супервизије завршног испита из јуна 2013, Припремљени су релевантни подаци о резултатима контроле квалитета оцењивања на завршним испитима из јуна 2012. и 2013, припремљени су релевантни, поуздани и објективни подаци о резултатима пробног тестирања (припрема за завршни испит), припремљени су релевантни, поуздани и објективни подаци о квалитету рада школа на основу утврђених стандарда квалитета.

Показатељи успешности

3.1 Резултати вредновања су у функцији ревидирања постојеће мреже стручних школа/огледних профила. На основу резултата вредновања извршене су корекције у плану уписа ученика у средње школе. Одређени огледни програми су добили статус редовних или нису добили препоруку за даље увођење у систем.

3.2 Наставници користе образовне стандарде у различитим фазама наставног рада. Повратне информације наставника дају јасне увиде у то да ли се и на који начин образовни стандарди користе у главним фазама рада. Прикупљени подаци се анализирају и тумаче. Извештај је основа за развој и примену мера подршке школама и наставницима. Сумарни налази садрже податке о главним аспектима примене образовних стандарда.

3.3 Сачињени и публиковани релевантни извештаји.

Шифра функционалне класификације

Веза програма са стратегијама и политикама

Пројекат 3.2 је директно повезан са пројектом *Друга шанса – Развој система функционалног основног образовања одраслих* (ИПА 2008), који за општи циљ има развој модерног, функционалног система образовања одраслих у Србији, који ће на ефикасан начин допринети запошљивости

радне снаге као и смањењу сиромаштва, друштвеној кохезији и економском опоравку земље. Посебан циљ се односи на подршку развоју и

Пројекат 3.3 је директно повезан са пројектом *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008, припритетна оса 2, пројекат 16) који за општи циљ има развој модерног, ефикасног система образовања у Србији који доприноси економском развоју земље у складу са ЕУ политиком садржаном у Лисабонској стратегији.

Планирани пројекти Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у оквиру програмске области Осигурање квалитета у систему образовања, такође подржавају остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а који је усвојила и потписала Република Србија: Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Копенхагенска декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Национални план акције за децу (2004), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

Почетна година	Завршна година
2009	2012.

423 Услуге по уговору – за потребе пројеката

3.1. Вредновање остварености циљева и исхода програма огледа у функцији развоја система образовања и васпитања – редован буџетски пројекат

3.2. Примена образовних стандарда у функцији осигурања квалитета образовања одраслих – емпиријско истраживање (ИПА 2008 07)

3.3. Аналитичко-истраживачки активности у функцији пружања стручне подршке министарству просвете и науке и надлежним саветима у области осигурања квалитета образовања и васпитања (ИПА 2008 02)

Економска класификација

423	Услуге по уговору

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	1.064.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (02) ИПА 2008	640.000
01 - Приходи из буџета 2601-08 (07) ИПА 2008	1.200.000

Укупан износ

2.904.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови се односе на стручне услуге, хонораре спољних сарадника Завода – обучених испитивача који ће вршити реализацију испитивања (423500) и административне услуге уношења и обраду података (423100), као и трошкови организовања обуке за испитиваче (423600).

426 Материјал – за потребе пројеката

Програм 3 – Истраживање и вредновање у образовању

3.1. Вредновање остварености циљева и исхода програма огледа у функцији развоја система образовања и васпитања

3.2. Примена образовних стандарда у функцији осигурања квалитета образовања одраслих – емпиријско истраживање (ИПА 2008 07)

3.3. Аналитичко-истраживачки активности у функцији пружања стручне подршке министарству просвете и науке и надлежним саветима у области осигурања квалитета образовања и васпитања (ИПА 2008 02)

Извор финансирања

01 - Приходи из буџета	-
01 - Приходи из буџета 2601-08 ИПА 2008	400.000

Износ

400.000 динара

Образложење расхода и издатака

Трошкови подразумевају административни материјал (426100) за штампање тестова и других материјала за реализацију вредновања и потребе истраживање, материјал за рад радних група (папир, фасцикле, фломастери, селотејп, маказе и др.).

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА

Да бисмо остварили предвиђене активности у оквиру наведених програмских области Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у 2013. години, потребно је буџетских средстава **130.505.000 динара.** (табеле бр. 1 и 2).

Табела бр. 1- План потрошње и извршавање буџета по програмској класификацији за 2013. годину

Економ. шифра	Опис	ЗАВОД (без пројеката) Буџет+сс	ПРОЈЕКТИ	БУЏЕТ (без ИПЕ)	СОПСТВЕНА СРЕДСТВА	УКУПНО
411	Плате	32.275.000		32.275.000		32.275.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	5.745.000		5.745.000		5.745.000
413	Накнаде у натури	1.787.000		1.787.000		1.787.000
414	Социјална давања запосл.	100.000		100.000		100.000
416	Награде запосленима	1.000		1.000		1.000
421	Стални трошкови	3.295.000	252.000	3.547.000		3.547.000
422	Трошкови путовања	300.000	500.000	800.000		800.000
423	Услуге по уговору	6.705.000	47.267.000	47.172.000	6.800.000	53.972.000
424	Специјализоване услуге	300.000		300.000		300.000
425	Текуће поправке и одржавање	600.000		600.000		600.000
426	Материјал	1.940.000	621.000	2.561.000		2.561.000
481	Донације					
482	Порези	500.000		500.000		500.000
515	Нематеријална имовина		3.000.000	3.000.000		3.000.000
512	Машине и опрема	50.000	2.000.000	2.050.000		2.050.000
	УКУПНО ДИНАРА	53.598.000	53.640.000	100.438.000	6.800.000	107.238.000
		107.238.000		107.238.000		

Табела бр. 2- План потрошње и извршавање буџета по програмској класификацији за 2013. годину

(са ИПА 2008 пројектом)

Економ. шифра	Опис	ЗАВОД	ПРОЈЕКТИ	БУЏЕТ	ИПА	СОПСТВЕНА СРЕДСТВА	УКУПНО
411	Плате	32.275.000		32.275.000			32.275.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	5.745.000		5.745.000			5.745.000
413	Накнаде у натури	1.787.000		1.787.000			1.787.000
414	Социјална давања запосл.	100.000		100.000			100.000
416	Награде запосленима	1.000		1.000			1.000
421	Стални трошкови	3.295.000	252.000	3.547.000			3.547.000
422	Трошкови путовања	300.000	500.000	800.000	25.000		825.000
423	Услуге по уговору	6.705.000	47.267.000	47.172.000	21.692.000	6.800.000	75.664.000
424	Специјализоване услуге	300.000		300.000	7.085.000		7.385.000
425	Текуће поправке и одржавање	600.000		600.000			600.000
426	Материјал	1.940.000	621.000	2.561.000	1.265.000		3.826.000
481	Донације осталим непрофитним институт.						
482	Порези	500.000		500.000			500.000
512	Машине и опрема	50.000	2.000.000	2.050.000			2.050.000
515	Нематеријална имовина	-	3.000.000	3.000.000			3.000.000
	УКУПНО ДИНАРА	53.598.000	53.640.000	100.438.000	30.067.000	6.800.000	137.305.000
		107.238.000		137.305.000			

Укупан буџет (без сопствених средстава) – 130.505.000

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПЛАНА И ПРОГРАМА ЗА 2013. ГОДИНУ

У оквиру Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања обављају се стручни послови у области праћења и вредновања степена остварености циљева, задатака и општих и посебних стандарда знања по нивоима и врстама, као и други послови законом дефинисани. Највећи део задатака односи се на препоруке за доношење стратешких одлука за развој и унапређивање образовног система, спровођења механизама осигурања квалитета система образовања, међународну сарадњу на плану развоја образовног система, стручно-педагошку помоћ и сарадњу са образовно-васпитним институцијама и установама у области вредновања и самовредновања, развој система вредновања квалитета огледа, развој инструмената за испитивање постигнућа ученика, праћење постигнућа ученика, развој образовних стандарда и друго.

У складу са законским надлежностима, приоритетима Владе и Стратешким планом Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, руководећи се достављеним инструкцијама Министарства финансија РС у износу од **130.505.000,** Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у оквиру Плана и програма рада за 2013. годину планирао је реализацију 16 пројеката у оквиру програма ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА (2001–04) **у укупној вредности од 83.707.000 динара.**

ПРОГРАМ 1.

У оквиру програмске области ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА, Завод ће организовати програмске активности из домена припреме општих стандарда постигнућа; пружање стручне подршке Министарству просвете, науке и технолошког развоја и надлежним саветима по питању осигурања квалитета и прикупљања и обраде података; праћења ученичких постигнућа, припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика, припремање програма и инструмената завршног испита.

ПРОГРАМ 2.

У оквиру програмске области ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОДРШКЕ УСТАНОВАМА У ДОМЕНИМА ВРЕДНОВАЊА И САМОВРЕДНОВАЊА, Завод ће организовати активности из домена пружања стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа, као и припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика.

ПРОГРАМ 3.

У оквиру програмске области ИСТРАЖИВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ У ОБРАЗОВАЊУ, Завод ће организовати програмске активности из домена вредновања огледа и праћења усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља.

****

У оквиру Плана и програма рада за 2013. годину, планирано је 9 пројеката, од чега 5 у оквиру републичког буџета, 4 са рачуна сопствених средстава у укупном износу планираних средстава од **53.640.000 динара.**

ПРОГРАМ 1: Осигурање квалитета у систему образовања

1.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању

1.4. Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању

1.6. Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе.

ПРОГРАМ 2: Пружање стручне подршке установама у доменима вредновања и самовредновања

2.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа

2.4. Подршка самовредновању школа у области образовних постигнућа ученика

2.5. Самовредновање у функцији развоја школа

2.7. Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији (TEMPUS IV MASTS).

ПРОГРАМ 3: Истраживање и вредновање у образовању

3.1. Вредновање остварености циљева и исхода програма огледа у функцији развоја система образовања и васпитања

ФИНАНСИРАЊЕ КРОЗ ПРОЈЕКАТ ИПА ФОНДОВА

Унапређење постојећих образовних стандарда и развој нових, као и развој система завршних испита, могуће је кроз суфинансирање пројекта ***Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању*** (ИПА 2008, припритетна оса 2, пројекат 16). У оквиру овог пројекта фокус је на садржају испитног процеса (врсте стандарда, компетенције које треба испитивати и друго), као и на начину на који ће бити реализован овај сложени процес сачињавања задатака, контроле квалитета задатака, реализација испитивања и друго. Ово су кључни аспекти у којима овај пројекат треба да помогне релевантним институцијама у систему које раде на моделима, методологији и инструментима.

А) У оквиру суфинансирања пројекта ***Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању*** **2601–08 (02)** у износу од **15.842.000** динара биће реализовани следећи пројекти:

ПРОГРАМ 1: Осигурање квалитета у систему образовања

1.2. Припремање програма завршног испита у основном образовању (ИПА 2008)

ПРОГРАМ 2: Пружање стручне подршке установама у доменима вредновања и самовредновања

2.2. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за крај средњег

образовања (ИПА 2008)

ПРОГРАМ 3: Истраживање и вредновање у образовању

3.3. Аналитичко-истраживачке активности у функцији пружања стручне подршке Министарству просвете, науке и технолошког развоја и надлежним саветима у области осигурања квалитета образовања и васпитања (ИПА 2008).

Б) У оквиру суфинансирања пројекта ***Друга шанса – Развој система функционалног основног образовања одраслих у Србији 2601–08 (07)*** у износу од **4.225.000** динара биће реализован следећи пројекти:

ПРОГРАМ 2: Пружање стручне подршке установама у доменима вредновања и самовредновања

2.3. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда у основном образовању одраслих (ИПА 2008)

ПРОГРАМ 3: Истраживање и вредновање у образовању

3.2. Примена образовних стандарда у функцији осигурања квалитета образовања одраслих – емпиријско истраживање (ИПА 2008)

В) У оквиру суфинансирања пројекта ***Подршка развоју људског потенцијала и истраживања 2601–11 (04)*** у износу од **10.000.000** динара биће реализован следећи пројекти:

ПРОГРАМ 1: Осигурање квалитета у систему образовања

1.5. Праћење и унапређење образовних стандарда за крај обавезног основног образовања (ИПА 2011)

ПРОГРАМ 2: Пружање стручне подршке установама у доменима вредновања и самовредновања

2.6. Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања (ИПА 2011).

Укупан износ који се потражује из ИПА фондова за 2013. годину износи 30.067.000 динара.

****

У оквиру Плана и програма за 2013. годину предложени програми се односе на развој стандарда, вредновање ученичких постигнућа и друге активности које се, пре свега, заснивају на истраживањима у којима учешће узима велики број учесника уз знатну количину пратећег материјала (пре свега тестова). Такође, због сложености задатака и обима послова, Завод у складу са чланом 24. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 72/09) образује посебне тимове стручњака у области образовања и васпитања, ангажује научне истраживачке институције, односно додатну стручну или техничку помоћ. За извршење тих активности ангажују се средства на позицијама 422, 423 и 426. Због посебних захтева које претпоставља реализација завршних испита, потребно је ангажовати средства на позицијама 421, 512 и 515.

Повећање обима посла и промене приоритета изискују промену начина планирања и обима финансијских средстава у оквиру Меморандума о буџету. **Након завршетка пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању*, активности које се сада препознају као пројектне биће редовне активности Завода. У случају изостанка дозначивања средстава у оквиру редовног буџетског финансирања, Завод неће бити у могућности да изврши законске обавезе у систему испита и вредновања.**

ДИРЕКТОР

мр Драган Банићевић

ПРОЈЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2014. ГОДИНУ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ТЕКУЋЕ ИЗДАТКЕ – ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2014. ГОДИНУ ЗА ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 01– ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА

1. Плате 411000 ******** 33.082.000**

Правни основ – Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.

Приказана одобрена средства за исплату плата се односе на постојећих 37 запослених. Средства неопходна за исплату плата запослених обрачунали смо у складу са Упутством за припрему Буџета Републике Србије за 2013. годину донетог од стране министра финансија, односно, масу неопходних средстава увећали смо за 2% од априла 2013 и 0,5% од октобра 2013, у складу са инструкцијама.

2. Соц. доприн. на терет послодавца 412000 *** 5.889.000**

Наведени износ потребних средстава за исплату социјалних доприноса на терет послодавца односи се на постојећих 37 извршилаца.

3. Накнаде у натури 413000 ******** 2.000.000**

Средства су опредељена за превоз запослених на посао и са посла (маркица) за које се плаћа превоз на нивоу претплатне карте јавног превозника а складу са чланом 118. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005 и 61/05).

4. Соц. давања запосленима (боловања) *** 200.000**

Правни основ – члан 95. Закона о раду.

Средства су опредељена за финансирање породиљског боловања за једну запослену у току 2012. године, а која ће бити довољна за исплату накнаде по основу породиљског боловања за прва два месеца, а после тога очекујемо рефундацију надлежне институције, која ће омогућити наставак континуиране исплате боловања до краја периода.

5. Стални трошкови 421000 ******** 4.390.000**

Из средстава у оквиру ове групе трошкова финансирају се трошкови платног промета, енергетске услуге, услуге комуникација, комуналне услуге, а ради обављања функција које се односе на праћење, обезбеђивање и унапређивање квалитета и развоја система образовања и васпитања. Највећи део ових трошкова биће усмерен за обезбеђење нормалног функционисања процеса рада, а мањи део за реализацију започетих пројеката.

6. Трошкови путовања 422000 ******** 870.000**

Према члану 118. став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству, односно, на исплату дневница за службено путовање у земљи и иностранству.

Делатност Завода везана је за праћење примене општих и посебних стандарда знања, вредновање рада наставника, васпитача, стручних сарадника и установа, утврђивање квалитета образовања, па је неопходно обезбедити предложени износ средстава за најнеопходнија путовања која су везана за рад и делатност Завода, по члану 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 79/09).

Комплетна средства са ове позиције биће утрошена за потребе реализације пројеката Завода.

7. Услуге по уговору 423000 ******* 77.493.000**

Члан 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 72/09) прописује да Завод обавља послове у области праћења и вредновања степена остварености циљева, задатака и општих и посебних стандарда по нивоима и врстама, као и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Средства су намењена за покриће трошкова редовног рада Завода у износу од 5.000.000 динара на годишњем нивоу.

Због специфичности посла Завода који је везан за развојне, саветодавне, истраживачке и друге стручне послове, неопходно је ангажовати стручне кадрове и/или истраживачке институције у обављању послова за везане пројекте, средства са ове економске класификације у износу од 68.493.000 динара биће потрошена за реализацију пројеката.

Средства неопходна за покриће трошкова стручних услуга за реализацију пројектних активности, а у оквиру извора финансирања ИПА 2011 износе 9.000.000 динара.

8. Текуће поправке и одржавање 425000 **** 600.000**

Средства су опредељена за одржавање зграде и опреме у Фабрисовој број 10.

Средства планирана на овој групи економске класификације за одржавање и поправку опреме неопходна су зато што се у власништву Завода налази рачунарска опрема коју је неопходно одржавати.

9. Материјал 426000 ******** 4.700.000**

Члан 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 72/09) прописују да Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у оквиру својих организационих јединица обавља делатности из области развоја програма завршног испита у основном и матурских испита у општем средњем и уметничком образовању и васпитању и инструмената завршног испита у основном образовању и васпитању, опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању, обраду и анализу резултата испита; вредновање огледа; вредновање рада установа и обављања међународних истраживања, националних испитивања и праћење ученичких постигнућа.

За реализацију овог обима послова планирана су средства на групи економске класификације 426 – материјали.

Средства су намењена за покриће трошкова реализације пројеката Завода.

Средства са ове позиције биће распоређена на следећи начин:

За потребе редовног пословања Завода - 700.000
За потребе реализације буџетских пројеката - 3.000.000
За потребе реализације пројеката – ИПА 1.000.000

10. Машине и опрема 512000 ******** 4.000.000**

У оквиру расположивих средстава на групи 512 – Машине и опрема, услед повећаног обима посла у Заводу, постојаће потреба за осавремењавање дигиталне штампарије за потребе штампања тестова, због чега и планирамо да расположива средства на овој позицији потрошимо за наведене намене. Потребно је репариарати постојеће машине и купити додатну опрему како би систем завршних испита био осигуран а спровођење системско.

11. Нефинансијска имовина – компјутерски софтвер * 2.000.000**

Ради убразавања процеса вредновања у оквиру реализације завршних испита, уноса и обраде података, безбедног чувања, штампања и дистрибуирања инструмената података (и задатака), предвиђено је јачање софтверских капацитета Завода.

Завод је зато планирао набавку софтвера која може да помогне убрзање процеса обраде података и гарантовање безбедности и тајности постигнутих резултата у процесу евалуације квалитета рада школа. Набавка лиценцираног софтвера је неопходан како редовно пословање Завода не било угрожено.

12. Порези и таксе ******** 500.000**

УКУПАН БУЏЕТ ЗА 2014. ГОДИНУ – 135.725.000 динара. (редован буџет + ИПА).

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОТРОШЊЕ СОПСТВЕНИХ СРЕДСТАВА - ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2014. ГОДИНУ ЗА ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 04 – СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

1. Плате 411000 ******** 1.230.000**

Правни основ – Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.

За могуће потребе финансирања плата са сопствених средстава, планирали смо средства у износу од 2.140.000 динара за економску класификацију 411, због могућег финансирања прековременог рада, у време повећаног обима посла у Заводу, као и због могућег награђивања запослених, а у складу са донетим Правилником о оцењивању рада запослених у Заводу.

2. Соц. доприн. на терет послодавца 412000 *** 225.000**

Наведени износ потребних средстава планиран је за исплату припадајућих социјалних доприноса на терет послодавца.

3. Стални трошкови 421000 ******** 250.000**

Из средстава у оквиру ове групе трошкова финансирају се трошкови платног промета везани за стицање и потрошњу сопствених средстава Завода.

4.Трошкови путовања 422000 ******** 200.000**

Према члану 118.став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству, односно, на исплату дневница за службено путовање у земљи и иностранству.

Комплетна средства са ове позиције биће утрошена за потребе реализације пројеката Завода.

5. Услуге по уговору 423000 ******* 3.025.000**

Члан 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 72/09) прописује да Завод обавља послове у области праћења и вредновања степена остварености циљева, задатака и општих и посебних стандарда по нивоима и врстама, као и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Средства су намењена за покриће трошкова реализације пројеката Завода.

Средства са ове позиције биће распоређена на следећи начин:

4235 – Стручне услуге потребе Завода 625.000

4235 – Стручне услуге потребе пројеката 2.400.000

6. Текуће поправке и одржавање 425000 **** 100.000**

Средства су опредељена за одржавање зграде и опреме у Фабрисовој број 10.

Средства планирана на овој групи економске класификације за одржавање и поправку опреме неопходна су зато што се у власништву Завода налази рачунарска опрема коју је неопходно одржавати.

7. Материјал 426000 ******** 700.000**

Члан 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 72/09) прописују да Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у оквиру својих организационих јединица обавља делатности из области националних испитивања и праћење ученичких постигнућа, пружање стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа; припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика, обраду и анализу резултата испита; праћење усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља.

За реализацију овог обима послова планирана су средства на групи економске класификације 426 – материјали.

Средства су намењена за покриће трошкова реализације пројеката Завода.

8. Порези, обавезне таксе 482000 ****** 110.000**

482200 – Остали порези и таксе 110.000

У оквиру групе економске класификације 482 – порези, обавезне таксе, планирана су средства намењена за :

- *регистрацију возила,*
- *судске таксе,*
- *обавезне таксе, итд.*

С обзиром на то да је Завод формиран као посебно правно лице – установа из области образовања, ова средства су намењена за његов редован рад и функционисање.

9. Машине и опрема 512000 ******** 100.000**

У оквиру расположивих средстава на групи 512 – Машине и опрема, услед повећаног обима посла у Заводу, постојаће потреба за набавком нове рачунарске опреме и надоградњу хардвера постојеће, због чега и планирамо да расположива средства на овој позицији потрошимо за наведене намене.

Укупна планирана сопствена средства за 2014. годину – 5.940.000 динара

ПРАВНИ ОСНОВ СТИЦАЊА СОПСТВЕНИХ СРЕДСТАВА

У члану 5. став 2. Одлуке о оснивању Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ бр.73/04), коју је донела Влада Републике Србије, прописано је да Завод има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима установе утврђеним Законом, овом одлуком и статутом Завода. У члану 6. поменуте одлуке прописано је да Завод може стицати приходе непосредно од корисника, продајом производа и услуга на тржишту, донаторством и из других извора, у складу са законом.

У члану 14. Статута Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања прописано је да Завод може, без уписа у судски регистар да обавља и друге делатности које служе делатности уписаној у судски регистар, које се уобичајено обављају уз те делатности, у мањем обиму или привремено. Такође, у члану 17. Статута утврђено је да се средства за оснивање и рад Завода обезбеђују, између осталог и из прихода које Завод оствари обављањем послова из своје надлежности и других извора, у складу са законом.

ПРОГРАМСКЕ ОБЛАСТИ У 2014. ГОДИНИ

У обављању послова који произлазе из дефинисане надлежности, Завод се ослања на решења која проистичу из следећих прописа: Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09; Закон о уџбеницима и другим наставним средствима („Службени гласник РС“, број 72/09); Закон о основној школи („Службени гласник РС“, број 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 66/94, 22/02, 62/03 и 101/05); Закон о средњој школи („Службени гласник РС“, број 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 24/96, 23/02, 25/02 и 62/03); Закон о уџбеницима и другим наставним средствима („Службени гласник РС“, број 29/93 и 62/06); Закон о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94 и 79/05); Одлука о оснивању Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 73/04); Устав Републике Србије („Службени гласник РС“, број 1/90); Статут Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања; прописи из области предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања.

У складу са Законом, Одлуком о оснивању и Статутом, као и започетим пројектима у претходне две године, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у 2014. години, у складу са финансијским могућностима, обављаће стручне послове у следећим програмским областима у складу са финансијском класификационом структуром:

ПРОГРАМ 1: ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА

У оквиру програмске области ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА, Завод ће организовати програмске активности из домена припреме општих стандарда постигнућа; стандарда квалитета рада установа; праћења ученичких постигнућа, припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика, припремање програма и инструмената завршног испита, вредновање рада установа.

ПРОГРАМ 2: ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОДРШКЕ УСТАНОВАМА У ДОМЕНИМА ВРЕДНОВАЊА И САМОВРЕДНОВАЊА

У оквиру програмске области ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОДРШКЕ УСТАНОВАМА У ДОМЕНИМА ВРЕДНОВАЊА И САМОВРЕДНОВАЊА, Завод ће организовати активности из домена пружање стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа и припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика.

ПРОГРАМ 3: ИСТРАЖИВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ У ОБРАЗОВАЊУ

У оквиру програмске области ИСТРАЖИВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ У ОБРАЗОВАЊУ, Завод ће организовати програмске активности из домена вредновања огледа и праћења усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и вапитања; са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља , обављање међународних и националних тестирања и праћење образовних индикатора.

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ЗА 2014. ГОДИНУ

Да бисмо остварили предвиђене активности у оквиру наведених програмских области Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у 2014. години, потребно је буџетских средстава **135.725.000 динара.** (табеле бр. 1 и 2).

Табела бр. 2- План потрошње и извршавање буџета по програмској класификацији за 2014. годину

(са ИПА 2011 пројектом)

Економ. шифра	Опис			БУЏЕТ	ИПА	СОПСТВЕНА СРЕДСТВА	УКУПНО
411	Плате			33.082.000		1.230.000	34.312.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца			5.889.000		225.000	6.114.000
413	Накнаде у натури			2.000.000			2.000.000
414	Социјална давања запосл.			200.000			200.000
416	Награде запосленима			1.000			1.000
421	Стални трошкови			4.390.000		250.000	4.640.000
422	Трошкови путовања			870.000		200.000	1.070.000
423	Услуге по уговору			68.493.000	9.000.000	3.025.000	80.518.000
424	Специјализоване услуге			-			
425	Текуће поправке и одржавање			600.000		100.000	700.000
426	Материјал			3.700.000	1.000.000	700.000	5.400.000
481	Донације осталим непрофитним инстит.						
482	Порези			500.000		110.000	610.000
512	Машине и опрема			4.000.000		100.000	4.100.000
515	Нематеријална имовина			2.000.000			2.000.000
	УКУПНО ДИНАРА			125.725.000	10.000.000	5.940.000	141.665.000
				141.665.000			

Укупан буџет (без сопствених средстава) – 135.725.000

ПРОЈЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2015. ГОДИНУ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ТЕКУЋЕ ИЗДАТКЕ – ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2015. ГОДИНУ ЗА ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 01 – ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА

1. Плате 411000 ******** 33.910.000**

Правни основ – Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.

У овој буџетској години планирамо да ће доћи до проширења систематизације на 50 потребних запослених у Заводу, а на основу промена у обиму посла и надлежности које су поверене Заводу ступањем на снагу новог Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09). Пројектована средства потребна за исплату плата запослених се односе на постојећих 37 извршилаца.

2. Соц. доприн. на терет послодавца 412000 *** 6.040.000**

Наведени износ потребних средстава за исплату социјалних доприноса на терет послодавца односи се на постојећих 37 извршилаца.

3. Накнаде у натури 413000 ******** 2.000.000**

Средства су опредељена за превоз запослених на посао и са посла (маркица) а у складу са ценама карата јавног превозника, одређена чланом 118. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005 и 61/05). Планирана средства се односе на 50 запослених.

4. Соц. давања запосленима (боловања) *** 200.000**

Правни основ – члан 95. Закона о раду.

Средства су опредељена за финансирање породиљског боловања за једну запослену у току 2012. године, а која ће бити довољна за исплату накнаде по основу породиљског боловања за прва два месеца, а после тога очекујемо рефундацију надлежне институције, која ће омогућити наставак континуиране исплате боловања до краја периода.

5. Стални трошкови 421000 ******** 3.500.000**

Из средстава у оквиру ове групе трошкова финансирају се трошкови платног промета, енергетске услуге, услуге комуникација, комуналне услуге, а ради обављања функција које се односе на праћење, обезбеђивање и унапређивање квалитета и развоја система образовања и васпитања. Највећи део ових трошкова биће усмерен за обезбеђење нормалног функционисања процеса рада, а мањи део за реализацију започетих пројеката.

6. Трошкови путовања 422000 ******** 880.000**

Према члану 118. став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству, односно, на исплату дневница за службено путовање у земљи и иностранству.

Делатност Завода везана је за праћење примене општих и посебних стандарда знања, вредновање рада наставника, васпитача, стручних сарадника и установа, утврђивање квалитета образовања, па је неопходно обезбедити предложени износ средстава за нејнеопходнија путовања која су везана за рад и делатност Завода, по члану 23. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр.79/09.).

Комплетна средства са ове позиције биће утрошена за потребе реализације пројеката Завода.

7. Услуге по уговору 423000 ******* 81.323.000**

Члан 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 79/09) прописује да Завод обавља послове у области праћења и вредновања степена остварености циљева, задатака и општих и посебних стандарда по нивоима и врстама, као и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Средства су намењена за покриће трошкова редовног рада Завода у износу од 6.000.000 динара на годишњем нивоу.

Због специфичности посла Завода који је везан за развојне, саветодавне, истраживачке и друге стручне послове, неопходно је ангажовати стручне кадрове и/или истраживачке институције у обављању послова за везане пројекте. У складу са тим, средства са ове економске класификације у износу од 75.323.000 динара биће потрошена за реализацију редовних пројеката са буџета.

8. Текуће поправке и одржавање 425000 **** 600.000,00**

Средства су опредељена за одржавање зграде и опреме у Фабрисовој број 10.

Средства планирана на овој групи економске класификације за одржавање и поправку опреме неопходна су зато што се у власништву Завода налази рачунарска опрема коју је неопходно одржавати.

9. Материјал 426000 ******** 6.700.000,00**

Члан 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 72/09) прописују да Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у оквиру својих организационих јединица обавља делатности из области развоја програма завршног испита у основном и матурских испита у општем средњем и уметничком образовању и васпитању и инструмената завршног испита у основном образовању и васпитању, опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању, обраду и анализу резултата испита; вредновање огледа; вредновање рада установа и обављања међународних истраживања, националних испитивања и праћење ученичких постигнућа. За реализацију овог обима послова планирана су средства на групи економске

класификације 426 – материјали.

Средства са ове позиције биће распоређена на следећи начин:

За потребе редовног пословања Завода - 2.700.000
За потребе реализације буџетских пројеката - 4.000.000

10. Машине и опрема 512000 ******** 3.500.000**

У оквиру расположивих средстава на групи 512 – Машине и опрема, услед повећаног обима посла у Заводу, постојаће потреба за осавремењавање дигиталне штампарије за потребе штампања тестова, због чега и планирамо да расположива средства на овој позицији потрошимо за наведене намене. Потребно је репариарати постојеће машине и купити додтну опрему како би систем завршних испита био осигуран а спровођење испита – систематично и системско.

11. Нефинансијска имовина – компј. софтвер * 2.000.000**

Ради убразавања процеса вредновања у оквиру реализације завршних испита, уноса и обраде података, безбедног чувања, штампања и дистрибуирања инструмената података (и задатака), предвиђено је јачање софтверских капацитета Завода.

Завод је зато планирао набавку софтвера која може да помогне убрзање процеса обраде података и гарантовање безбедности и тајности постигнутих резултата у процесу евалуације квалитета рада школа. Набавка лиценцираног софтвера је неопходан како редовно пословање Завода не било угрожено.

12. Порези и таксе - 482 ******** 500.000**

УКУПАН БУЏЕТ ЗА 2015. ГОДИНУ – 141.154.000 динара. (буџетска средства).

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОТРОШЊЕ СОПСТВЕНИХ СРЕДСТАВА - ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2015. ГОДИНУ ЗА ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 04 – СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

1. Плате 411000 ******** 1.230.000**

Правни основ – Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.

За могуће потребе финансирања плата са сопствених средстава, планирали смо средства за економску класификацију 411, због могућег финансирања прековременог рада, у време повећаног обима посла у Заводу.

2. Соц. доприн. на терет послодавца 412000 *** 225.000**

Наведени износ потребних средстава планиран је за исплату припадајућих социјалних доприноса на терет послодавца.

3. Стални трошкови 421000 ******** 250.000**

Из средстава у оквиру ове групе трошкова финансирају се трошкови платног промета везани за стицање и потрошњу сопствених средстава Завода.

4. Услуге по уговору 423000 ******* 3.025.000**

Члан 23. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 72/09) прописује да Завод обавља послове у области праћења и вредновања степена остварености циљева, задатака и општих и посебних стандарда по нивоима и врстама, као и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Средства су намењена за покриће трошкова реализације пројеката Завода.

Средства са ове позиције биће распоређена на следећи начин:

4235 – Стручне услуге – потребе Завода 625.000
4235 – Стручне услуге – потребе пројеката 2.400.000

5. Текуће поправке и одржавање 425000 **** 100.000**

Средства су опредељена за одржавање зграде и опреме у Фабрисовој број 10.

Средства планирана на овој групи економске класификације за одржавање и поправку опреме неопходна су зато што се у власништву Завода налази рачунарска опрема коју је неопходно одржавати.

6. Материјал 426000 ******** 700.000**

Члан 22. Закона о основама система образовања („Службени гласник РС“ бр. 72/09) прописују да Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у оквиру својих организационих јединица обавља делатности из области националних испитивања и праћење ученичких постигнућа, пружање стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа; припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика, обраду и анализу резултата испита; праћење усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља.

За реализацију овог обима послова планирана су средства на групи економске класификације 426 – материјали.

7 . Порези, обавезне таксе 482000 ****** 110.000**

482200 – Остали порези и таксе 110.000

У оквиру групе економске класификације 482 – порези, обавезне таксе, планирана су средства намењена за :

- *регистрацију возила,*
- *судске таксе,*
- *обавезне таксе, итд.*

С обзиром на то да је Завод формиран као посебно правно лице – установа из области образовања, ова средства су намењена за његов редован рад и функционисање.

8. Машине и опрема 512000 ******** 100.000**

У оквиру расположивих средстава на групи 512 – Машине и опрема, услед повећаног обима посла у Заводу, постојаће потреба за осавремењавање дигиталне штампарије за потребе штампања тестова, због чега и планирамо да расположива средства на овој позицији потрошимо за наведене намене. Потребно је репариарати постојеће машине и купити додтну опрему како би систем завршних испита био осигуран а спровођење испита – систематично и системско.

Укупна планирана сопствена средства за 2014. годину – 5.940.000 динара

ПРАВНИ ОСНОВ СТИЦАЊА СОПСТВЕНИХ СРЕДСТАВА

У члану 5. став 2. Одлуке о оснивању Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр.73/04), коју је донела Влада Републике Србије, прописано је да Завод има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима установе утврђеним Законом, овом одлуком и статутом Завода.

У члану 14. Статута Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања прописано је да Завод може, без уписа у судски регистар да обавља и друге делатности које служе делатности уписаној у судски регистар, које се уобичајено обављају уз те делатности, у мањем обиму или привремено. Такође, у члану 17. Статута утврђено је да се средства за оснивање и рад Завода обезбеђују, између осталог и из прихода које Завод оствари обављањем послова из своје надлежности и других извора, у складу са законом.

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА

Да бисмо остварили предвиђене активности у оквиру наведених програмских области Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у 2015. години, потребно је буџетских средстава **141.154.000 динара.** (табеле бр. 1 и 2).

Табела бр. 2- План потрошње и извршавање буџета по програмској класификацији за 2015. годину

Економ. шифра	Опис			БУЏЕТ	ИПА	СОПСТВЕНА СРЕДСТВА	УКУПНО
411	Плате			33.910.000		1.230.000	35.140.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца			6.040.000		225.000	6.265.000
413	Накнаде у натури			2.000.000			2.000.000
414	Социјална давања запосл.			200.000			200.000
416	Награде запосленима			1.000			1.000
421	Стални трошкови			3.500.000		250.000	3.750.000
422	Трошкови путовања			880.000		200.000	1.080.000
423	Услуге по уговору			81.323.000		3.025.000	84.348.000
424	Специјализоване услуге			-			
425	Текуће поправке и одржавање			600.000		100.000	700.000
426	Материјал			6.700.000		700.000	7.400.000
481	Донације осталим непрофитним инстит.						
482	Порези			500.000		110.000	610.000
512	Машине и опрема			3.500.000		100.000	3.600.000
515	Нематеријална имовина			2.000.000			2.000.000
	УКУПНО ДИНАРА			141.154.000		5.940.000	147.094.000
				147.094.000			

Укупан буџет (без сопствених средстава) – 141.154.000

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ БР. 1 ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА ЗАВОДА ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПРИЛОГ БР. 2 ПЛАН И ПРОГРАМ ЗАВОДА ЗА 2013. ГОДИНУ

ПРИЛОГ БР. 3 РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМСКИМ ОБЛАСТИМА/АКТИВНОСТИМА

ПРИЛОГ БР. 1

ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА ЗАВОДА ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

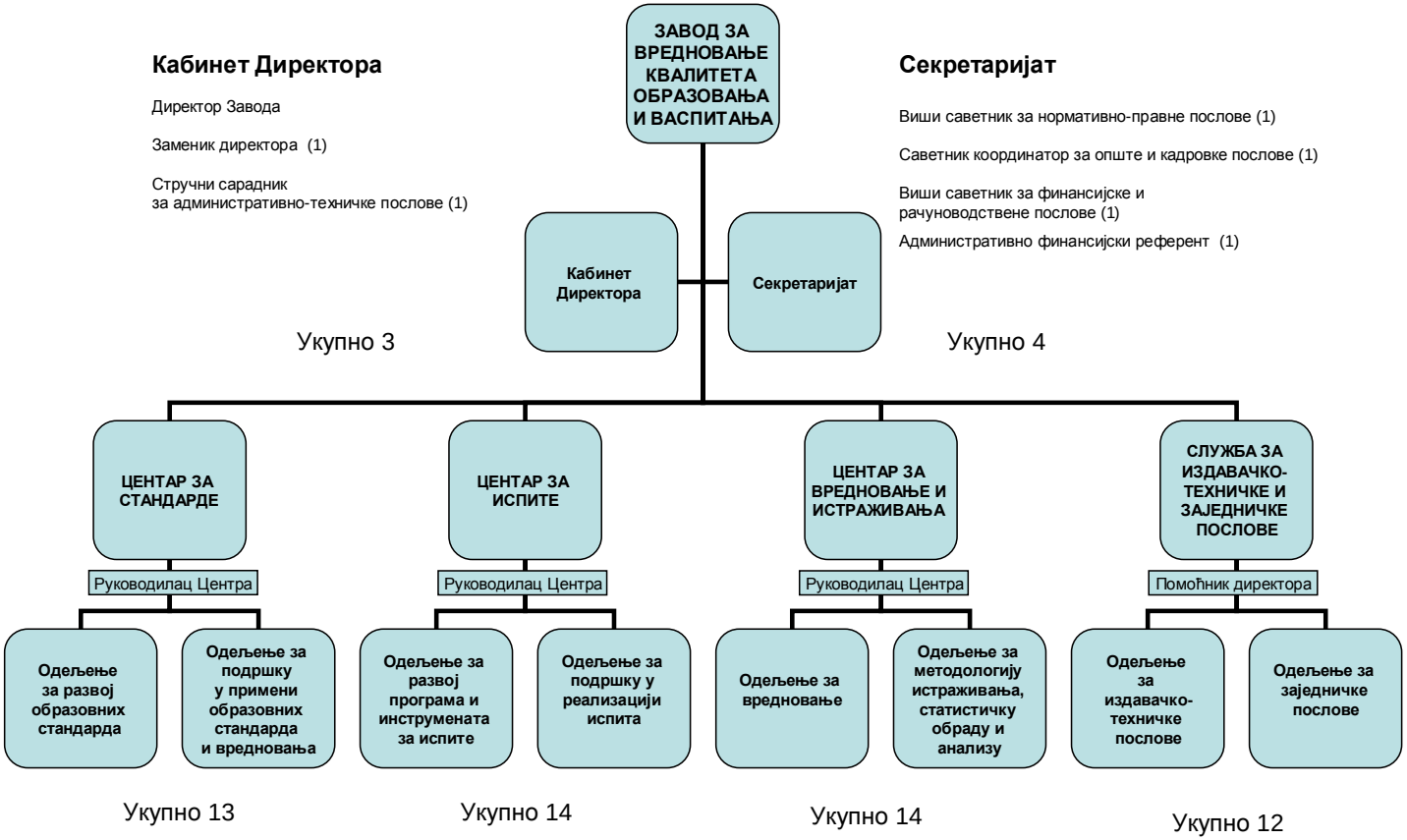

Завод, укупно 60

ПРИЛОГ БР. 2

ПЛАН И ПРОГРАМ ЗАВОДА ЗА 2013. ГОДИНУ

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ЗАВОДА ЗА 2013. ГОДИНУ

У складу са законским надлежностима, приоритетима Владе, Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Националног просветног савета, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања планира рад у оквиру три програмске области:

- ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА
- ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОДРШКЕ УСТАНОВАМА У ДОМЕНИМА ВРЕДНОВАЊА И САМОВРЕДНОВАЊА
- ИСТРАЖИВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ У ОБРАЗОВАЊУ.

ПРОГРАМ 1: Осигурање квалитета у систему образовања

1. У оквиру програмске области ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА, Завод ће организовати програмске активности из домена припреме општих стандарда постигнућа у основној и средњој школи; примене стандарда квалитета рада образовних установа и припремања програма и инструмената завршног испита (члан 22. Закона, став 2. тачка 1. алинеја 1, 2, 4 и 5) у оквиру следећих пројеката:

1.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа

1.2. Припремање програма завршног испита у основном образовању (ИПА 2008)

1.3. Припремање инструмената завршног испита у основном образовању

1.4. Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању

1.5. Праћење и унапређење образовних стандарда за крај обавезног основног образовања (ИПА 2011)

1.6. Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе.

ПРОГРАМ 2: Пружање стручне подршке установама у доменима вредновања и самовредновања

2. У оквиру програмске области ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОДРШКЕ УСТАНОВАМА У ДОМЕНИМА ВРЕДНОВАЊА И САМОВРЕДНОВАЊА, Завод ће организовати активности из домена пружања стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа, као и припремање материјала за испитивање и оцењивање ученика (члан 22. Закона, став 2. тачка 6) у оквиру следећих пројеката:

2.1. Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа

2.2. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за крај средњег образовања (ИПА 2008)

2.3. Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда у основном образовању одраслих (ИПА 2008)

2.4. Подршка самовредновању школа у области образовних постигнућа ученика

2.5. Самовредновање у функцији развоја школа

2.6. Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности

ученика у настави физичког васпитања (ИПА 2011)

2.7. Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији (TEMPUS IV MASTS).

ПРОГРАМ 3: Истраживање и вредновање у образовању

3. У оквиру програмске области ИСТРАЖИВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ У ОБРАЗОВАЊУ, Завод ће организовати програмске активности из домена вредновања огледа и праћења усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља (члан 22. Закона, став 2. тачка 2. и 7) у оквиру следећих пројеката:

3.1. Вредновање остварености циљева и исхода програма огледа у функцији развоја система образовања и васпитања

3.2. Примена образовних стандарда у функцији осигурања квалитета образовања одраслих – емпиријско истраживање (ИПА 2008)

3.3. Аналитичко-истраживачке активности у функцији пружања стручне подршке Министарству просвете, науке и технолошког развоја и надлежним саветима у области осигурања квалитета образовања и васпитања (ИПА 2008).

Пројекти који предвиђају активности усмерене на испитивање постигнућа ученика, осигурање квалитета рада установа и истраживања у образовању захтевају средства у укупном износу од 80.022.000 динара.

ПРОГРАМ 1: ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА

1.1. ПРИМЕНА СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА И РАЗВОЈ ИНСТРУМЕНАТА ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА ШКОЛА

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Вредновање квалитета рада установе остварује се као самовредновање и спољашње вредновање. Спољашње вредновање обавља се стручно-педагошким надзором Министарства просвете, науке и технолошког развоја и од стране Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања (Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, члан 48).

Пројекат *Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа* заснива се на стручним пословима Завода у области припреме стандарда квалитета рада установа, пружања стручне подршке Министарству и надлежним саветима по питању осигурања квалитета и прикупљању и обради података, као и праћења усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља (Закон, члан 22, став 2. тачка 1. алинеја 1 и тачке 3, 5 и 7; члан 48, алинеја 8 и 9).

Пројекат *Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа* је пројекат планиран да се реализује у три фазе у периоду 2011–2013. године.

У *првој фази*, планираној за 2011. годину, остварене су активности које се односе на упознавање образовне јавности са националним оквиром квалитета рада школа; сачињен је Правилник о вредновању квалитета рада школе; дефинисане су процедуре, улоге и одговорности учесника у спољашњем вредновању установа; развијена је комуникациона стратегија за информисање школа и других учесника/корисника у образовању о вредновању рада школа; развијени су инструменти који се користе као извор података или доказа за вредновање квалитета рада школа; сачињен је нацрт модула информационог система (МИС) који ће користити спољашњи евалуатори; извршено је пилотирање целокупне методологије екстерне евалуације школа на пригодном узорку школа; започета је обука просветних саветника за послове спољашње евалуације.

У *другој фази* (2012) планиране су следеће активности: даљи развој модула информационог система (МИС) који ће користити спољашњи евалуатори; наставак обуке просветних саветника за послове спољашњег вредновања уз подршку међународних стручњака; развој приручника за самоевалуацију рада установа; примена комуникационих стратегија за информисање школа и других учесника/корисника у образовању о вредновању рада школа; развој приручника који садржи све неопходне информације и инструменте који се користе у спољашњој евалуацији; наставак обучавања школа електронским путем за употребу инструмената за вредновање.

У *трећој фази* (2013) следе активности које се односе на: успостављање организационе структуре и процедура спољашњег вредновања на нивоу система; спровођење спољашњег вредновања установа према усвојеним стандардима и процедурама; усаглашавање активности спољашњег вредновања са другим пројектима у области осигурања квалитета. Развијање методологије праћења и евалуације васпитне функције школа.

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Да би одговорили на миленијумски циљ развоја, који се односи на квалитетно образовање за све, приоритет сваке државе у унапређивању система образовања јесте успостављање

система екстерног вредновања стандардизованим поступцима, како би се пратила, развијала и унапређивала делотворност и ефикасност система образовања.

Пројекат *Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа* представља природни наставак пројекта *Развој стандарда и инструмената за екстерно вредновање квалитета рада школа*, који је настао из потребе унапређивања екстерног вредновања рада установа у Србији, а реализован је у периоду 2008–2011. године уз стручну помоћ Инспектората образовања Краљевине Холандије и финансијску подршку CROSS/EVD и међународну сарадњу са Удружењем инспектората образовања европских земаља (The Standing International Conference of Inspectorates – SICI).

Пројекат, оцењен као веома успешан од стране домаћих сарадника и међународних консултаната, резултирао је:

- Развијеним стандардима и индикаторима вредновања (Правилник о стандардима квалитета рада установа „Службени гласник РС“ бр. 7/2011)
- Утврђеним процедурама за спољашње вредновање и обуком и сертификацијом друге групе стручњака за спољашње вредновање квалитета рада школа
- Израдом Оквира националног програма обуке просветних саветника за спољашње вредновање квалитета рада установа.

Како је претходно наведено, за први корак у осигурању квалитета екстерног вредновања неопходно је наставити са процесом унапређивања система вредновања и даље јачати капацитете институција којима је екстерно вредновање у надлежности.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Пројекат је повезан са пројектом *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008, припритетна оса 2, пројекат 16) који за општи циљ има развој модерног, ефикасног система образовања у Србији који доприноси економском развоју земље у складу са политиком Европске уније, садржаном у Лисабонској стратегији. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурања квалитета за опште и средње стручно образовање са нагласком на развој националног система испита, као и на јачање капацитета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и других релевантних институција.

Пројекат то чини обезбеђујући експерте и фацилитацију у оквиру осигурања квалитета система образовања, дајући предност завршним испитима и јачању капацитета релевантних институција Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Завода за унапређивање образовања и васпитања (Центар за стручно образовање и образовање одраслих).

Пројекат, између осталог, обухвата:

- ревизију постојећих и развој нових образовних стандарда и припрему инструмената и приручника који ће бити коришћени у развоју завршних испита;
- тренинг тренера и пилотирање имплементације модела завршних испита на свим нивоима;
- преглед постојеће и развој базе података са резултатима постигнућа ученика који се користе у процесу завршних испита.

Активности су структуриране у четири компоненте: 1 – основно образовање, 2 – опште

средње образовање, 3 – средње стручно образовање и 4 – национални оквир квалификације.

У прегледу постојећег и развоју завршног испита на различитим нивоима и различитим секторима образовања, у оквиру Пројекта фокус је на садржају испитног процеса (врсте стандарда, компетенције које треба испитивати и друго), као и на начину на који ће бити реализован овај сложени процес сачињавања задатака, контрола квалитета задатака, реализација испитивања и друго. Ово су кључни аспекти у којима пројекат *Подршка осигурању квалитета система завршних испита у основном и средњем образовању* треба да помогне релевантним институцијама у систему које раде на моделима, методологији и инструментима.

Пројекат *Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа* је подршка активностима 1.1.3, 1.1.4, 1.4.3, 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.6.1, 1.7.1, 1.7.2. и 1.7.3. компоненте 1 Пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008).

Активности у оквиру пројекта *Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа* такође су синхронизоване и са активностима 3. компоненте (Осигурање квалитета), у оквиру ИПА 2007 пројекта *Модернизација система средњег стручног образовања.*

Реализација пројекта *Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада школа* Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања такође подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а који је усвојила или потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ пројекта је повећање квалитета образовног система у целини и одговорности образовновaспитних установа према корисницима и друштву.

Специфични циљеви се односе на имплементацију дефинисаних стандарда за вредновање квалитета рада установа образовања и васпитања, на израду процедура и инструмената који служе у процесу вредновања, израду електронских база података које служе за вредновање и доношење одлука за унапређење рада установе, као и на јачање капацитета запослених у државној управи за обављање екстерне евалуације рада установа и управе школе за самоевалуацију рада установе.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Примењена комуникациона стратегија за разне циљне	Сачињени информативни материјали о спољашњој	Документ о стратегији комуникације.

јавности у сектору образовања.	евалуацији за различите циљне групе/кориснике (предшколске установе, школе, родитеље, локалну самоуправу, просветне саветнике).	Приручници. Брошуре.
Развијен софтвер за годишње планирање вредновања и извршена обука за коришћење.	Софтвер се употребљава/планови сачињени.	Годишњи план вредновања у школским управама.
Развијени додатни инструменти као извори доказа за индикаторе спољашњег вредновања.	Развијени и пилотирани формулари за прикупљање доказа који се односе на инклузивност образовања и безбедност школске средине.	Формулари.
Спроведено вредновање квалитета рада школа и обрађени прикупљени резултати.	Извршено вредновање 100 школа у складу са стандардима за вредновање квалитета рада установа и сачињен годишњи извештај о вреднованим школама.	Извештаји. Годишњи извештај
Развијана методологија праћења и евалуације остварености васпитне функције школа.	Сачињен концепт и инструменти праћења остваривања васпитне функције у школама.	Документ.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	**Активност**
Јануар 2013.	Развијање акционог плана за обуке и материјала за екстерне евалуаторе/просветне саветнике за вредновање квалитета рада школа. Реализација семинара за унапређивање рада екстерних евалуатора.
Фебруар – октобар 2013.	Развијање додатних инструмената који се користе као извор података или доказа за вредновање школа.
Јануар – јун 2013.	Развијање информативног материјала о спољашњем вредновању за различите циљне групе/кориснике (школе, родитељи, локална самоуправа, медији).
Фебруар – мај 2013.	Организовање допунских обука за просветне саветнике за спољашње вредновање.

Мај – новембар 2013.	Спровођење вредновања рада изабраних школа.
Децембар 2013.	Сачињавање годишњег извештаја у вези са спољашњим вредновањем.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ

- Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС (просветни саветници), образовноваспитне установе у Србији.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Врста активности	**Потребна средства**	**Напомена**
423100 Административне услуге	120.000	
423400 Услуге информисања	200.000	
423500 Стручне услуге	300.000	
423600 Угоститељске услуге	200.000	
426000 Материјал	21.000	
422000 Путни трошкови	200.000	
Тотал динара:	**1.041.000**	

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС (просветни саветници); Пројекат ИПА 2008, *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (EuropeAid/128733/C/SER/RS)

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

мр **Гордана Чапрић**, заменик директора

1.2. ПРИПРЕМАЊЕ ПРОГРАМА ЗАВРШНОГ ИСПИТА У ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ (ИПА 2008)

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Након завршеног VIII разреда, ученик полаже завршни испит. Завршним испитом процењује се степен остварености општих и посебних стандарда постигнућа у основном образовању и васпитању (Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, члан 82).

Пројекат *Припремање програма завршног испита у основном образовању* заснива се на стручним пословима Завода у области припреме програма завршног испита у основном образовању и васпитању (Закон, члан 22, став 2. тачка 1. алинеја 4).

КРАТАК ОПИС ПРОЈЕКТА

Пројекат *Припремање програма завршног испита у основном образовању* подразумева активности које се односе на формирање и рад стручних група у складу са методолошким захтевима у процесу развијања програма, као и на састављање низова задатака који ће се користити за илустрацију програма и вежбање ученика за предмете Српски језик и матерњи језик националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски), као и предмете Математика, Биологија, Историја, Географија, Физика и Хемија на српском језику и језицима националних мањина.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Пројекат је директно повезан са пројектом *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008, припритетна оса 2, пројекат 16) који за општи циљ има развој модерног, ефикасног система образовања у Србији, који доприноси економском развоју земље у складу са политиком Европске уније, садржаном у Лисабонској стратегији. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурању квалитета за опште и средње стручно образовање *са нагласком на развој националног система испита,* као и на јачање капацитета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и других релевантних институција.

Пројекат то чини обезбеђујући експерте и фацилитацију у оквиру осигурања квалитета система образовања, дајући предност завршним испитима и јачању капацитета релевантних институција Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Завода за унапређивање образовања и васпитања (Центар за стручно образовање и образовање одраслих).

Пројекат, између осталог, обухвата:

- ревизију постојећих и развој нових стандарда и припрему инструмената и приручника који ће бити коришћени у развоју завршних испита;
- тренинг тренера и пилотирање имплементације модела завршних испита на свим нивоима;
- преглед постојеће и развој базе података са резултатима постигнућа ученика који се користе у процесу завршних испита.

Активности су структуриране у четири компоненте: 1 – основно образовање, 2 – опште средње образовање, 3 – средње стручно образовање, 4 – национални оквир квалификације.

Пројекат ***Припремање програма завршног испита у основном образовању*** је подршка активностима 1.3.1. и 1.3.2. компоненте 1 пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању*.

Реализација пројекта *Припремање програма завршног испита у основном образовању* такође подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила или потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, члан 82, прописује полагање завршног испита за ученике VIII разреда, чиме се процењује степен остварености општих и посебних стандарда постигнућа у основном образовању и васпитању. Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања припрема програм завршног испита (члан 22. Закона).

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ пројекта јесте развијање програма завршног испита заснованог на образовним стандардима. Пројекат треба да осигура квалитет завршних испита на начин који треба да задовољи критеријуме ефикасности и праведности.

Специфични циљ се односи на дефинисање програма и задатака из два наставна предмета, на српском језику и језицима националних мањина.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Дефинисани програми за полагање завршног испита за предмете: Српски језик, матерњи језик (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) и Математика, Биологија, Историја, Географија, Физика и Хемија и на српском језику и на језику националних мањина.	Састављени програми за испитивање образовних постигнућа ученика за изабране наставне предмете на српском језику и језику националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски).	Предлози програма достављени Министарству просвете, науке и технолошког развоја. Извештај о свим етапама током реализације пројекта.

Сачињени низови задатака за испитивање образовних постигнућа ученика за изабране наставне предмете Српски језик, матерњи језик (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) и Математика, Биологија, Историја, Географија, Физика и Хемија и на српском језику и на језику националних мањина.	Сачињени низови задатака који илуструју програме и служе за вежбање ученицима.	Документи са задацима у електронском облику.
Програм доступан свим релевантним учесницима у систему завршних испита.	Програми објављени.	„Просветни гласник“, сајтови релевантних институција.
Припремљене збирке задатака из српског, односно матерњег језика (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) и математике на српском језику и језицима националних мањина (албанском, бугарском, мађарском, румунском, русинском, словачком, хрватском).	Доступне збирке задатака у електронском облику.	Сајтови Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, Министарства просвете, науке и технолошког развоја и других релевантних институција.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	**Активност**
Јануар – фебруар 2013.	Формирање стручних тимова; анализа образовних стандарда, уџбеника, планова и програма; дефинисање листе стандарда који ће бити испитивани, састављање низова задатака који илуструју програм.
Фебруар – септембар 2013.	Састављање програма; достава програма Министарству просвете, науке и технолошког развоја и НПС-у; објава програма и задатака.

Октобар – новембар 2013.	Евалуација пројектних активности; састављање извештаја.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, Национални просветни савет, ученици и наставници.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Пројекат ИПА 2008 *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (EuropeAid/128733/C/SER/RS); Филозофски факултет Универзитета у Београду, Институт за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду; Филолошки факултет Универзитета у Београду, Математички факултет Универзитета у Београду, као и други факултети; основне школе; Друштво за српски језик и књижевност Србије, Друштво математичара Србије, као и остала стручна друштва; Филолошка гимназија, Београд, Математичка гимназија, Београд, Педагошки завод Војводине.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	**Потребна средства**	**Напомена**
421000 Стални трошкови		
423500 Стручне услуге	8.167.000	
426000 Материјал	450.000	
512000 Машине и опрема		
Тотал динара:	**8.617.000**	

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА:

Буџет Републике Србије 2601–08 ИПА 2008 *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (суфинансирање).

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА ИСПИТЕ, **мр Саша Гламочак**, руководилац Центра

1.3. ПРИПРЕМАЊЕ ИНСТРУМЕНАТА И РЕАЛИЗАЦИЈА ЗАВРШНОГ ИСПИТА У ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Након завршеног VIII разреда, ученик полаже завршни испит. Завршним испитом процењује се степен остварености општих и посебних стандарда постигнућа у основном образовању и васпитању (Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, члан 82).

Пројекат *Припремање инструмената завршног испита у основном образовању* заснива се на стручним пословима Завода у области припреме инструмената завршног испита у основном образовању и васпитању и обради и анализи резултата испита (Закон, члан 22, став 2. тачка 1. алинеја 5).

КРАТАК ОПИС ПРОЈЕКТА

Пројекат обухвата низ поступака који треба да обезбеде довољну продукцију задатака и осигурају квалитет инструмената и процеса испитивања у завршном испиту у основном образовању. Следеће активности су предвиђене за реализацију: формирање стручних група; релевантне методолошке активности у процесу развијања мерних инструмената и састављања одређеног броја задатака за пробно тестирање, пробно тестирање појединих ајтема у пилот школама, кориговање задатака/састављање нових задатака за инструменте/тестове, прикупљање повратних информација и пуњење банке задатака за предмете Српски језик, матерњи језик за националне мањине (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски), Математику, Биологију, Историју, Географију и Физику на српском језику и језику националних мањина.

Континуирана допуна *банке задатака* за крај обавезног образовања, који су у складу са постојећим образовним стандардима, представља наставак активности започетих у оквиру истог пројекта у току 2010. године. Банка задатака је колекција задатака са одређеним метријским карактеристикама и они се примењују у испитивањима знања ученика. Подаци из банке задатака служе за ефикасну конструкцију теста, лонгитудиналне студије и даљу анализу података. Израда банке задатака је неопходна ради осигурања квалитета и праведности у систему тестирања. Паралелно са развојем базе задатака, предвиђен је и развој софтвера који може бити коришћен за рангирање ученика на основу постигнутих резултата ради селекције за упис у изабрану средњу школу, као и анализу података који се добијају у току реализације завршних испита у циљу унапређивања рада установа и система у целини. Ради убрзавања процеса вредновања у оквиру реализације завршних испита, уноса и обраде података, безбедног чувања, штампања и дистрибуирања инструмената података (и задатака), предвиђено је јачање хардверских (сервер и оптички читач) и софтверских капацитета Завода (специјализовани програм за праћење постигнућа ученика).

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Пројекат је директно повезан са пројектом ***Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању*** (ИПА 2008, припритетна оса 2, пројекат 16) који за општи циљ има развој модерног, ефикасног система образовања у Србији, који доприноси економском развоју земље у складу са политиком Европске уније, садржаном у Лисабонској стратегији. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурању квалитета за опште и средње стручно

образовање *са нагласком на развој националног система испита*, као и на јачање капацитета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и других релевантних институција.

Пројекат то чини обезбеђујући експерте и фацилитацију у оквиру осигурања квалитета система образовања, дајући предност завршним испитима и јачању капацитета релевантних институција Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Завода за унапређивање образовања и васпитања (Центар за стручно образовање и образовање одраслих).

Пројекат, између осталог, обухвата:

- ревизију постојећих и развој нових стандарда и припрему инструмената и приручника који ће бити коришћени у развоју завршних испита;
- тренинг тренера и пилотирање имплементације модела завршних испита на свим нивоима;
- преглед постојеће и развој базе података са резултатима постигнућа ученика који се користе у процесу завршних испита.

Активности су структуриране у четири компоненте: 1 – основно образовање, 2 – опште средње образовање, 3 – средње стручно образовање, 4 – национални оквир квалификације.

У прегледу постојећег и развоју завршног испита на различитим нивоима и различитим секторима образовања, у оквиру пројекта фокус је на садржају испитног процеса (врсте стандарда, компетенције које треба испитивати и друго), као и на начину на који ће бити реализован овај сложени процес сачињавања задатака, контрола квалитета задатака, реализација испитивања и друго. Ово су кључни аспекти у којима пројекат *Подршка осигурању квалитета система завршних испита у основном и средњем образовању* треба да помогне релевантним институцијама у систему које раде на моделима, методологији и инструментима.

Пројекат ***Припремање инструмената завршног испита у основном образовању*** је подршка активностима 1.3.1, 1.3.2, 1.5.3, 1.6.1, 1.6.3. и 1.7.1. компоненте 1 пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008).

Реализација пројекта *Припремање инструмената завршног испита у основном образовању* Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања такође подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила или потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, члан 82, прописује полагање завршног испита за ученике VIII разреда, чиме се процењује степен остварености општих и посебних стандарда постигнућа у основном образовању и васпитању. Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања припрема инструменте за завршни испит (члан 22. Закона).

Основни разлог за покретање овог пројекта јесте осигурање квалитета процеса и инструмената завршног испита у основном образовању.

Пројекат планира развијање инструмената за мерење образовних постигнућа у наставним предметима који су намењени за евалуацију образовних постигнућа на крају обавезног образовања. Вредновање образовних постигнућа, заснованих на националним образовним стандардима, пружа информације колико је учење у школама успешно у оквиру комплексног система реформи у образовању будући да је неспорни крајњи циљ оваквих испитивања да *сви* ученици буду образовани и развију потребне компетенције према максимуму својих могућности. Пројекат треба да осигура квалитет завршних испита на начин који треба да задовољи критеријуме ефикасности и праведности.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ пројекта јесте развијање тестова за мерење образовних постигнућа намењених евалуацији у образовању, на крају циклуса обавезног образовања − праћење постигнућа ученика у односу на националне образовне стандарде у области наставе матерњег језика, математике, биологије, историје, географије, физике и хемије на српском језику и језицима националних мањина.

Специфични циљеви пројекта односе се на продукцију задатака и тестова који садрже наставне области заступљене у образовним стандардима, формирање базе задатака који задовољавају критеријуме ваљаности и поузданости, који ће бити употребљени у процесу завршног испита, развој специфичног софтвера за прикупљање, прегледање и обраду података у процесу реализације завршних испита, као и на анализу података у циљу унапређења система.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Састављени задаци за предмете Српски језик и Математика на српском језику и матерњем језику националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски).	База задатака из два предмета на српском језику и језику националних мањина.	Формирана база задатака. Извештај о реализацији.
Састављени тестови за пробно тестирање ученика VIII разреда, односно испитивање образовних постигнућа ученика за наставне предмете Српски језик, матерњи језик (албански, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) и Математика на српском језику и језику	Припремљени тестови и упутства за оцењивање из матерњег језика и математике за пробно тестирање ученика VIII разреда основне школе на српском језику и језицима националних мањина (албански, мађарски, румунски, русински, словачки,	ЦД са тестовима и упутствима за реализацију теста у VIII разреду достављени школским управама.

националних мањина.	хрватски).	
Састављени тестови за испитивање образовних постигнућа ученика за наставне предмете Српски језик, матерњи језик (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) и Математика на српском језику и језику националних мањина.	Одштампани тестови за ученике VIII разреда основне школе.	Архива Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.
Развијен пробни софтвер који ће бити употребљен у процесу завршних испита.	Софтвер је у пробној употреби у пилот школама и служи за праћење резултата ученика и образовних индикатора у систему.	Софтвер. Извештај из истраживања.
Састављени тестови за предмете Биологија, Историја, Географија, Физика и Хемија на српском језику и преведени на језике националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) за VII разред основне школе	Припремљени тестови и упутства за тестирање за предвиђене предмете и достављени школама за VII разред.	Архива Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.
Реализација завршног испита.	Испит реализован.	Извештај.
Извршена анализа резултата добијених на завршном испиту.	Анализа добијених резултата.	Извештај са резултатима и препорукама.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активност
Јануар – фебруар 2013.	Формирање стручних тимова. Анализа програма завршног испита. Састављање задатака и тест свезака.
Април – мај 2013.	Припремање тестова за композитни тест и слање електронске верзије школама. Припремање пробних тестова и слање електронске верзије школама. Контрола квалитета задатака, кластера и свезака; штампање тест свезака за целокупну популацију ученика VIII разреда. Састављање кодних свезака и маски за унос.
Мај – јун 2013.	Развој софтвера за праћење постигнућа ученика.
Јун – август 2013.	Реализација завршног испита.
Октобар – новембар 2013.	Тестирање софтвера у пилот школама, унос резултата завршног испита.
Новембар – децембар 2013.	Анализа добијених резултата са завршног испита.
Децембар 2013.	Евалуација пројектних активности. Састављање извештаја.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, Национални просветни савет; ученици и наставници.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Пројекат ИПА 2008 *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (EuropeAid/128733/C/SER/RS); Филозофски факултет Универзитета у Београду, Институт за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду; Филолошки факултет Универзитета у Београду, Математички факултет Универзитета у Београду, као и други факултети; основне школе; Друштво за српски језик и књижевност Србије, Друштво математичара Србије, као и остала стручна друштва; Филолошка гимназија, Београд, Математичка гимназија, Београд, Педагошки завод Војводине.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	Потребна средства	Напомена
421000 Стални трошкови	252.000	
423100 Администрат. услуге	600.000	
423500 Стручне услуге	19.868.000	
423200 Компјутерске услуге	4.100.000	
426000 Материјал	400.000	
512000 Машине и опрема	2.000.000	
515000 Нематеријална имовина	3.000.000	
Тотал динара:	**30.220.000**	

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА ИСПИТЕ, мр Саша Гламочак, руководилац Центра

1.4. ПРИПРЕМАЊЕ ПРОГРАМА ОПШТЕ И УМЕТНИЧКЕ МАТУРЕ У ОПШТЕМ СРЕДЊЕМ И УМЕТНИЧКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Након завршеног четвртог разреда средњег општег образовања, ученик полаже општу матуру, а наког завршеног четвртог разреда средњег уметничког образовања, уметничку матуру (Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, члан 83 и члан 84).

Пројекат *Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању* заснива се на стручним пословима Завода у области припреме програма завршног испита у основном образовању и васпитању (Закон, члан 22, став 2. тачка 1. алинеја 4).

КРАТАК ОПИС ПРОЈЕКТА

Пројекат *Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању* подразумева активности које се односе на формирање и рад стручних група у складу са методолошким захтевима у процесу развијања програма, као и на састављање низова задатака који ће се користити за илустрацију програма и вежбање ученика за предмете који су дефинисану у концепту опште и уметничке матуре.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Пројекат је директно повезан са пројектом *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008, припритетна оса 2, пројекат 16) који за општи циљ има развој модерног, ефикасног система образовања у Србији који доприноси економском развоју земље у складу са политиком Европске уније, садржаном у Лисабонској стратегији. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурању квалитета за опште и средње стручно образовање са нагласком на развој националног система испита, као и на јачање капацитета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и других релевантних институција.

Пројекат то чини обезбеђујући експерте и фацилитацију у оквиру осигурања квалитета система образовања, дајући предност завршним испитима и јачању капацитета релевантних институција Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Завода за унапређивање образовања и васпитања (Центар за стручно образовање и образовање одраслих).

Пројекат, између осталог, обухвата:

- ревизију постојећих и развој нових стандарда и припрему инструмената и приручника који ће бити коришћени у развоју завршних испита;
- тренинг тренера и пилотирање имплементације модела завршних испита на свим нивоима;
- преглед постојеће и развој базе података са резултатима постигнућа ученика који се користе у процесу завршних испита.

Активности су структуриране у четири компоненте: 1 – основно образовање, 2 – опште средње образовање, 3 – средње стручно образовање, 4 – национални оквир квалификације.

Пројекат ***Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању*** је подршка активностима 1.3.1. и 1.3.2. компоненте 1 пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању*.

Реализација пројекта *Припремање програма опште и уметничке матуре у општем средњем и уметничком образовању и васпитању* подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила или потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, члан 83 и члан 84, прописује полагање опште матуре након завршеног четвртог разреда средњег општег образовања, односно уметничке матуре наког завршеног четвртог разреда средњег уметничког образовања. Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања припрема програм матурских испита у општем средњем и уметничком образовању (члан 22. Закона).

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ пројекта јесте развијање програма опште и уметничке матуре засноване на образовним стандардима. Пројекат треба да осигура квалитет опште и уметничке матуре на начин који треба да задовољи критеријуме ефикасности и праведности.

Специфични циљ се односи на дефинисање програма и задатака из наставних предмета дефинисаних у концепту опште и уметничке матуре, на српском језику и језицима националних мањина.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Дефинисани програми опште и уметничке матуре за полагање завршног испита за предмете предвиђене у концепту опште и уметничке матуре, на српском језику и језицима националних мањина (албански,	Организоване фокус групе и стручни скупови за прикупљање релевантних информација. Састављени програми за испитивање образовних постигнућа ученика за изабране наставне предмете на српском језику и језику националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински,	Листа учесника. Предлози програма достављени Министарству просвете, науке и технолошког развоја. Извештај о свим етапама током реализације

бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски).	словачки, хрватски).	пројекта.
Сачињени низови задатака за испитивање образовних постигнућа ученика за изабране наставне предмете на српском језику и језику националних мањина (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски).	Сачињени низови задатака који илуструју програме и ученицима служе за вежбање.	Документи са задацима у електронском облику.
Програм доступан свим релевантним учесницима у систему завршних испита.	Програми објављени.	„Просветни гласник“, сајтови релевантних институција.
Израђени стандарди за седам језика националних мањина албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) за крај општег средњег образовања.	Станадарди припремљени за разматрање на НПС-у.	Стандард документ за седам језика националних мањина албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски).
Развијени стандарди за српски као нематерњи језик за крај средњег образовања.	Стандарди припремљени за разматрање на НПС-у.	Стандард документ.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активност
Јануар – децембар 2013.	Формирање стручних тимова за дефинисање стандарда за седам (албански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски) језика националних мањина; дефинисање листе стандарда. Пилотирање. Достављање на НПС.
Јануар – април 2013.	Формирање стручних тимова; анализа образовних стандарда, уџбеника, планова и програма; дефинисање листе стандарда који ће бити испитивани, састављање низова задатака који илуструју програм.

Мај – септембар 2013.	Састављање програма; организација фокус група и округлих столова, достава програма Министарству просвете, науке и технолошког развоја и НПС-у; објава програма и задатака.
Октобар – новембар 2013.	Евалуација пројектних активности; састављање извештаја.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, Национални просветни савет, ученици и наставници.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Пројекат ИПА 2008 *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (EuropeAid/128733/C/SER/RS); Филозофски факултет Универзитета у Београду, Институт за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду; Филолошки факултет Универзитета у Београду, Математички факултет Универзитета у Београду, као и други факултети; основне школе; Друштво за српски језик и књижевност Србије, Друштво математичара Србије, као и остала стручна друштва; Филолошка гимназија, Београд, Математичка гимназија, Београд, Педагошки завод Војводине.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	**Потребна средства**	**Напомена**
421000 Стални трошкови		
423500 Стручне услуге	13.930.000	
426000 Материјал		
512000 Машине и опрема	100.000	
Тотал динара:	**14.030.000**	

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА:

Буџет Републике Србије 2601–08 ИПА 2008 *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (суфинансирање). Уколико републичким буџетом нису предвиђена средства за ИПА 2008 суфинасирање, потребно је средства обезбедити кроз редовно буџетско финансирање Завода.

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА ИСПИТЕ, **мр Саша Гламочак**, руководилац Центра

1.5. ПРАЋЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА ЗА КРАЈ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА (ИПА 2011)

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Пројекат *Праћење и унапређење образовних стандарда за крај основног образовања* заснива се на стручним пословима Завода у области припреме општих и посебних стандарда постигнућа и програма завршног испита у основном образовању и васпитању, матурских испита у општем средњем и уметничком образовању (Закон, члан 22, став 2. тачка 1. алинеја 1 и 5).

Програми и инструменти завршних испита у основном образовању и васпитању, матурских испита у општем средњем и уметничком образовању заснивају се на образовним стандардима. Образовни стандарди наводе шта сви ученици *треба да разумеју, знају и могу* у одређеним наставним областима, на одређеном нивоу образовног постигнућа. Образовним стандардима, као исходима учења, постављају се јасни захтеви и очекивања о постигнућима ученика.

Образовни стандарди за крај обавезног образовања развијани су у периоду од 2005. до 2006. године у оквиру пројекта *Развој школства у Републици Србији* – пројектна компонента **Развој стандарда и вредновање** за 10 предмета: српски језик и књижевност, математика, биологија, физика, хемија, географија, историја, музичка култура, ликовна култура и физичко васпитање. Одлуком Националног просветног савета о усвајању Образовних стандарда за крај обавезног образовања (број: 401-00-13/71/2009-06) и њиховим објављивањем („Службени гласник – просветни гласник“ LIX бр. 5 од 5. јула 2010) стандарди су уведени у образовну праксу. У току је израда предлога стандарда за предмет техничко и информатичко образовање.

Пројекат *Праћење и унапређење образовних стандарда за крај основног образовања* треба да помогне ревизију образовних стандарда као подршка развоју оквира националног курикулума у основном образовању.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Овај пројекат је део Пројекта *Подршка развоју људског капитала и истраживању* (ИПА 2011) који има општи циљ да допринесе унапређивању квалитета људског капитала заснованом на јачању „троугла знања“, образовање – истраживање – иновације, као и унапређивање ефективности образовног система. Специфични циљеви се односе на унапређење реформе основног и средњег образовања и система стручног усавршавања наставника на начин који треба да допринесе економском и друштвеном развоју у Републици Србији кроз

1. Развој Националног оквира курикулима за основно и опште средње образовање.

2. Даље унапређивање професионалног развоја наставника фокусираног на јачање функционалних и трансверзалних компетенција наставника.

3. Јачање веза између истраживања, политике и прексе, у циљу праћења образовне реформе и континуираног унапређивања образовних политика.

4. Формирање и опремање вежбаоница за професионални развој наставника.

Пројекат траје 36 месеци (2012-2015).

Пројекат *Праћење и унапређење образовних стандарда за крај основног образовања* је подршка активностима 1.2. и 1.3. компоненте 1. *Подршка развоју људског капитала и*

истраживању (ИПА 2011).

Реализација пројекта *Праћење и унапређење образовних стандарда за крај основног образовања* Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања такође подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила и потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

У вишегодишњој пракси у државама Европе и света утврђено је да образовни стандарди, било да упућују на садржину или перформансе, постављају *висока очекивања* пред ученике и промовишу *праведност* у образовању за све ученике.

Сврха образовних стандарда јесте унапређење учења кроз усмеравање на кључне компетенције; подршка успостављању јавних и објективних критеријума оцењивања; пружање могућности за самовредновање ученика, наставника и школа; повезивање тестова знања са образовним стандардима у процесу унутрашњег/спољашњег вредновања; као и праћење квалитета образовања у целини. Поред тога, образовни стандарди утичу на развој ефективнијег курикулума и стратегија подучавања, те омогућавају свим образовним ресурсима пун потенцијал.

Успостављање стандарда постигнућа – образовних стандарда у основном и средњем образовању – важан је корак у процесу организовања завршних и матурских испита, а тиме и унапређивања образовног система Републике Србије.

Глобализација, рапидан технолошки развој и потребе послодаваца захтевају од система образовања флексибилност и излажу га сталним проверама и реформама. Пракса у свету је да се ревизија стандарда врши након пет година. У том смислу неопходно је проверити и осавременити постојеће стандарде у складу са измењеним Законом и тенденцијама у Европи.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ је унапређивање квалитета развијених образовних стандарда за крај обавезног образовања у складу са Законом о основама система образовања и васпитања (2009) и савременим трендовима у Европској унији.

Специфични циљеви односе се на развој и установљавање процедура за дефинисање, праћење и унапређивање општих и посебних стандарда постигнућа на крају обавезног образовања и општег средњег образовања, као и на ревизију постојећих стандарда.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Развијене и установљене	Инструменти за испитивање	Тестови за

процедуре за дефинисање, праћење и унапређивање општих и посебних стандарда постигнућа на крају обавезног образовања и општег средњег образовања у складу са Законом о основама система образовања (2009) и савременим трендовима у ЕУ.	кључних компетенција ученика развијени на крају прве године имплементације Пројекта. Провера/тестирање ученичких постигнућа у пилот школама на почетку и на крају имплементације прве године примене националног курикулума. Тестирање контролне групе. Тестирање се врши на узорку од 10% основних и средњих школа које нису укључене у Пројекат.	испитивање постигнућа ученика. Извештај са тестирања.
Општи стандарди постигнућа ученика у основном образовању развијени, разматрани, тестирани и дефинисани у складу са Законом о основама система образовања (2009) и савременим трендовима у ЕУ.	Предлог општих стандарда постигнућа у општем образовању (основном и средњем) прослеђени Министарству просвете, науке и технолошког развоја, Националном просветном савету на усвајање на крају имплементације Пројекта.	Стандард документи. Извештај.
Развијени стандарди за српски језик као нематерњи језик за крај првог циклуса и крај обавезног образовања.	Стандарди припремљени за разматрање на НПС-у.	Стандард документ.

НАПОМЕНА:

У оквиру Пројекта ће бити спроведене и финансиране и друге активности (у оквиру надлежности Завода) које нису наведене у овом пројекту, а у складу су са пројектним планирањем Јединице за имплементацију пројекта (Решење министра 337-00-00021/2012-09).

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активност
Јануар – фебруар 2013. године	Анализа остварености стандарда на основу података о постигнућима ученика на завршном испиту и композитном тесту за ученике шестог разреда.
Март – април 2013. године	Израда ревидиране верзије општих стандарда постигнућа у складу са подацима добијеним у анализи и новим концептом курикулума.

Мај – септембар 2013. године Јануар – април 2014.	Израда задатака и тестова за проверу остварености ревидираних стандарда на почетку и на крају прве године примене новог курикулума.
Септембар 2013. и мај 2014.	Реализација тестирања на почетку и на крају прве године примене новог курикулума.
Децембар 2013. и септембар 2014.	Обрада и анализа података добијених из школа.
Септембар 2014.	Израда коначне верзије предлога ревидираних стандарда и усклађивање на нивоу курикулума.
Октобар 2014.	Јавна расправа о предлогу стандарда.
Новембар 2014.	Израда рецензије предлога ревидираних стандарда.
Децембар 2014.	Покретање процедуре усвајања ревидираних стандарда.

Спецификација и динамика пројектних активности биће синхронизована са логичком матрицом у пројекту *Подршка развоју људског капитала и истраживању* (ИПА 2011) у тренутку када буде стављена на располагање Заводу.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС; Национални просветни савет; ученици и наставници у школама; стручни сарадници; директори школа; образовна јавност.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Пројекат ИПА 2011 – *Подршка развоју људског капитала и истраживању*; Филозофски факултет Универзитета у Београду, Институт за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду; Филолошки факултет Универзитета у Београду, Математички факултет Универзитета у Београду, као и други факултети; гимназије; стручна друштва, Педагошки завод Војводине.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	**Потребна средства**	**Напомена**
421000 Стални трошкови		
422000 Путни трошкови		
423100 Услуге по уговору		
424000 Специјализоване услуге	7.085.000	
426000 Материјал		
Тотал динара:	**7.085.000**	

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА:

Буџет Републике Србије 2601 – 04 ИПА 2011 *Подршка развоју људског капитала и истраживању* (суфинансирање).

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА СТАНДАРДЕ, спец. **Јелена Најдановић-Томић**, руководилац Центра

1.6. ПОДРШКА СИСТЕМУ ОСИГУРАЊА КВАЛИТЕТА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ И НИВОУ УСТАНОВЕ

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

На основу надлежности прописаних чланом 22. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09), Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања обавља стручне послове у вези са обављањем националних испитивања и праћења ученичких постигнућа, као и пружању подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева и задатака наставе, општих и посебних образовних стандарда, припремања материјала за испитивање знања и оцењивање ученика и вредновања рада установа.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања је институција која располаже стручним капацитетима у области израде инструмената за објективно мерење и има вишегодишње искуство у области мерења образовних постигнућа ученика. Завод је био носилац истраживачких активности у области мерења образовних постигнућа ученика у оквиру Националног тестирања ученика III разреда основне школе (2004), Националног тестирања ученика IV разреда основне школе (2006) и завршног испита у основном образовању. Завод је, такође, носилац посла који се односи на развијање и обуку за примену стандарда у домену вредновања.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Пројекат је директно повезан са пројектом *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008, припритетна оса 2, пројекат 16) који за општи циљ има развој модерног, ефикасног система образовања у Србији, који доприноси економском развоју земље у складу са политиком Европске уније, садржаном у Лисабонској стратегији. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурања квалитета за опште и средње стручно образовање *са нагласком на развој националног система испита*, као и на јачање капацитета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и других релевантних институција.

Пројекат то чини обезбеђујући експерте и фацилитацију у оквиру осигурања квалитета система образовања, дајући предност завршним испитима и јачању капацитета релевантних институција Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Завода за унапређивање образовања и васпитања (Центар за стручно образовање и образовање одраслих).

Активности су структуриране у четири компоненте: 1 – основно образовање, 2 – опште средње образовање, 3 – средње стручно образовање и 4 – национални оквир квалификације.

На основу предлога продужетка Пројекта, предвиђене активности треба да доведу до остваривања следећих резултата:

- Унапређен систем осигурања квалитета који се тиче система испитивања и НОК-а.
- Развијен кохерентни процес оцењивања и испитивања који се користи за евалуацију исхода наставе и учења.
- Усвојен и примењен Правилник о оцењивању.
- Унапређени процеси спољашњег вредновања и самовредновања у основном и средњем образовању.

- Развијени концепт, упутства, правилник и други релевантни материјали за спровођењене матурског испита за испит у јуну 2014/15.
- Развијене стратегије оцењивања у средњем стручном образовању.
- Развијена свеобухватна и кохерентна политика која се односи на НОК.

Пројекат ***Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе*** јесте подршка активностима у оквиру планираних резултата 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4. продужења пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008).

Реализација овог пројекта почиње 2012. године и у складу са предлогом за продужетак траје 15 месеци.

Стратегија Владе Републике Србије у области образовања подразумева систем праћења остварености васпитно-образовних циљева, што представља важну основу за успостављање система обезбеђивања квалитета образовања.

Развијање инструмената за праћење ученичких постигнућа у односу на националне стандарде у складу је са дугорочном националном стратегијом у Републици Србији, чији се сегмент посебно тиче праћења, обезбеђивања и унапређивања квалитета образовања, као и са надлежностима Завода.

Реализација пројекта ***Подршка систему осигурања квалитета на националном нивоу и нивоу установе*** Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања такође подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила и потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Праћење напредовања ученика и вредновање резултата учења саставни су део наставног рада у школама. Да би се обезбедили објективни и валидни подаци о нивоу и квалитету резултата учења, у наставној пракси се користе различити начини вредновања и оцењивања, које одликује различит степен објективности. Усвојен Правилник о оцењивању, који се примењује од школске 2011/2012. године, садржи одређене новине. Испитивање примене Правилника у пракси треба да омогући креирање процеса имплементације истог.

Национално тестирање је један од сегмената система осигурања квалитета. Циљ је прикупљање релевантних података о постојећој образовној пракси, стицање увида у постигнућа, односно остварености стандарда на националном нивоу и фактора који на њих утичу у циљу унапређења система образовања и васпитања. Спровођење националног испитивања и добијени подаци треба да послуже за доношење одлука важних за креирање и вођење образовне политике.

У основи припреме задатака за тестове за завршни испит налазе се образовни стандарди за

крај обавезног образовања. Резултати добијени у завршним испитима омогућавају наставницима и ученицима да добију јаснију слику о томе колико су близу остваривању образовних стандарда, а директорима школа и стручним сарадницима да сагледају ширу слику образовних постигнућа на нивоу школе, како би осмислили мере за унапређивање наставе. Стога се добијени резултати могу користити у сврху самовредновања рада, на основу чега се спроводи развојно планирање школе. У пракси се често дешава да су ови процеси одвојени, те је потребно јачати капацитете школе за правилно спровођење оба процеса, а просветне саветнике обучавати за праћење и вредновање.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ пројекта јесте унапређивање система осигурања квалитета како на нивоу установе тако и на нивоу система у целини.

Специфични циљеви се односе на унапређивање вредновања ученичких постигнућа и јачање капацитета наставника за објективно оцењивање и праћење ученичких постигнућа, развој капацитета запослених за самовредновање и развојно планирање на основу резултата завршних испита, развој капацитета просветних саветника за стручно-педагошки надзор.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Дефинисани процеси оцењивања и националног испитивања који се користе за евалуацију исхода наставе и учења.	Развијени стандарди, процедуре и инструкције за евалуацију исхода наставе и учења у складу са Правилником за оцењивање. Развијени стандарди, процедуре и инструкције за национално испитивање. Структуриран оквир за спровођење оцењивања и националног испитивања.	Стандард документи, акциони планови, упутства, програм обуке, листе учесника, материјал са обуке.
Развијена методологија мерења ефеката стручног усавршавања насатвника и стручних сарадника	Документ са смерницама за спровођење истаживања ефеката стручног усавршавања.	Документ.
Унапређени процеси спољашњег вредновања и самовредновања у основном и средњем образовању.	Развијена методологија за осигурање квалитета вредновања школа. Унапређени процеси вредновања. Развијене методе за самовредновање.Самовредновање укључено у планирање развоја школе. Развијена веб апликација која подржава формат писања плана за унапређивање након	Приручник, програм обуке, материјал са обуке, листе учесника, веб апликација, база података, извештаји, развојни план школе.

	спољашњег вредновања и развојног плана школе.	

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Спецификација и динамика пројектних активности биће синхронизована са логичком матрицом у наставку пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008) у тренутку када буде стављена на располагање Заводу.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Ученици основне школе; наставници; директори школа; стручни сарадници; родитељи; Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС; просветни саветници; образовна јавност.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC), Пројекат ИПА 2008 – *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (EuropeAid/128733/C/SER/RS), Филолошки факултет Универзитета у Београду, Математички факултет Универзитета у Београду, Учитељски факултет Универзитета у Београду; основне школе; Друштво за српски језик и књижевност Србије, Друштво математичара Србије; Филолошка гимназија, Београд, Математичка гимназија, Београд; Савез учитеља Републике Србије; Институт за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду, Институт за педагошка истраживања у Београду; Педагошки завод Војводине, Покрајински секретаријат за образовање; национални савети националних мањина Мађара и Албанаца; школске управе Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	Потребна средства	Напомена
423100 Административне услуге	200.000	
423400 Услуге информисања	500.000	
423500 Стручне услуге	2.000.000	
423600 Угоститељске услуге	500.000	
426000 Материјал	100.000	
422000 Путни трошкови	300.000	
Тотал динара:	**3.600.000**	

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

мр **Гордана Чапрић**, заменик директора

ПРОГРАМ 2: ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОДРШКЕ УСТАНОВАМА У ДОМЕНИМА ВРЕДНОВАЊА И САМОВРЕДНОВАЊА

2.1. ПРИМЕНА СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА И РАЗВОЈ ИНСТРУМЕНАТА ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Вредновање система образовања представља незаобилазну карику у осигурању квалитета образовања. Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09 и 52/11) предвиђено је вредновање квалитета рада установе које подразумева два облика вредновања – самовредновање и спољашње вредновање. Управо промовисање уједначеног мерења у дефинисаним областима квалитета, на основу прописаних стандарда, један је од принципа вредновања. Према том концепту вредновања, предвиђено је да се и самовредновање и спољашње вредновање заснивају на истим областима, стандардима и индикаторима националног оквира квалитета – Стандарди квалитета рада предшколских установа.

На основу Правилника о стандардима квалитета рада установе („Сл. гласник РС“ 7/11), састављен је оквир квалитета за вредновање рада предшколских установа у Републици Србији.

Примена стандарда квалитета заснива се на стручним пословима Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у области припреме стандарда квалитета рада установа, пружања стручне подршке Министарству просвете и надлежним саветима по питању осигурања квалитета и прикупљања и обраде података, као и праћења усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља (Закон, члан 22, став 2. тачка 1. алинеја 1 и тачке 3, 5 и 7).

Пројекат ***Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа*** планиран је да се реализује у периоду од јануара до децембра 2013. године.

Пројекат ће се реализовати по фазама које ће подразумевати:

- Развој и пилотирање инструмената који се користе као извор података или доказа за вредновање квалитета рада предшколских установа;
- Развијање Приручника за спољашње вредновање рада предшколске установе, који ће садржати све неопходне информације и инструменте који се користе у спољашњем вредновању;
- Развијање инструктивног видео материјала за предшколске установе о процесу спољашњег вредновања;
- Развијање Водича за спољашње вредновање, намењеног предшколским установама;
- Обука спољашњих евалуатора за послове спољашњег вредновања предшколских установа;
- Обука директора, руководилаца радних јединица и стручних сарадника

свих предшколских установа за припремање установе за спољашње вредновање.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Реализација пројекта ***Примена стандарда квалитета и развој инструмената за вредновање квалитета рада предшколских установа*** Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила и потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Да би се одговорило на миленијумски циљ развоја, који се односи на квалитетно образовање за све, приоритет сваке државе у унапређивању система образовања јесте успостављање система спољашњег вредновања стандардизованим поступцима, како би се пратила, развијала и унапређивала делотворност и ефикасност система образовања.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ пројекта је повећање квалитета образовног система у целини и одговорности предшколских установа према корисницима и друштву.

Специфични циљеви се односе на имплементацију дефинисаних стандарда за вредновање квалитета рада предшколских установа, на израду инструмената и приручника који служе у процесу спољашњег вредновања, као и на јачање капацитета запослених у државној управи за обављање екстерне евалуације рада предшколских установа и припрему управе школе за спољашње вредновање.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Развијени инструменти који се користе у процесу спољашњег вредновања.	Развијени и пилотирани додатни инструменти који се користе као извори или докази у вредновању рада установа (образац за опсервацију васпитно-образовног рада, упитници за испитивање задовољства корисника, упитник за праћење	Упитници.

	безбедности у окружењу ПУ…).	
Развијен Приручник за спољашње вредновање.	Постојање Приручника за спољашње вредновање.	Приручник за спољашње вредновање предшколских установа.
Развијен Водич за спољашње вредновање намењен предшколским установама.	Постојање Водича за спољашње вредновање.	Водич за спољашње вредновање за предшколске установе.
Припремљен видео материјал о спровођењу спољашњег вредновања у ПУ.	Постојање инструктивног филма о посети спољашњих евалуатора ПУ	Филм о спољашњем вредновању ПУ.
Развијен концепт обуке за спољашње евалуаторе.	Постојање сценарија и материјала за обуку спољашњих евалуатора.	Упутства и презентације за обуку.
Организована обука спољашњих евалуатора по групама.	Обучени сви спољашњи евалуатори (150 спољашњих евалуатора).	Програм рада и списак полазника обуке.
Развијен концепт обуке за директоре ПУ, руководиоце радних јединица и стручних сарадника.	Постојање сценарија и материјала за обуку директора ПУ, руководилаца радних јединица и стручних сарадника.	Упутства и презентације за обуку.
Организована каскадна обука за директоре ПУ, руководиоце радних јединица и стручних сарадника.	Обучени представници свих предшколских установа у Србији (483 представника).	Програм рада и списак полазника обуке.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активност
Јануар – септембар 2013.	Развој Приручника и инструмената који се користе у процесу спољашњег вредновања.
Март – мај 2013.	Развој Водича за спољашње вредновање намењеног предшколским установама.
Март – мај 2013.	Припремање видео-материјала о спровођењу спољашњег вредновања у ПУ.
Април – јун 2013.	Развој концепта обуке за спољашње евалуаторе.
Септембар – децембар 2013.	Организација обука спољашњих евалуатора по групама.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Спољашњи евалуатори (Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања), предшколске установе Републике Србије.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Стална конференција градова и општина

Стручно удружење медицинских сестара васпитача Србије

Стручно удружење стручних сарадника и сарадника у предшколским установама Србије

Стручно удружење васпитача Србије

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	Потребна средства	Напомена
422000 Путни трошкови		
423300 Услуге по уговору		
423500 Стручне услуге	1.350.000	
423600 Угоститељске услуге		
426000 Материјал		
421000 Стални трошкови		
Тотал динара:	**1.350.000**	

ПРЕТПОСТАВКЕ:

- Редовност прилива финансијских средстава из републичког буџета.
- Успешна сарадња са Министарством просвете, науке и технолошког развоја (школским управама), просветним саветницима, директорима и наставницима у школама.

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА СТАНДАРДЕ, спец. **Јелена Најдановић-Томић**, руководилац Центра

Весна Картал, Саветник-координатор

2.2. ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ У ОБРАЗОВАЊУ ЗА ПРИМЕНУ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА ЗА КРАЈ СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА (ИПА 2008)

ОПИС, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

У складу са чланом 22. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 72/09), између осталог, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања има надлежност у припреми општих и посебних стандарда постигнућа и пружању стручне подршке Министарству просвете и надлежним саветима у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика. Пошто су 2012. године развијени општи стандарди постигнућа ученика за крај средњег образовања, образовни стандарди за једанаест наставних предмета у средњем образовању, који ће бити основ за општу, а делимично и за стручну и уметничку матуру, Завод ће пружити подршку запосленима у образовању како би их што успешније имплементирали у наставни процес.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Пројекат је директно повезан са пројектом Подршка осигурању квалитета система квалитета на националном нивоу у основном и средњем образовању (ИПА 2008, приритетна оса 2, пројекат 16) који за општи циљ има развој модерног, ефикасног система образовања у Србији, који доприноси економском развоју земље у складу са политиком Европске уније, садржаном у Лисабонској стратегији. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурања квалитета за опште и средње стручно образовање са нагласком на развој националног система испита, као и на јачање капацитета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и других релевантних институција. Пројекат то чини обезбеђујући експерте и фацилитацију у оквиру осигурања квалитета система образовања, дајући предност завршним и матурским испитима и јачању капацитета релевантних институција Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Завода за унапређивање образовања и васпитања (Центар за стручно образовање и образовање одраслих).

Пројекат, између осталог, обухвата:

- ревизију постојећих и развој нових стандарда и припрему инструмената и приручника који ће бити коришћени у развоју завршних испита;
- тренинг тренера и пилотирање имплементације модела завршних и матурских испита на свим нивоима;
- преглед постојеће и развој базе података са резултатима постигнућа ученика који се користе у процесу завршних испита.

Активности су структуриране у четири компоненте: 1 – основно образовање, 2 – опште средње образовање, 3 – средње стручно образовање, 4 – национални оквир квалификације.

У прегледу постојећег и развоју завршног и матурских испита на различитим нивоима и различитим секторима образовања, у оквиру Пројекта фокус је на садржају испитног процеса (врсте стандарда, компетенције које треба испитивати и друго), као и на начину на који ће бити реализован овај сложени процес сачињавања задатака, контроле квалитета задатака, реализација испитивања и друго. Ово су кључни аспекти у којима пројекат *Подршка осигурању квалитета система завршних испита у основном и средњем образовању* треба да помогне релевантним институцијама у систему које раде на моделима, методологији и инструментима.

Један од услова успешности Пројекта јесте прихватање и коришћење образовних стандарда у образовној пракси.

Пројекат *Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за крај средњег образовања* јесте подршка активностима 1.4. и 1.7. компоненте 1 пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008).

Реализација пројекта *Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за крај средњег образовања* Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања такође подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила и потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Завршним и матурским испитима процењује се степен остварености општих и посебних стандарда постигнућа у основном и средњем образовању и васпитању, а образовни стандарди представљају суштинска знања, вештине и умења која ученици треба да усвоје на крају одређеног нивоа образовања. Образовни стандарди дефинисани су као компетенције које ученици треба да изграде током средњошколског образовања. Образовни стандарди засновани су на компетенцијама, а такав приступ представља новину за већину учесника у образовном процесу у средњем образовању.

Ради успешне имплементације, Завод је у сарадњи са пројектом ИПА 2008 *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* припремио и реализоваће обуке које треба да допринесу успешном увођењу стандарда у образовну праксу.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ се односи на ширење и унапређивање културе вредновања и праћење квалитета вредновања у целини, као и на унапређивање наставе кроз усмеравање на кључна знања и компетенције, специфичне за обуку наставника за примену образовних стандарда у циљу боље припреме ученика за матурске испите на крају средњег образовања, на повећање степена информисаности установа и учесника у образовању (директори, наставници, ученици, родитељи, високошколске установе) о значају увођења стандарда образовних постигнућа у образовни систем и њиховој примени као и на подизање компетенција просветних саветника за пружање подршке школама у примени образовних стандарда.

Очекивани резултати	Показатељи промена	Средства верификације
Припремљени релевантни документи и материјал за обуку и имплементацију.	Утврђен начин деловања и материјал који ће бити коришћен у имплементацији.	Концепт обуке и акциони план реализације обуке у школским управама.
Реализована обука групе водитеља за имплементацију стандарда за 11 предмета и међупредметне компетенције. Реализована обука просветних саветника за пружање подршке школама у имплементацији стандарда и припреми за матурски испит.	Обучено око 90 сарадника за имплементацију стандарда и мотивисање ученика за рад. Обучено 120 просветних саветника.	Извештај о обуци, листа урађеног материјала, евалуациони лист.
Реализована обука за наставнике гимназија и средњих стручних школа, директоре и стручне сараднике.	Обучено око 4.000 наставника, директора и стручних сарадника.	Извештај о обуци, евалуациони лист.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активност
Јануар – фебруар 2013.	Формирање тима за израду концепта и садржаја обуке.
Март 2013.	Израда концепта и сценарија и садржаја обуке и пратећих материјала неопходних за реализацију обуке.
Март – април 2013.	Избор будућих водитеља обуке на основу дефинисаних критеријума.
Април 2013.	Реализација обуке водитеља.
Април – мај 2013.	Реализација обуке за просветне саветнике.

Јун – децембар 2013.	Реализација семинара за наставнике гимназија и средњих стручних школа.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, просветни саветници, наставници у школама; стручни сарадници; директори школа; образовна јавност.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС (просветни саветници); Пројекат ИПА 2008, *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (EuropeAid/128733/C/SER/RS).

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	**Потребна средства**	**Напомена**
423100 Административне услуге	180.000	
423400 Услуге информисања		
423500 Стручне услуге	5.705.000	
423600 Угоститељске услуге	100.000	
426000 Материјал	300.000	
422000 Путни трошкови		
Тотал динара:	**6.285.000**	

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА:

Буџет Републике Србије 2601– 08 ИПА 2008 *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (суфинансирање). Уколико републичким буџетом нису предвиђена средства за ИПА 2008 суфинасирање средства је потребно обезбедити кроз редовно буџетско финансирање Завода.

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА СТАНДАРДЕ, спец. **Јелена Најдановић-Томић**, руководилац Центра

2.3. ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ У ОБРАЗОВАЊУ ЗА ПРИМЕНУ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА ЗА ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ (ИПА 2008)

ОПИС, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

У складу са чланом 22. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 72/09), између осталог, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања има надлежност у припреми општих и посебних стандарда постигнућа и пружању стручне подршке Министарству просвете и надлежним саветима у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика. Пошто су 2012. године развијени образовни стандарди за крај првог и крај трећег циклуса функционалног основног образовања одраслих, Завод ће пружити подршку запосленима у образовању како би их што успешније имплементирали у наставни процес.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Пројекат је директно повезан са пројектом *Друга шанса – Развој система функционалног основног образовања одраслих* (ИПА 2008), који за општи циљ има развој модерног, функционалног система образовања одраслих у Србији, који ће на ефикасан начин допринети запошљивости радне снаге као и смањењу сиромаштва, друштвеној кохезији и економском опоравку земље. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурања квалитета за основно, функционално образовање одраслих, са нагласком на развој образовних стандарда, као и на јачање капацитета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и других релевантних институција.

Један од услова успешности Пројекта јесте прихватање и коришћење образовних стандарда у образовној пракси.

Пошто су у оквиру пројекта *Развијање образовних стандарда за крај основног образовања одраслих* (ИПА 2008) дефинисани образовни стандарди, овај пројекат, који обухвата обуку просветних саветника за подршку имплементацији и обуку запослених у школама за саму имплементацију, треба да допринесе, између осталог, одрживости ефеката пројекта *Друга шанса*.

Реализација пројекта *Обука запослених у образовању за примену образовних стандарда за основно образовање одраслих* такође подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила и потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Националне стратегије запошљавања 2005– 2010, (2005), Стратегије развоја малих и средњих предузећа и предузетништва за период 2003–2008 (2003), Национална стратегија Србије за приступање Србије и Црне Горе Европској унији (2005), Стратегије развоја социјалне заштите 2005), Националне стратегије о старењу 2006–2015, (2006), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Хамбуршка декларација о учењу одраслих, UNESCO (1997), Меморандум о доживотном учењу Европске комисије (2000), Дакарски оквир деловања – Образовање за све (2000), Европски простор доживотног учења (2001), Копенхашка декларација (2002); Декада образовања за одрживи развој Скупштине УН (2005).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

У вишегодишњој пракси у државама Европе и света утврђено је да образовни стандарди, било да упућују на садржину или перформансе, постављају висока очекивања пред ученике/полазнике и промовишу праведност у образовању за све ученике/одрасле.

Сврха образовних стандарда јесте унапређење учења кроз усмеравање на кључне компетенције, што је од посебне важности за функционално образовање одраслих. Образовни стандарди треба да омогуће подршку стицању оних знања, вештина и умења која су од највеће важности за квалитетније укључивање одраслих у даље школовање и свет рада. Поред тога, образовни стандарди утичу на развој ефективнијег курикулума и предавачких стратегија, те омогућавају свим образовним ресурсима пун потенцијал.

Пружање подршке школским управама и школама у имплементацији стандарда знања у основном функционалном образовању одраслих јесте базичан корак у процесу унапређивања образовног система Републике Србије.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ се односи на ширење и унапређивање културе вредновања и праћење квалитета вредновања у целини, као и на унапређивање наставе кроз усмеравање на кључна знања и компетенције, специфичне за обуку наставника за примену образовних стандарда у циљу боље припреме полазника за укључивање у свет рада и даље школовање, повећање степена информисаности установа и учесника у образовању (директори, наставници, ученици, полазници, родитељи, високошколске установе) о значају увођења стандарда образовних постигнућа у образовни систем и њиховој примени као и на подизање компетенција просветних саветника за пружање подршке школама у примени образовних стандарда.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Припремљени релевантни документи и материјал за обуку и имплементацију.	Утврђен начин деловања и материјал који ће бити коришћен у имплементацији.	Концепт обуке и акциони план реализације обуке у школским управама.
Реализована обука групе водитеља за имплементацију стандарда за 16 предмета/модула дефинисаних програмом функционалног основног образовања одраслих за крај првог и трећег циклуса. Реализована обука просветних саветника за пружање подршке	Обучено око 60 сарадника за имплементацију стандарда и мотивисање полазника за рад. Обучено 120 просветних саветника.	Извештај о обуци, листа урађеног материјала, евалуациони лист.

школама у имплементацији стандарда и припреми за матурски испит.		
Реализована обука за наставнике који реализују програм функционалног основног образовања одраслих, за директоре и стручне сараднике.	Обучено око 1.000 наставника, директора и стручних сарадника.	Извештај о обуци, евалуациони лист.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	**Активност**
Јануар – фебруар 2013.	Формирање тима за израду концепта и садржаја обуке. Израда концепта и сценарија и садржаја обуке и пратећих материјала неопходних за реализацију обуке.
Март 2013.	Избор будућих водитеља обуке на основу дефинисаних критеријума.
Април 2013.	Реализација обуке водитеља.
Април – мај 2013.	Реализација обуке за просветне саветнике.
Април – септембар 2013.	Реализација семинара за наставнике.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, просветни саветници, наставници у школама; стручни сарадници; директори школа; образовна јавност.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Релевантни факултети за предметну област; стручна друштва; Институт за педагогију и андрагогију, Одељење за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду; Завод за унапређивање квалитета образовања и васпитања; Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС; наставници из основних и средњих школа и школа за основно образовање одраслих.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	Потребна средства	Напомена
423300 Услуге по уговору		
423500 Стручне услуге	1.800.000	
423500 Угоститељске услуге	1.000.000	
426000 Материјал	100.000	
Тотал динара:	**2.900.000**	

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА:

Буџет Републике Србије 2601–08 07 ИПА 2008 *Друга шанса – Развој система функционалног основног образовања одраслих у Србији* (суфинансирање).

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА СТАНДАРДЕ, **Јелена Најдановић-Томић**, руководилац Центра

2.4. ПОДРШКА САМОВРЕДНОВАЊУ ШКОЛА У ОБЛАСТИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

У школама у Србији неколико година се реализује процес самовредновања, у седам кључних области рада школа. У том процесу школе користе *Приручник за самовредновање и вредновање рада школа* Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС. У *Приручнику* је развијен сет инструмената за вредновање кључних области. Кључна област – постигнућа ученика – изузетно је важна и обухвата показатеље који се, између осталог, односе на квалитет знања, оцене и успех, пријемне и квалификационе испите. Различите анализе, на пример PISA и TIMSS истраживања, као и нека домаћа истраживања, показују да је наставницима и ученицима потребна додатна подршка која ће допринети побољшању резултата и олакшати процес самовредновања у овој области. Пројекат Завода за вредновање квалитета *Подршка самовредновању школа у области образовних постигнућа ученика* пружа подршку наставницима и школама у области вредновања ученичких постигнућа, односно школског оцењивања и припремања квалитетних задатака за испитивање ученичких постигнућа и низова задатака објективног типа и стварање услова за квалитетније самовредновање.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, поред осталих надлежности, обавља стручне послове у области пружања стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа (Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, члан 22).

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Реализација пројекта *Подршка самовредновању школа у области образовних постигнућа ученика* Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања подржава остваривање различитих циљева дефинисаних у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а који је усвојила и потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Проблеме у пракси оцењивања ученика у основним школама (нпр. недовољна примена формативног оцењивања, недостатак аналитичности у оцењивању, нејасна структура оцене, непрецизна и непотпуна повратна информација, субјективност у оцењивању и недовољно дефинисани критеријуми оцењивања) потребно је превазилазити додатном подршком наставницима.

Да би оцена била објективна и информативна, потребно је, између осталог, подстаћи примену различитих облика и метода оцењивања у пракси. Један од облика оцењивања којим се проблеми у оцењивању могу превазићи јесте примена низа задатака објективног типа (тестова знања) у школском оцењивању.

Наставницима је потребна додатна подршка и обука како би унапредили знања о карактеристикама, облицима и особинама тестовских задатака, структурирали градиво и формулисали нивое постигнућа у односу на структурирано градиво, направили добре задатке за испитивање различитих нивоа постигнућа и припремали низове задатака објективног типа којима се на ваљан начин испитују постигнућа ученика.

Приступ оцењивању који истиче значај формативног оцењивања и доводи до аналитичке оцене омогућава разумевање различитих постигнућа ученика и даје јасну слику о свим њиховим аспектима, као и о *зони наредног развоја*. Такво оцењивање омогућава ученицима самосталну процену сопствених постигнућа чиме се, уз јасну и потпуну информацију наставника о њиховим постигнућима, подстиче њихово брже и лакше напредовање. Овим наставницима биће омогућено да унапреде процес самовредновања, односно да, пратећи постигнућа ученика, коригују и усавршавају сопствени начин рада, што ће допринети бољим постигнућима ученика.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ је осигуравање квалитета образовања у Србији кроз унапређивање процеса самовредновања, односно праксе праћења, вредновања и оцењивања ученичких постигнућа.

Специфични циљеви су стварање услова за унапређивање праксе самовредновања у области праћење постигнућа ученика, унапређивање знања и компетенција наставника у области примене аналитичког оцењивања, уједначавања критеријума оцењивања и објективнијег оцењивања образовних постигнућа ученика и унапређивање знања и компетенција наставника у области израде задатака и примене квалитетних низова задатака објективног типа у оцењивању образовних постигнућа ученика.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Реализоване обуке за наставнике и стручне сараднике које јачају њихове компетенције за школско оцењивање и израду задатака објективног типа.	Реализовано 30 семинара. Обучено око 600 наставника и стручних сарадника. Учесници су стекли додатна знања о примени аналитичког оцењивања и принципима ваљаног оцењивања. Учесници су спремнији да заједнички уједначавају критеријуме оцењивања. Учесници су стекли додатна знања о карактеристикама и облицима тестовских задатака и особинама доброг задатка. Учесници су стекли основна знања о компоновању теста.	Евалуациони листови и извештаји водитеља и координатора. Непосредно праћење реализације обуке и извештаји о праћењу.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активност
Јануар 2013.	Обавештавање школских управа и прикупљање информација о заинтересованим школама. Сачињавање плана о времену и месту реализације семинара.
Фебруар – март 2013.	Израда коначног плана реализације семинара. Израда уговора за водитеље. Штампање и дистрибуција материјала за семинар у школске управе или школе. Организација смештаја водитеља по потреби. Реализација семинара.
Март –децембар 2013.	Организација смешатаја водитеља, по потреби. Реализација семинара. Извештавање о реализованим семинарима. Штампање и дистрибуција уверења о похађању семинара по школским управама.
Април – децембар 2013.	Организација смештаја водитеља, по потреби. Реализација семинара.
Децембар 2013.	Припрема завршног извештаја.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Сви наставници, стручни сарадници и директори у школама у Србији.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, школске управе, школе.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	Потребна средства	Напомена
423500 Стручне услуге	1.545.000	
426000 Материјал		
Тотал динара:	**1.545.000**	

КООРДИНАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА СТАНДАРДЕ, спец. **Јелена Најдановић-Томић**, руководилац Центра

ЦЕНТАР ЗА ИСПИТЕ, мр **Саша Гламочак**, руководилац Центра

2.5. САМОВРЕДНОВАЊЕ У ФУНКЦИЈИ РАЗВОЈА ШКОЛА/УСТАНОВА

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, поред осталих надлежности, обавља стручне послове у области пружања стручне подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева, општих и посебних стандарда постигнућа ученика и самовредновања установа (Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, члан 22).

Самовредновање се користи као механизам за унапређивање квалитета образовања у готово свим државама у Европи.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања припремио је програм обуке *Самовредновање у функцији развоја школа. Самовредновање у функцији развоја школа* наставак је пројекта започетог 2006. године. Пројекат се завршава 2012. године. До јуна 2010. године Завод је реализовао 66 семинара о самовредновању. Овај семинар одобрен је од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања и налази се у Каталогу програма стручног усавршавања запослених у образовању, а према процени Министарства просвете, науке и технолошког развоја, сврстан је у категорију обавезних програма стручног усавршавања.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Реализација пројекта *Самовредновање у функцији развоја школа* Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања подржава остваривање различитих циљева дефинисаних у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а који је усвојила и потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални план акције за децу (2004), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Постоји потреба за развијањем самовредновања у школама, која може значајно да унапреди рад организације. Самовредновање школа има искључиво развојну функцију. Оно се заснива на процесима учења и активног приступа унапређивању сопственог рада и рада школа. Овим пројектом пружа се додатна подршка процесима самовредновања који су започети у нашим школама.

Организације које имају развијену праксу самовредновања имају већу успешност у раду, развијају компетенције својих запослених и омогућавају квалитетније планирање развоја.

Могућности за самовредновање су веће ако се запосленима пружи одређена подршка у виду обука и инструмената. Поред тога, примена модела хоризонталне евалуације може значајно да унапреди рад у установама и школама, да подстакне сарадњу и размену искустава запослених.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ је унапређивање развијања културе вредновања и самовредновања у школи/установи. Специфични циљеви се односе на разумевање самовредновања као механизма за побољшање квалитета рада школе и повећање компетенција запослених за планирање и реализацију самоевалуације у школи/установи.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Организоване обуке наставника, стручних сарадника за планирање самовредновања и примену модела хоризонталне евалуације (учења).	Реализовано 15 семинара и обучено око 450 наставника/васпитача. Нова знања о процесу праћења и процене квалитета рада школа. Дефинисани елементи циклуса самовредновања. Учесници упознати са инструментима прикупљања и анализе података о раду школе. Сачињене идејне скице за план вредновања у појединим областима квалитета рада школе.	Евалуациони листови и извештаји водитеља и координатора. Продукти рада група.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	**Активност**
Јануар 2013.	Обавештавање школских управа и прикупљање информација о заинтересованим школама. Сачињавање плана о времену и месту реализације семинара.
Фебруар – март 2013.	Израда коначног плана реализације семинара. Израда уговора за водитеље. Штампање и дистрибуција материјала за семинар у школске управе или школе. Организација смештаја водитеља, по потреби. Реализација семинара.
Март –децембар 2013.	Организација смештаја водитеља, по потреби. Реализација семинара. Извештавање о реализованим семинарима.

	Штампање и дистрибуција уверења о похађању семинара по школским управама.
Април – децембар 2013.	Организација смештаја водитеља, по потреби. Реализација семинара.
Децембар 2013.	Припрема завршног извештаја.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Наставници/васпитачи, стручни сарадници и директори, који ће након завршетка Пројекта, после реализације програма у школама, бити оспособљени за примену самоевалуације у својим школама.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, школске управе, регионални центри за професионални развој наставника у свим школским управама.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	**Потребна средства**	**Напомена**
423300 Услуге по уговору		
423500 Стручне услуге	790.000	
423600 Угоститељске услуге		
426000 Материјал		
422000 Путни трошкови		
Тотал динара:	**790.000**	

КООРДИНАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА СТАНДАРДЕ, спец. **Јелена Најдановић-Томић**, руководилац Центра

ЦЕНТАР ЗА ИСПИТЕ, мр **Саша Гламочак**, руководилац Центра

2.6. УСПОСТАВЉАЊЕ СИСТЕМА ПРАЋЕЊА ФИЗИЧКОГ РАЗВОЈА И РАЗВОЈА МОТОРИЧКИХ СПОСОБНОСТИ УЧЕНИКА У НАСТАВИ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА (ИПА 2011)

ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

На основу надлежности прописаних чланом 22. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09), Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања обавља стручне послове у пружању подршке установама у погледу праћења и вредновања степена остварености циљева и задатака наставе, општих и посебних образовних стандарда, самовредновања рада установа, припремања материјала за испитивање знања и оцењивање ученика.

Завод је у оквиру развоја стандарда постигнућа ученика до сада дефинисао стандарде за крај обавезног образовања за 10 предмета који су одлуком Националног просветног савета и објављивањем[1] уведени у образовну праксу.

На листи предмета за који су развијени стандарди налази се и физичко васпитање. Стандарди за физичко васпитање дефинисани су за следеће области: *Оспособљеност у вештинама*, *Знања о физичком вежбању и васпитању* и *Вредновање физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика*, уз напомену да „у нашем систему физичког васпитања значајно место заузима развој моторичких способности, али ова област није посебно обухваћена стандардима. За то би било неопходно извршити посебно истраживање на знатно већем узорку и уз предлог тестова од којих би се формирала национална батерија тестова“.[2]

Услед тога, развијен је пројекат под називом *Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања*, који треба да послужи као комплементарна допуна постојећих стандарда.

ОПИС ПРОЈЕКТА

Физичко васпитање је једини школски предмет усмерен на физичку активност, физички развој и здравље ученика. Он представља педагошки процес којим се омогућује интегрални развој ума, тела и духа.

Заступање ове идеје донело је физичком васпитању, као наставном предмету, проширену улогу и оно као такво има одређену врсту одговорности. Та одговорност се огледа у томе што се садржајима овог предмета обрађују многа савремена питања у оквиру образовног процеса са карактеристикама које не нуди ни једно друго наставно и школско градиво. Ова одговорност је сасвим резимирана у Одлуци о улози спорта у образовању, коју је Европски парламент усвојио у новембру 2007. године. У преамбули Одлуке посебно је скренута пажња да је физичко васпитање „једини школски предмет у оквиру којег се деца припремају за здрав живот, да је оно усмерено на њихов целокупни физички и ментални развој, да се кроз њега преносе важне друштвене вредности као што су правичност, самодисциплина, солидарност, толеранција, тимски дух и фер плеј“ и да се заједно са

[1] „Службени гласник – Просветни гласник РС“, LIX бр. 5 од 5. јула 2010.
[2] Образовни стандарди за крај обавезног образовања (2009). Београд: Министарство просвете, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, стр. 65.

спортом сматра „једним од најважнијих оруђа у социјалној интеграцији“[3].

Пројекат *Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања,* који је инспирисан овом идејом, састоји се из четири компоненте:

Прва фаза Пројекта односи се на утврђивање модела праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у оквиру наставе физичког васпитања и на развој потребних инструмената у складу са моделом.

Друга фаза Пројекта предвиђа емпиријско истраживање и дефинисање критеријумских референтних вредности које се односе на праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика. Истраживање ће бити вршено на репрезентативном узорку ученика у Београду.

Трећа фаза обухвата развој софтверског програма заснованог на теоријском моделу и емпиријским подацима. Софтверски програм, као помоћно средство, треба да помогне наставницима физичког васпитања у примени модела праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања, као и у њеном даљем програмирању.

Четврта фаза обухвата национални ниво и односи се на проверу успостављених критеријумских референтних вредности на нивоу Републике Србије и успостављање система прикупљања података и редовног праћења физичког развоја ученика.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Пројекат *Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања* подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а који је усвојила и потписала Република Србија: Уредба о националном програму превенције, лечења и контроле кардиоваскуларних болести у Републици Србији до 2020. године (2010), Стратегија развоја здравља младих у Републици Србији (2006), Стратегија развоја спорта у Републици Србији за период од 2009. до 2013. године (2008), Национални план акције за децу (2004), Стратешки циљеви образовања и обуке до 2010. године у земљама Европске уније (2001), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

На основу прелиминарне анализе доступних научних и стручних радова о проблему праћења ученика у настави физичког васпитања, може се констатовати да је у последње три деценије дошло до одређених суштинских промена у праћењу физичког развоја и моторичких способности деце и младих у свету у односу на претходни период.

Поред промена и усавршавања система праћења ученика у настави физичког васпитања у другим земљама, посебно треба истаћи и чињеницу да у нашој земљи не постоји одређени концепт и модел праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика, односно не постоји обавеза наставника да континуирано прате физички развој и развој

[3] Хардман, К. (2009). Одабрана питања, изазови и одлуке у физичком васпитању. *Зборник радова са међународне научне конференције „Теоријски, методолошки и методички аспекти физичког васпитања“*. Факултет спорта и физичког васпитања. Београд.

моторичких способности својих ученика.

У великом броју школа, физички развој и развој моторичких способности ученика уопште се не прате у оквиру наставе физичког васпитања, док у појединим школама, наставници који се придржавају упутстава из Програма користе батерију тестова или поједине тестове из система који је функционисао до деведесетих година[4]. Данас такав модел није у складу са тенденцијама у праћењу физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у свету и потребно га је ревидирати.

Имајући у виду значај физичког васпитања за укупни развој ученика, постигнут је степен сагласности око битних елемената праћења и око карактера значења измерених података и достигнут је технолошки ниво прикупљања и обраде података те је научно и стручно оправдано и неопходно да се пројектује и реализује истраживање у циљу проналажења одговарајућег модела праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика.

Континуирано праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика требало би и морало да буде саставни део програма наставе физичког васпитања ради остваривања циља и задатака те наставе.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ је успостављање система континуираног праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у основном образовању које је усмерено ка интегралном развоју ученика, унапређењу наставе физичког васпитања и подршци наставницима у остваривању циља и задатака наставе.

Специфични циљеви односе се на утврђивање модела праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика који би могао да буде имплементиран у образовно-васпитни систем; развој батерије тестова и утврђивање критеријумских референтних вредности које ће убудуће бити коришћене за унапређење наставе.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Национално тестирање ученика у вези са моторичким способностима.	Провера успостављених критеријумских референтних вредности на нивоу Републике на репрезентативном узорку ученика.	Национални извештај.
Развијен систем прикупљања података.	Праћење и анализа добијених података – национални извештај о моторичким способностима ученика.	Извештај.

[4] Милановић и сар., 2010.

Унапређен систем физичког васпитања ученика.	Унапређени програми. Сачињен предлог за развој школског спорта.	Релевантни документи.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активности за школску 2013/2014. годину.
Јануар – јун 2013.	Провера успостављених критеријумских референтних вредности на нивоу Републике – национално тестирање.
Јун – децембар 2013.	Успостављање система прикупљања података и редовног праћења физичког развоја ученика.
Јануар – јун 2014.	Праћење и анализа добијених података – национални извештај о моторичким способностима ученика.
Јун – децембар 2014.	Предлог унапређења система физичког васпитања и школског спорта.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ

Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС; Национални просветни савет; наставници физичког васпитања; стручни сарадници; директори школа; образовна јавност.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ

Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду, Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, наставници из основних и средњих школа.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА ПРВУ ФАЗУ:

Врста активности	Потребна средства	Напомена
423100 Услуге по уговору	200.000	
423500 Стручне услуге	2.700.000	
426000 Материјал	15.000	
Тотал динара:	**2.915.000**	

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА СТАНДАРДЕ, спец. **Јелена Најдановић-Томић**, руководилац Центра Факултет спорта и физичког васпитања, Београд

2.7. ПРОГРАМ МАСТЕР СТУДИЈА ЗА НАСТАВНИКЕ ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ У СРБИЈИ (TEMPUS IV MASTS)

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

ТЕМПУС је програм Европске комисије који има за циљ да реструктурирањем наставних програма и побољшањем универзитетске управе доприноси реформским активностима земаља које у њему учествују, а у складу са Болоњским процесом. Спровођење Темпус програма у Србији започето је готово у исто време када се наша земља и укључила у Болоњски процес, 2001. године.

ТЕМПУС пројекти имају за циљ подстицање реформе и осавремењивања високог образовања у партнерским земљама; повећање квалитета и значаја високог образовања у партнерским земљама; повећање капацитета високообразовних институција у партнерским земљама и Европској унији у погледу међународне сарадње и сталног процеса осавремењивања, као и пружање помоћи поменутим институцијама како би постале отворене према друштву уопште; подстицање реципрочног развоја људских ресурса, подстицање повезивања високообразовних институција и истраживачких института како у партнерским, тако и у земљама Европске уније, осавремењивање наставног плана за академске дисциплине које партнерске земље препознају као приоритетне уз примену европског система преноса бодова, трицикличног система и признавања диплома.

Пројекат *Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији* (Master programme for subject teachers in Serbia – Tempus IV MASTS) јесте пројекат чији је примарни циљ развијање флексибилног, интердисциплинарног програма мастер студија (60 ЕСПБ) у оквиру Болоњског процеса[5]. У средишту развојне фазе налази се преиспитивање компетенција наставника и програма за образовање наставника у Европској унији, постављање стандарда и развој наставног плана, материјала и школске праксе.

Успостављање основног модула од 36 ЕСПБ, укључујући 6 ЕСПБ из наставне праксе у школи, омогућиће усклађивање образовања наставника, док ће разноврсност мастерских курсева/модула обезбедити флексибилност образовних путева.

Додатни, ужи циљ односи се на побољшање доживотног образовања, а остварује се кроз понуду курсева у виду стручне обуке на радном месту за запослене наставнике. У фази спровођења, програм мастер студија реализоваће се на три универзитета током два семестра резултирајући мастер радом. На два универзитета реализоваће се основни модул од 36 ЕСПБ.

Пројекат ће трајати 36 месеци, у периоду 2010–2013. године, и биће спроведен у 2 фазе:

- Развојна фаза је усмерена на преглед стицања наставничке компетенције и ТЕ програма у ЕУ развој програма (курикулума) и креирање материјала и наставне праксе;
- Фаза имплементације или примене започиње 2012. године и подразумева успостављање модела који садржи 36 кредита укључујући и 6 кредита праксе, уједначавање мастер курсева и семинара за запослене наставнике.

Носилац пројекта је Београдски универзитет који Пројекат спроводи са 17 партнерских институција: Универзитет у Новом Саду, Универзитет у Нишу, Универзитет у Крагујевцу, Државни универзитет у Новом Пазару, Удружење пољопривредних средњих школа, Заједница гимназија Србије, Образовни форум Београд, Завод за унапређивање образовања

[5] http://www.masts.uns.ac.rs/index.html

и васпитања, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Национални просветни савет, Национални савет за високо образовање, Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, Секретаријат за образовање АП Војводине, Department of Teacher Education University of Helsinki (Финска), University of Innsbruck (Аустрија), Metropolitan University College (Данска), University of Debrecen (Мађарска).

Учешће Завода у пројекту *Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији* заснива се на стручним пословима које Завод врши у области припреме стандарда квалитета рада установа, пружања стручне подршке Министарству и надлежним саветима по питању осигурања квалитета и прикупљању и обраде података, као и праћења усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља (Закон, члан 22, став 2. тачка 1. алинеја 1 и тачке 3, 5 и 7; члан 48, алинеја 8 и 9).

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Реализација пројекта *Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији* подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета система образовања, а који је усвојила или потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Миленијумски циљеви развоја (2001), Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Конвенција о правима детета (1989), Конвенција против дискриминације у васпитању и образовању (1960).

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Основни циљ је да се кроз сарадњу државних универзитета и других релевантних установа развије интердисциплинарни програм мастерских студија (60 ЕСПБ) којим би се свим потенцијалним наставницима који се на њима школују омогућило да се задовоље услови који доприносе професионализацији њиховог рада.

Други циљ пројекта јесте усклађивање и регулисање наставничке професије у Србији. Како би се заиста реформисало почетно образовање наставника предметне наставе, држава се на званичном нивоу мора хитно посветити (1) наставничким компетенцијама; (2) стандардима за наставничке дипломе и одобравању програма за образовање наставника; (3) сарадњи између универзитета и школа; (4) процедурама за признавање курсева на универзитетском нивоу као стручне обуке на радном месту и свеобухватном развоју правног оквира неопходног за установљење професије наставника предметне наставе.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Извршен преглед стања у систему и идентификован модел за обуку наставника.	Идентификоване наставничке компетенције, сачињен модел структуре ефективног и ефикасног програма за обуку наставника.	Извештај.

Успостављен правни оквир за хармонизацију и регулацију наставничке професије.	Усвојени стандарди наставничке професије. Елаборирање процедуре у вези са полагањем за лиценцу наставника, са обукама за наставнике, успостављена сарадња између факултета и школа.	Релевантна подзаконска акта.
Развијен курикулум и наставни материјал.	Сачињен курикулум, извршена модулација програма и развијен наставни материјал за разне циљне групе. Наставни материјал је сачињен у електронском формату ради подршке е-учењу, олакшаном приступу и дисиминацији.	Акредитован програм за наставнике. Објава програма и материјала на релевантном веб-сајту.
Развијен програм школске праксе.	Формализована и институционализована школска пракса као један од главних стубова ефективног и делотворног програма наставничког образовања.	Извештај.
Набављена техничка опрема и библиографски материјал.	Извршена јавна набавка.	Релевантна документација.
Развијен механизам осигурања квалитета.	Прихваћени принципи Болоњске декларације, воља студената и наставника да учествују у евалуационим процедурама. Развој упитника за студенте који ће бити коришћени за евалуацију курсева.	Извештај који сумира идентификовану добру праксу која се односи на систем осигурања квалитета.
Имплементиран нови програм за образовање наставника.	Избор студената и реализација курсева.	Документација о упису.
Дисиминација програма.	Успостављање сајта, редовно обавештавање јавности кроз медије, развој информатора за студенте, одржавање конференција, организација информативних састанака са	Акциони план. Информативни материјал.

	студентима.	

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активност
Јануар – јун 2013.	Развијање механизама осигурања квалитета.
Октобар – новембар 2013.	Евалуација програма, испитивање задовољства студената у вези са програмом.
Децембар 2013.	Извештај о испитивању.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Будући наставници у вишим разредима основних и средњих школа у Србији; студенти наставничких факултета разредне наставе; наставници (курсеви за стручно усавршавање и оспособљавање).

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Врста активности	Потребна средства	Напомена
423100 Административне услуге	120.000	
423500 Стручне услуге	880.000	
423600 Угоститељске услуге	80.000	
426000 Материјал	100.000	
422000 Путни трошкови	40.000	
Тотал динара:	**1.220.000**	

РЕАЛИЗАЦИЈА:

Универзитет у Београду са партнерима.

ТИМ ЗАВОДА ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА,

Координатор тима: мр **Гордана Чапрић**, заменик директора

ПРОГРАМ 3: ИСТРАЖИВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ У ОБРАЗОВАЊУ

3.1. ВРЕДНОВАЊЕ ОСТВАРЕНОСТИ ЦИЉЕВА И ИСХОДА ПРОГРАМА ОГЛЕДА У ФУНКЦИЈИ РАЗВОЈА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Пројекат се односи на планирање и реализацију активности спољашњег вредновања, односно процењивања остварености постављених циљева и исхода на крају реализације одобрених програма огледа у предшколском, основном и средњем образовању и васпитању. Правни основ за реализацију овог пројекта је члан 22. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09) којим се прописују стручни послови Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, међу којима је и вредновање огледа.

На основу члана 101. истог закона, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања надлежан је за давање оцене остварености циљева и исхода на крају одобреног програма огледа и за достављање предлога министру, који на основу тога и извештаја о праћењу огледа доноси одлуку о његовој даљој примени. Предвиђено је да период за реализацију програма огледа не може бити дужи од пет година, при чему се у петој години оглед вреднује.

Осим наведеног, члан 178. истог Закона прописује надлежност Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у вредновању програма огледа чија је реализација започела на основу претходног закона, што се односи на све постојеће програме огледа у предшколском, основном и средњем образовању и васпитању.

Програми огледа се реализују од 2003. године, према претходном Закону о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 62/2003, 64/2003, 58/04. и 62/2004). Постојеће програме огледа у предшколским установама, основним школама и гимназијама иницирале су поједине предшколске установе, основне школе и гимназије, Заједница гимназија и струковна удружења наставника. С друге стране, највећи број програма огледа у средњем стручном образовању започет је у оквиру програма међународне помоћи (КАРДС, ГТЗ), а као иницијатори су се појављивале и републичке заједнице стручних школа. У осмогодишњем периоду реализације, на основу решења Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС, из године у годину, суочавамо се са повећањем броја установа у различитим програмима огледа, при чему су се доносиоци одлука руководили позитивним извештајима комисија за праћење огледа, које су припремали просветни саветници и стручњаци из Завода за унапређивање образовања и васпитања.

У систему постоји велики број програма огледа, који нису праћени у смислу претходног системског закона, што значи да пред Заводом предстоје бројне истраживачке и евалуативне активности ради обезбеђивања релевантних података о квалитету ових програма, ради доношења одлуке о њиховој даљој примени.

Према подацима Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Завода за унапређивање образовања и васпитања, у школској 2012/2013. години на нивоу средњег стручног образовања биће:

- 5 програма огледа у десетој години примене,
- 3 програма огледа у седмој години примене,
- 7 програма огледа у шестој години примене,

- 5 програма огледа у петој години примене и
- 2 програма огледа у четвртој години примене[6].

На нивоу основног образовања и васпитања, у школској 2012/2013. години, а према обавештењу Министарства просвете, науке и технолошког развоја, у статусу огледа који није вреднован биће програм двојезичне наставе у одељењима седмог и осмог разреда у 4 основне школе на територији Београда и исти огледни програм на нивоу гимназијског образовања.

Према обавештењу Министарства просвете, науке и технолошког развоја, на нивоу предшколског васпитања и образовања нема огледних програма који су одобрени, али постоји велики број пројеката чији је циљ унапређивање квалитета васпитања и образовања на раном развојном узрасту.

У оквиру пројекта *Друга шанса* реализује се специфичан програм огледа који обухвата основно образовање и стручно оспособљавање одраслих лица. Овај програм у шк. 2012/2013. години биће у другој години примене, а од Завода се очекује да изврши припремне радње за вредновање истог након треће године примене. То значи да ће у 2013. години, у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и имплементационом јединицом Пројекта бити утврђени индикатори за праћење и вредновање овог огледа, на основу којих се прикупљају и анализирају подаци од значаја за вредновање.

Ограничења која произилазе из временских, материјалних и организационих капацитета нужно захтевају да Министарство просвете, науке и технолошког развоја, као носилац политике развоја образовања, одреди пет приоритетних програма огледа на нивоу предшколског, основног или средњег образовања које је потребно вредновати до краја шк. 2012/2013. године.

Други основ за планирање и реализацију вредновања огледних профила видимо у оквиру међународних програма помоћи. У оквиру **пројекта ИПА 2007 „Модернизација система средњег стручног образовања“**, а посебно у оквиру Компоненте 2: *Систем националних квалификација*, планирано је „јачање капацитета националних и локалних актера у имплементацији нових стручних наставних планова и програма“. Место и улога Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у овој компоненти су препознати и могу се сматрати веома значајним. Од Завода се очекује да осмисли и спроведе процедуре за процену адекватности огледних профила како би се осигурало да они буду добри за систематизацију у оквиру мреже школа у Србији. Јединица за имплементацију овог пројекта спремна је да пружи стручну и логистичку помоћ у осмишљавању и спровођењу активности вредновања и процене адекватности за одређене огледне профиле.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања ће поставити и развити научно засновану методологију вредновања остварености циљева и исхода у програмима огледа. Из Министарства просвете, науке и технолошког развоја (надлежни сектори и школске управе), Завода за унапређивање образовања и васпитања и других инстанци биће обезбеђени сви релевантни подаци о предметним огледима, који су неопходни за планирање и развој потребних евалуативних активности.

Прописане надлежности Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у вези са програмима огледа веома јасно се односе на вредновање остварених резултата у односу на

[6] У систему образовања постоји још програма огледа који ће у 2012/2013. години бити у првој, другој или трећој години примене и њихово вредновање предстоји у наредним годинама, а у смислу члана 101. системског закона.

циљеве и исходе. Због тога ће највећи број пројектних активности бити усмерен на развој методологије истраживања (поступака, метода и техника) за прикупљање релевантних и објективних података о постигнутим резултатима и за процену адекватности програма огледа, али и на развој инструмената за објективно мерење резултата учења и испитивање задовољства учесника у програмима огледа који ће бити предмет испитивања.

Анализом програмских докумената на основу којих се реализују програми огледа, утврђено је да се у дефинисању циљева и исхода образовања у значајном броју програма није водило рачуна о прецизности и мерљивости истих. Дате формулације могу утицати на квалитет реализације огледа, самовредновање и интерно вредновање остварености циљева и исхода, посебно у оним програмима огледа у стручном образовању, који су конципирани модуларно. Због тога је планирано да се представници Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања укључе у разматрање нових поднетих иницијатива за увођење огледа, како би се обезбедили услови за доследну примену члана 101. системског закона, о чему ће бити обавештено Министарство просвете, науке итехнолошког развоја и Завод за унапређивање образовања и васпитања.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Циљеви и активности пројекта директно или индиректно су повезани са стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, у појединим деловима или у целини, баве обезбеђивањем квалитета образовања: Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990); Копенхашка декларација о друштвеном развоју са Светског састанка на врху за друштвени развој (1995); Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009); Стратегија за смањење сиромаштва (2003); Национални план акције за децу (2004); Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006); Преглед реализације Миленијумских циљева развоја у Србији (2005); Стратегија развоја стручног образовања у Републици Србији (2006); Стратегија развоја образовања одраслих у Републици Србији (2006); Акциони план за спровођење Стратегије развоја стручног образовања у Републици Србији, за период 2009–2015. године; Предлог Стратегије развоја образовања у Србији до 2020. године.

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

- Стварање и развој институционалних услова и капацитета за примену одредаба Закона о основама система образовања и васпитања које се односе на програме огледа у предшколском, основном и средњем васпитању и образовању (регулисање статуса великог броја огледа који трају дуже од предвиђеног рока, увођење спољашњег вредновања, раздвајање процеса мониторинга од процеса вредновања).
- Развој механизама за унапређивање програма образовања и васпитања на основу релевантних и поузданих истраживачких података.
- Обезбеђивање релевантних информација о квалитету и нивоу остварених циљева и исхода на крају програма огледа на основу којих ће бити донете одлуке о даљој примени огледа.
- Обезбеђивање квалитета образовања кроз селекцију постојећих програма огледа (промена статуса – укидање или укључивање у систем).
- Развој професионалних капацитета запослених у Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања за спољашње вредновање рада образовно-васпитних установа.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ Пројекта је увођење и развој сумативног и спољашњег вредновања рада образовно-васпитних установа у пет програма огледа у односу на постављене циљеве и исходе образовања.

Специфични циљеви Пројекта усмерени су на:

- развој методологије/методологија за вредновање остварености циљева и исхода образовања и васпитања на крају пет програма огледа (два према предлогу Министарства просвете, науке и технолошког развоја и пет из Пројекта ИПА 2007);
- развој инструмената за вредновање остварености циљева и исхода образовања и васпитања на крају пет програма огледа;
- спровођење поступка вредновања остварености циљева и исхода на крају пет програма огледа;
- развој капацитета запослених у Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања за спољашње вредновање рада установа у домену остварености постављених циљева и исхода образовања на крају програма огледа;
- остваривање сарадње са Министарством просвете, науке и технолошког развоја у поступку разматрања иницијатива за одобравање нових програма огледа.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Прикупљене су све релевантне информације о програмима огледа у предшколским установама, основним и средњим школама у Србији који се реализују у школској 2012/2013. години.	Министарство просвете, науке и технолошког развоја је доставило прецизну базу података о врстама, статусу, обиму, трајању и специфичностима програма огледа који се реализују. База података је анализирана и одређени су приоритети у раду.	Формирана база података је функционална и користи се у акционом планирању вредновања програма огледа. На основу приоритета извршен је избор пет програма огледа који ће бити предмет вредновања.
Завод је припремио и презентовао све релевантне информације о планираном поступку вредновања у пет програма огледа наручиоцима посла (Министарство просвете, науке и технолошког развоја) и учесницима у програму огледа (образовно-васпитне установе).	Наручиоци вредновања и учесници у огледу имају све неопходне информације о предстојећим евалуативним активностима Завода.	Одржани су састанци са представницима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, прихваћен је план вредновања. Учесници у огледу располажу материјалима који садрже потпуне

Постојећи извештаји о праћењу огледа су функционално употребљени за планирање вредновања.		информације о предстојећим активностима вредновања.
Формирани су стручни тимови за вредновање остварености циљева и исхода на крају пет програма огледа.	Стручни тимови су припремили концепт вредновања са методолошким оквиром за вредновање седам програма огледа у складу са стручним захтевима и на основу постојеће документације о садржају и обиму програма огледа.	Дефинисани концепти за вредновање остварености циљева и исхода на крају пет програма огледа заснивају се на савременим научним сазнањима и примењиви су у постојећим условима.
Развијена је методологија/методологије за вредновање остварености циљева и исхода образовања на крају пет програма огледа у основном и средњем образовању.	У вредновању циљева и исхода на крају пет програма огледа користи се савремена научна методологија/методологије евалуативног истраживања.	У зависности од програма огледа, нивоа образовања, дужине трајања, обухвата школа и других специфичности, тимови су применили адекватне методологије.
Развијени су адекватни инструменти за вредновање остварености циљева и исхода на крају пет програма огледа.	У вредновању циљева и исхода на крају пет програма огледа користе се стандардизовани инструменти и/или пригодни инструменти који су у функцији прикупљања релевантних информација о квалитету остварених циљева и исхода на крају огледа.	У зависности од дефинисане методологије, стручни тимови су развили одговарајуће инструменте или су изабрали адекватне стандардизоване инструменте.
Поступци вредновања остварености циљева и исхода на крају пет програма огледа остварују се у складу са утврђеном динамиком, објективно и професионално.	Чланови стручних тимова за вредновање остварују задатке на основу захтева струке, ефикасно, благовремено и тимски. Оцена остварености циљева и исхода и предлог за даљу примену саставни су део извештаја стручног тима.	Оцена остварености циљева и исхода, уз предлог за даљу примену огледа, благовремено се доставља Министарству просвете, науке и технолошког развоја. Резултати вредновања су јавни и доступни корисницима у систему.

Резултати вредновања су у функцији развоја система образовања и васпитања.	Резултати вредновања су у функцији унапређивања програма образовања и васпитања који су огледно остваривани. Резултати вредновања су у функцији ревидирања постојеће мреже стручних школа/огледних профила.	На основу резултата вредновања, извршене су корекције у плану уписа ученика у средње школе. На основу резултата вредновања, одређени огледни програми су добили статус редовних. На основу резултата вредновања, одређени огледни програми су прекинути.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	**Активност**
	За програме огледа у којима се вредновање завршава до објављивања Конкурса за упис у средњу школу у школској 2012/2013. години.
Октобар – децембар 2012.	Формирање стручних тимова (интерних, екстерних и мешовитих) за развој концепта и приступа у вредновању остварености циљева и исхода на крају програма огледа. Број тимова зависи од исказаних приоритета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и расположивих ресурса. Развијање методологије/методологија за вредновање остварености циљева и исхода образовања на крају програма огледа.
Јануар – фебруар 2013.	Развијање инструмената за вредновање остварености циљева и исхода на крају програма огледа. Пилотирање и ревизија инструмената.
Март 2013.	Вредновање остварености циљева и исхода на крају програма огледа на основу утврђене динамике.
Април 2013.	Припрема извештаја са оценом остварености циљева и исхода на крају програма огледа са предлогом за даљу примену огледа. Достављање извештаја министру и иницијатору огледа.
	За програме огледа у којима није нужно да се вредновање заврши до објављивања Конкурса за упис у средњу школу у школској 2012/2013. години.
Април – јун 2013.	Формирање стручних тимова (интерних, екстерних и мешовитих) за развој концепта и приступа у вредновању остварености циљева и исхода на крају програма огледа. Број

	тимова зависи од исказаних приоритета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и расположивих ресурса. Развијање методологије/методологија за вредновање остварености циљева и исхода образовања на крају програма огледа.
Јул – септембар 2013.	Развијање инструмената за вредновање остварености циљева и исхода на крају програма огледа. Пилотирање и ревизија инструмената.
Септембар – новембар 2013.	Вредновање остварености циљева и исхода на крају програма огледа на основу утврђене динамике.
Децембар 2013.	Припрема извештаја са оценом остварености циљева и исхода на крају огледа са предлогом за даљу примену огледа. Достављање извештаја министру и иницијатору огледа.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

Предшколске установе, основне и средње школе у којима се реализују програми огледа; Заједнице школа, стручна друштва наставника; Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС; Пројектне јединице у оквиру међународних програма за развој образовања; Завод за унапређивање образовања и васпитања; Национални просветни савет; Савет за стручно образовање и образовање одраслих; шира стручна и образовна јавност.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Филозофски факултет Универзитета у Београду; Институт за психологију, Београд; Министарство просвете, науке и технолошког развоја; Институт за педагошка истраживања, Београд.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	**Потребна средства**	**Напомена**
423000 Услуге по уговору		
423500 Стручне услуге	1.064.000	
423600 Угоститељске услуге		
Тотал динара:	**1.064.000**	

ПРЕТПОСТАВКЕ:

Благовремено достављање података о приоритетима, статусу програма и потребама Министарства просвете, науке и технолошког развоја у области вредновања постојећих програма огледа у основним и средњим школама, благовремени прилив буџетских средстава.

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И ИСТРАЖИВАЊА, **Јасмина Ђелић**, руководилац Центра

3.2. ПРИМЕНА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА У ФУНКЦИЈИ ОСИГУРАЊА КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ – ЕМПИРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ (ИПА 2008)

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Пројекат се ослања на резултате који су остварени у оквиру Пројекта *Развијање образовних стандарда за крај основног образовања одраслих,* реализованог у 2012. години, а чији је носилац био Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. Све планиране истраживачке активности у 2013. години заснивају се на прописаним надлежностима Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у области истраживања и праћења образовних постигнућа у образовно-васпитним установама и пружања стручне подршке Министарству просвете (Закон, члан 22, став 2. тачка 4, тачка 6 и тачка 7).

У оквиру наведеног пројекта из 2012. године, развијени су образовни стандарди за крај основног образовања одраслих. Образовни стандарди наводе шта сви одрасли полазници *треба да разумеју, знају и могу* у одређеним наставним областима, на одређеном нивоу образовног постигнућа. Образовним стандардима, као исходима учења, постављају се јасни захтеви и очекивања о постигнућима одраслих полазника.

Због специфичности функционалног образовања одраслих, образовни стандарди за крај обавезног основног образовања који су донети за десет наставних предмета нису погодни за коришћење у образовању одраслих, због чега су модификовани и прилагођени овој популацији. Развијени су образовни стандарди за шеснаест наставних предмета, односно модула који се изучавају у два циклуса основног образовања одраслих (први и трећи циклус). Осим тога, да би се допринело правилној примени ових стандарда у раду са одраслим полазницима, припремљени су и одговарајући тестови за праћење и мерење остварености образовних стандарда.

Образовни стандарди за основно образовање одраслих развијени су у складу са већ примењеном методологијом развијања стандарда у образовању која претпоставља два основна циклуса, и то кроз следеће фазе:

- експертске/стручне процене о садржају и нивоима компетенција;
- емпиријске провере претпостављених компетенција;
- синтезе стручне процене и анализе резултата емпиријског истраживања.

Резултати емпиријског истраживања упоређивани су са експертском проценом стручне групе задужене за развијање образовних стандарда пре него што је дефинисан коначан предлог образовних стандарда.

Дакле, пројектом из 2012. године створени су услови за развој образовне праксе у образовању одраслих полазника која ће се заснивати на сигурним основама – образовним стандардима и инструментима којима се прати и процењује остварености ових стандарда. У шк. 2012/2013. години образовни стандарди постали су део образовне праксе школа које су укључене у пројекат функционалног основног образовања одраслих, али и део праксе осталих школа које остварују образовање одраслих полазника.

Главне пројектне активности у овом пројекту су:

- Анализа процеса и резултата примене тестова знања у 16 наставних предмета, односно модула, који се заснивају на образовним стандардима у

образовању одраслих полазника (фокус групе са представницима школа и анализа резултата на тестовима знања).

- Истраживање процеса и резултата примене образовних стандарда за 16 наставних предмета, односно модула, у планирању и програмирању, реализацији и самовредновању наставног рада са одраслим полазницима (фокус групе са представницима школа).
- Прикупљање података и анализа квалитета садржаја и реализације програма функционалног основног образовања одраслих у односу на очекиване исходе и стандарде постигнућа (фокус групе и анализа програмске документације).

Сврха ових активности је да се обезбеде релевантни аналитичко-истраживачки подаци у оквиру мониторинга пројекта *Друга шанса*, али и да се остваре припремне активности за вредновање програма функционалног основног образовања одраслих, који до краја шк. 2013/2014. године има статус огледног програма. Будући да ће Завод у 2014. години вредновати овај програм огледа, предвиђено истраживање и анализа пружиће неопходне податке на основу којих ће бити дефинисане друге евалуативне активности.

Друга сврха пројектних активности повезана је са прикупљањем података за евентуалну ревизију огледног курикулума функционалног образовања одраслих. Према резултатима праћења процеса примене курикулума,који садржи исходе и стручним проценама наставника, очекује се ревизија курикулума у правцу побољшања садржаја.

Као коначни резултат овог пројекта очекује се унапређивање образовне праксе са одраслим полазницима, која ће се заснивати на функционалним знањима и праћењу напредовања на основу објективних показатеља. Примена образовних стандарда и инструмената у праћењу остваривања стандарда треба да осигурају квалитетно основно образовање одраслих које ће бити сигурна основа за живот у савременом друштву и за евентуални наставак школовања.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Пројекат је директно повезан са пројектом „Друга шанса“ – *Развој система функционалног основног образовања одраслих* (ИПА 2008) који за општи циљ има развој модерног, функционалног система образовања одраслих у Србији, који ће на ефикасан начин допринети запошљивости радне снаге као и смањењу сиромаштва, друштвеној кохезији и економском опоравку земље. Посебан циљ се односи на подршку развоју и имплементацији осигурања квалитета за основно, функционално образовање одраслих, са нагласком на развој образовних стандарда, као и на јачање капацитета Министарства просвете, науке и технолошког развоја и других релевантних институција.

Пројекат то чини обезбеђујући експерте и фацилитацију у оквиру осигурања квалитета система функционалног образовања одраслих, дајући предност образовним стандардима и јачању капацитета релевантних институција Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Завода за унапређивање образовања и васпитања (Центар за стручно образовање и образовање одраслих).

Пројекат, између осталог, обухвата:

- модификацију постојећих и/или развој нових стандарда за крај бар два циклуса обавезног образовања одраслих и припрему одговарајућих инструмената и приручника;

- развој методологије мониторинга и евалуације за спровођење пилота функционалног основног образовања одраслих;
- пилотирање предлога образовних стандарда на репрезентативном узорку;
- израду одговарајућих тестова за проверу остварености стандарда.

Реализација пројекта *Развијање образовних стандарда за крај основног образовања одраслих* Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања такође подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила и потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Националне стратегије запошљавања 2005– 2010, (2005), Стратегије развоја малих и средњих предузећа и предузетништва за период 2003–2008 (2003), Националне стратегије Србије за приступање Србије и Црне Горе Европској унији (2005), Стратегије развоја социјалне заштите (2005), Националне стратегије о старењу 2006–2015, (2006), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Хамбуршка декларација о учењу одраслих, Унеско (1997), Меморандум о доживотном учењу Европске комисије (2000), Дакарски оквир деловања – Образовање за све (2000), Европски простор доживотног учења (2001), Копенхашка декларација (2002); Декада образовања за одрживи развој Скупштине УН (2005).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

У вишегодишњој пракси у државама Европе и света утврђено је да образовни стандарди, било да упућују на садржину или перформансе, постављају *висока очекивања* пред ученике/полазнике и промовишу *праведност* у образовању за све ученике/одрасле.

Сврха образовних стандарда јесте унапређење учења кроз усмеравање на кључне компетенције, што је од посебне важности за функционално образовање одраслих. Образовни стандарди треба да омогуће подршку стицању оних знања, вештина и умења која су од највеће важности за квалитетније укључивање одраслих у даље школовање и свет рада. Поред тога, образовни стандарди утичу на развој ефективнијег курикулума и предавачких стратегија, те омогућавају свим образовним ресурсима пун потенцијал.

Успостављање стандарда знања у основном функционалном образовању одраслих је базичан корак у процесу унапређивања образовног система Републике Србије.

Активности из пројекта директно су у функцији квалитетне имплементације програма функционалног образовања одраслих.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ Пројекта је унапређивање основног образовања одраслих, које ће бити сигурна основа за њихову активну друштвену партиципацију, стицање вишег образовања и запошљавање, чиме ће се утицати на побољшање економског статуса појединаца и друштва у целини.

Специфични циљеви Пројекта усмерени су на:

Испитивање процеса и резултата примене образовних стандарда у наставном раду са одраслим полазницима;

Прикупљање података о процесу и резултатима примене тестова знања у остваривању образовних стандарда у образовању одраслих полазника;

Испитивање искустава и капацитета наставника за квалитетну примену образовних стандарда у наставном раду;

Систематизовање података о примени образовних стандарда за потребе унапређивања наставних програма.

Очекивани резултати	**Показатељи промена**	**Средства верификације**
Образовни стандарди доприносе квалитету планирања, реализације и праћења напредовања полазника. Наставници дају своје виђење и процену о квалитету примене образовних стандарда.	Наставници користе образовне стандарде у различитим фазама наставног рада. Повратне информације наставника дају јасне увиде у то да ли се и на који начин образовни стандарди користе у главним фазама рада.	Планови и припреме наставника. Тестови знања. Материјали за учење који се припремају у школама.
У наставном раду се користе тестови знања који садрже задатке за процену остварености одређених образовних стандарда.	Подаци о процесу и резултатима примене тестова указују на квалитет начина примене тестова у раду са полазницима и квалитет задатака у тестовима.	Тестови, задаци и материјали који се користе у школама.
Наставници имају своја запажања и процене о резултатима примене образовних стандарда у наставном раду.	Повратне информације наставника садрже најважније аспекте примене образовних стандарда и огледног програма.	Транскрипти са фокус група. Извештај са повратним информацијама из школа.
Анализа и интерпретација прикупљених података о примени образовних стандарда у раду са одраслим полазницима.	Прикупљени подаци се анализирају и тумаче. Извештај је основа за развој и примену мера подршке школама и наставницима. Сумарни налази садрже податке о главним аспектима примене образовних стандарда.	Транскрипти са фокус група. Истраживачки извештаји са предлозима испитаника за унапређивање наставног плана и програма основног образовања одраслих полазника.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активност
Март – април 2013.	Припрема сценарија фокус група за наставнике и полазнике. Припрема инструмената и упутстава за спровођење истраживања.
Април 2013.	Обука истраживача за спровођење истраживања.
Мај 2013.	Спровођење истраживања и сумирање резултата фокус група за наставнике и полазнике.
Јуни – јули 2013.	Анализа примене резултата тестова знања. Анализа предлога наставника за унапређивање програма образовања.
Јул 2013.	Израда извештаја о резултатима аналитичко-истраживачких активности.
Август – децембар 2013.	Осмишљавање и пружање стручне подршке школама у примени образовних стандарда и унапређеног програма образовања за одрасле полазнике.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

- Наставници, стручни сарадници, директори и полазници школа у којима се остварује програм образовања одраслих
- Наставници, стручни сарадници, директори и полазници школа које су укључене у пројекат *Друга шанса*
- Наставници, стручни сарадници, директори и полазници школа у којима се остварује програм образовања одраслих (који нису укључени у пројекат *Друга шанса*)
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја
- Национални просветни савет
- Савет за стручно образовање и образовање одраслих
- Стручни тимови за развој курикулума, мониторинг и евалуацију програма огледа функционалног основног образовања одраслих
- Управни одбор пројекта *Друга шанса*
- Шира стручна јавност.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Филозофски факултет Универзитета у Београду; Институт за педагогију и андрагогију; Имплементациона јединица пројекта *Друга шанса*; Министарство просвете, науке и технолошког развоја; Институт за педагошка истраживања, Београд.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	Потребна средства	Напомена
423000 Услуге по уговору	-	
423500 Стручне услуге	1.030.000	
423600 Угоститељске услуге	170.000	
426000 Материјал	100.000	
422000 Путни трошкови	25.000	
Тотал динара:	**1.325.000**	

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА:

Буџет Републике Србије 2601–08 07 ИПА 2008 *Друга шанса – Развој система функционалног основног образовања одраслих у Србији* (суфинансирање).

ПРЕТПОСТАВКЕ:

- Наставници су мотивисани за учешће у истраживачким активностима.
- Полазници школа за образовање одраслих су мотивисани да учествују у истраживачким активностима.
- Наставници су поуздан извор информација.
- У наставном раду свих школа које остварују образовање одраслих примењују се тестови знања са задацима за праћење остварености образовних стандарда (питање величине узорка).
- Опредељена су финансијска средства за реализацију истраживачких активности.

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И ИСТРАЖИВАЊЕ, **Јасмина Ђелић**, руководилац Центра

3.3. АНАЛИТИЧКО-ИСТРАЖИВАЧКЕ АКТИВНОСТИ У ФУНКЦИЈИ ПРУЖАЊА СТРУЧНЕ ПОДРШКЕ МИНИСТАРСТВУ ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И НАДЛЕЖНИМ САВЕТИМА У ОБЛАСТИ ОСИГУРАЊА КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА (ИПА 2008)

ОПИС ПРОЈЕКТА, ПРАВНИ ИЛИ ДРУГИ ОСНОВ ПРОЈЕКТА

Пројекат предвиђа реализацију низа аналитичко-истраживачких активности са циљем прикупљања релевантних података о стању система образовања и васпитања у области осигурања квалитета. Добијени подаци треба да буду основ за доношење нових, заснованих и образложених одлука о даљим корацима за осигурање квалитета образовања на нивоима предшколског, основног и средњег образовања.

Ступањем на снагу *Закона о основама система образовања и васпитања* („Службени гласник РС“, бр.72/2009), предвиђене су бројне активности које су у функцији осигурања квалитета образовања и васпитања. Најважније међу њима су:

- увођење завршних испита на крају одређених нивоа образовања;
- увођење спољашњег вредновања рада установа на основу стандарда квалитета;
- унапређивање самовредновања рада установа на основу објективних показатеља квалитета и унапређивање развојног планирања;
- употреба инструмената за праћење и вредновање остварености образовних стандарда, односно циљева и исхода образовања и васпитања;
- дефинисање индикатора за праћење система образовања и васпитања у односу на међународни оквир;
- обављање међународних истраживања, националних испитивања и праћење ученичких постигнућа;
- праћење усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања европских земаља.

У свим наведеним активностима експлицитно се препознаје улога Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, а на основу надлежности прописаних наведеним системским законом из 2009. године.

Предвиђено је да Пројекат траје целу годину, при чему су све планиране активности распоређене према динамици која прати главне догађаје и активности у систему у 2013. години. Осим тога, потребно је напоменути да ће се одређене анализе и истраживања обављати на целој популацији (анализе завршног испита), а биће и истраживачких активности које ће бити реализоване на дефинисаним узорцима.

ВЕЗА ПРОЈЕКТА СА СТРАТЕГИЈАМА И ПОЛИТИКАМА

Овај пројекат директно је повезан са следећим пројектима:

- *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008)
- *Модернизација система средњег стручног образовања* (ИПА 2007)
- *Друга шанса – Развој система функционалног основног образовања одраслих у Србији* (ИПА 2008)
- *Подршка развоју људског капитала и истраживању* (ИПА 2011) – компонента 1.
- *Програм мастер студија за наставнике предметне наставе у Србији* (TEMPUS IV MASTS).

Пројекат је повезан и са утврђеним активностима Националног просветног савета и Савета за стручно образовање и образовање одраслих и имплементацијом системских мера Министарства просвете, науке и технолошког развоја у области спољашњег вредновања квалитета рада установа.

Реализација Пројекта такође подржава остваривање различитих циљева који су дефинисани у следећим стратегијама, конвенцијама и декларацијама које се, једним делом или у целини, баве унапређивањем квалитета образовања, а које је усвојила и потписала Република Србија: Стратешки циљеви образовања и обуке до 2020. године у земљама Европске уније (2009), Националне стратегије запошљавања 2005– 2010, (2005), Стратегије развоја малих и средњих предузећа и предузетништва за период 2003–2008 (2003), Националне стратегије Србије за приступање Србије и Црне Горе Европској унији (2005), Стратегије развоја социјалне заштите (2005), Националне стратегије о старењу 2006–2015, (2006), Национални миленијумски циљеви развоја у Републици Србији (2006), Стратегија за смањење сиромаштва (2003), Миленијумски циљеви развоја (2001), Светска декларација о квалитетном образовању за све (1990), Хамбуршка декларација о учењу одраслих, Унеско (1997), Меморандум о доживотном учењу Европске комисије (2000), Дакарски оквир деловања – Образовање за све (2000), Европски простор доживотног учења (2001), Копенхашка декларација (2002); Декада образовања за одрживи развој Скупштине УН (2005).

РАЗЛОЗИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА

У овом пројекту прикупљају се, анализирају и тумаче различити подаци из домена осигурања квалитета образовања и васпитања, што је основни захтев за развој и вођење политике која се заснива на објективним и поузданим подацима.

Овим пројектом остварују се прописане надлежности Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у области осигурања квалитета образовања и васпитања и у области пружања стручне подршке установама, Министарству просвете, науке и технолошког развоја и надлежним саветима.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Општи циљ Пројекта је обезбеђивање релевантних, поузданих и објективних података од значаја за осигурање квалитета образовања и васпитања.

Специфични циљеви Пројекта су:

- Прикупљање, обрада, анализа и тумачење резултата завршног испита на крају основног образовања и васпитања (јунски рок 2013);
- Анализирање и тумачење резултата супервизије завршног испита на крају основног образовања и васпитања (јунски рок 2013);
- Анализирање и тумачење резултата контроле квалитета оцењивања на завршном испиту на крају основног образовања и васпитања (јунски рок 2012. и 2013);
- Анализирање и тумачење резултата пробних тестирања ученика у функцији припреме за завршни испит на крају основног образовања и васпитања (тестирање из маја и септембра 2012. и септембра 2013);
- Анализирање и тумачење резултата спољашњег вредновања квалитета рада установа које је остварено у шк. 2012/2013. години.

Очекивани резултати	Показатељи промена	Средства верификације
Припремљени су релевантни, поуздани и објективни подаци о резултатима завршног испита из јуна 2013. године.	Резултати завршног испита користе се за доношење одлука за унапређивање квалитета образовања и васпитања на различитим нивоима система.	Извештај о резултатима завршног испита на нивоу Републике, школске управе, округа, општине и школе.
Припремљени су релевантни подаци о процесу и резултатима супервизије завршног испита из јуна 2013. године.	Резултати супервизије користе се за доношење одлука за унапређивање супервизије завршног испита.	Извештај о супервизији завршног испита. Ревидирано упутство за супервизоре завршног испита.
Припремљени су релевантни подаци о резултатима контроле квалитета оцењивања на завршним испитима из јуна 2012. и 2013.	Резултати контроле квалитета оцењивања користе за унапређивање процедура оцењивања и за предузимање других мера према школама и појединцима.	Извештај о резултатима контроле квалитета оцењивања на завршним испитима из јуна 2012. и 2013.
Припремљени су релевантни, поуздани и објективни подаци о резултатима пробног тестирања (припрема за завршни испит).	Резултати пробног тестирања користе се за акционо планирање у школама и за унапређивање наставних програма.	Извештај о резултатима пробног тестирања на нивоу Републике, школске управе, округа и општине. Посебни извештаји за ниво школе.
Припремљени су релевантни, поуздани и објективни подаци о квалитету рада школа на основу утврђених стандарда квалитета.	Резултати спољашњег вредновања користе се за акционо планирање у школама и пружање адекватне подршке развоју школа.	Извештај о резултатима спољашњег вредновања на нивоу Републике, школске управе, округа, општине и школе.

ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Динамика	Активност
Октобар – децембар 2012. Јануар – децембар 2013.	Прикупање и унос свих потребних података за планиране аналитичко-истраживачке активности.

Децембар 2012 – јануар 2013. Јуни – септембар 2013.	Анализа и тумачење резултата пробних тестирања ученика у функцији припреме за завршни испит на крају основног образовања и васпитања (тестирање у 2012. и 2013. години). Израда и достављање извештаја.
Мај – јул 2013.	Анализирање и тумачење резултата спољашњег вредновања квалитета рада установа које је остварено у шк. 2012/2013. години. Израда и достављање извештаја.
Јуни – септембар 2013.	Прикупљање, обрада, анализа и тумачење резултата завршног испита на крају основног образовања и васпитања (јунски рок 2013). Израда и достављање извештаја.
Август – септембар 2013.	Анализирање и тумачење резултата супервизије завршног испита на крају основног образовања и васпитања (јунски рок 2013). Израда и достављање извештаја.
Децембар 2012 – јануар 2013. Новембар – децембар 2013.	Анализирање и тумачење резултата контроле квалитета оцењивања на завршном испиту на крају основног образовања и васпитања (јунски рок 2012. и 2013). Израда и достављање извештаја.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИЦИ:

- Наставници, стручни сарадници, директори и ученици основних школа
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја
- Национални просветни савет
- Завод за унапређивање образовања и васпитања
- Стручни тимови Завода који остварују активности у осталим пројектима
- Шира стручна јавност.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

Министарство просвете и науке; Национални просветни савет; Имплементациона јединица пројекта *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (ИПА 2008).

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

Врста активности	Потребна средства	Напомена
423000 Услуге по уговору	100.000	
423500 Стручне услуге	540.000	
423600 Угоститељске услуге	0	
426000 Материјал	300.000	
422000 Путни трошкови	0	
Тотал динара:	**940.000**	

ПРЕТПОСТАВКЕ:

Опредељена су финансијска средства за реализацију истраживачких активности.

Документација и подаци из школа су комлетни и достављени су благовремено.

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА:

Буџет Републике Србије 2601–08 ИПА 2008 *Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу у основном и средњем образовању* (суфинансирање). Уколико републичким буџетом нису предвиђена средства за ИПА 2008 суфинасирање, средства је потребно обезбедити кроз редовно буџетско финансирање Завода.

РЕАЛИЗАЦИЈА:

ЦЕНТАР ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И ИСТРАЖИВАЊЕ, Јасмина Ђелић, руководилац Центра

ПРИЛОГ БР. 3

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМСКИМ ОБЛАСТИМА/АКТИВНОСТИМА

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ЗАХТЕВА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА ПРОГРАМСКЕ ОБЛАСТИ 2013 ГОД. - СВИ ПРОЈЕКТИ																				
Економска класификација			Осигурање квалитета у систему образовању						Подршка установама								Истраживање и развој		
	Опис трошкова	Бруто износ	1.1	1.2 ИПА	1.3	1.4	1.5 ИПА	1.6	2.1	2.2 ИПА	2.3 ИПА	2.4	2.5	2.6 ИПА	2.7	3.1	3.2 ИПА	3.3 ИПА
423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	70,039,000	820,000	8,167,000	24,568,000	13,930,000		3,200,000	1,350,000	5,985,000	2,800,000	1,545,000	790,000	2,900,000	1,080,000	1,064,000	1,200,000	640,000
423100	Административне услуге		120,000					200,000		180,000				200,000	120,000			100,000
423200	Компјутерске услуге (израда софтвера)				4,100,000													
423400	Услуге информисања		200,000					500,000										
423500	Стручне услуге		300,000	8,167,000	20,468,000	13,930,000		2,000,000	1,070,000	5,705,000	1,800,000	1,545,000	790,000	2,700,000	880,000	1,064,000	1,030,000	540,000
423600	Трошкови семинара (угоститељске услуге)		200,000					500,000	280,000	100,000	1,000,000				80,000		170,000	
424000	СПЕЦ. УСЛУГЕ	7,085,000					7,085,000											
426000	МАТЕРИЈАЛ	2,404,000	21,000	450,000	400,000	100,000		100,000	118,000	300,000	100,000	200,000	100,000	15,000	100,000	0	100,000	300,000
426100	Административни материјал (канцеларијски материјал)		21,000	450,000	400,000	100,000		100,000	118,000	300,000	100,000	200,000	100,000	15,000	100,000		100,000	300,000
421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	252,000		0	252,000	0			0	0	0	0	0	0	0		0	0
421400	Услуге поште				172,000													
421200	Енергетске услуге				80,000													
512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	2,000,000		0	2,000,000	0			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
512200	Административна опрема				2,000,000													
515111	Компјутерски софтвер	3,000,000			3,000,000													
422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	609,000	200,000	0	0	0		300,000	44,000	0	0	0	0	0	40,000	0	25,000	0
422200	Трошкови служених путовања у иностранство		200,000					300,000										
422100	Трошкови сл. путовања у земљи								44,000						40,000		25,000	
	УКУПНО ДИНАРА:	78,304,000	1,041,000	8,617,000	30,220,000	14,030,000	7,085,000	3,600,000	1,512,000	6,285,000	2,900,000	1,745,000	890,000	2,915,000	1,220,000	1,064,000	1,325,000	940,000
					64,593,000							17,467,000					3,329,000	
												85,389,000						

		Тотал	422	423	426	421	424
1	Осигурање квалитета	52,508,000	500,000	50,685,000	1,071,000	252,000	7,085,000
2	Подршка установама	17,427,000	44,000	16,450,000	933,000	0	0
3	Истраживање	3,329,000	25,000	2,904,000	400,000	0	0
		80,349,000	569,000	70,039,000	2,404,000	252,000	7,085,000

РС Буџет Завод	49,955,000
Сопствена средства	5,367,000
Буџет ИПА 02	15,842,000
Буџет ИПА 07	4,225,000
Буџет ИПА 04	10,000,000
Укупно за 2011	85,389,000

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА ПРОГРАМСКЕ ОБЛАСТИ 2013 -ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКАТА 2601-08 ИПА 2008 ПРОЈЕКТИ 02, 07 и 2601-11 ИПА 2011, ПРОЈЕКАТ 04									
ИПА 2008 Подршка осигурању квалитета система завршних испита на националном нивоу (02) и Системски развој основног образовања одраслих (друга шанса) (07)			Осигурање квалитета у систему образовању		Подршка установама			Истраживање и развој	
	Опис трошкова	Бруто износ	1.2 ИПА	1.5 ИПА	2.2 ИПА	2.3 ИПА	2.6 ИПА	3.2 ИПА	3.3 ИПА
423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	21,692,000	8,167,000	0	5,985,000	2,800,000	2,900,000	1,200,000	640,000
423100	Административне услуге				180,000		200,000		100,000
423200	Компјутерске услуге (израда софтвера)								
423300	Услуге стручног усавршавања (котизације, семинари)								
423400	Услуге информисања (медијске услуге и штампање публикција)								
423500	Стручне услуге		8,167,000		5,705,000	1,800,000	2,700,000	1,030,000	540,000
423600	Трошкови семинара (угоститељске услуге)				100,000	1,000,000		170,000	
424900	СПЕЦ. УСЛУГЕ	7,085,000		7,085,000					
426000	МАТЕРИЈАЛ	1,265,000	450,000	0	300,000	100,000	15,000	100,000	300,000
426100	Административни материјал (канцеларијски материјал)		450,000		300,000	100,000	15,000	100,000	300,000
426300	Материјал за образовање и усавршавање запослених								
421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	0	0	0	0	0		0	0
421400	Услуге поште								
512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	0	0	0	0	0		0	0
512200	Административна опрема								
515111	Компјутерски софтвер								
422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	25,000	0	0	0	0		25,000	0
422200	Трошкови служених путовања у иностранство								
422100	Трошкови службених путовања у земљи							25,000	
	УКУПНО ДИНАРА:	30,067,000	8,617,000	7,085,000	6,285,000	2,900,000	2,915,000	1,325,000	940,000
			30,067,000						